

T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI
TURİZM YÖNETİMİ PROGRAMI

**TURİZMDE YENİ YAKLAŞIMLAR:
CITTASLOW ÖĞELERİNİN FİLMLERDE TEMATİK AÇIDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
EDA ARISOY

Tez Danışmanı
DOÇ. DR. S. GÜL. GÜNEŞ

ANKARA, 2014

KABUL VE ONAY

Eda Arısoy tarafından hazırlanan “Turizmde Yeni Yaklaşımlar: Cittaslow Öğelerinin Filmlerde Tematik Açıdan Değerlendirilmesi” başlıklı bu çalışma, tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Yard. Doç. Dr. Gonca Güzel Şahin (Başkan)

Doç. Dr. S. Gül Güneş (Danışman)

Yard. Doç. Dr. Fatma Ülkü Selçuk (Üye)

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Atılım Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin 2 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

28.12.2014

Eda ARISOY

ÖZET

ARISOY, Eda, “Turizmde Yeni Yaklaşımlar: Cittaslow Öğelerinin Filmlerde Tematik Açıdan Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2014

Dünyada birbirine benzeme eğilimi gösteren yaşam biçimlerine bir alternatif oluşturması beklenen Cittaslow, yeni bir yaşamsal iyileştirme metodu olarak yön bulmaktadır. Filmlerin insanların bilinçaltını da etkileyebildiği göz önünde tutulduğunda, hızlı yaşama tepki olarak doğan bu akımın, daha çok insan tarafından bilinir hale gelerek, sürdürülebilir turizm ve yaşam adına olumlu etkileri olması kaçınılmazdır.

Cittaslow, yeni bir yaklaşım olarak, turizmin olumsuz etkilerini azaltarak, daha yaşanılabilir bir ortam yaratmayı hedefler. Bu tez kapsamında turizmde yeni bir yaklaşım olan Cittaslow kavramı ele alınmış olup, Cittaslow’a ilişkin öğelerin filmlerde yer alış şekli analiz edilmiştir. Tanıtım filmlerinin insanlara ulaşmadaki hızı ön planda tutularak, tanıtım filmlerinin mevcut yapımların şekli ve olması gereken durumlar nedenleriyle birlikte incelenerek ortaya konmuştur.

Araştırma, ulusal beş, uluslararası üç film üzerinden yürütülmüştür. Filmlerin incelenmesinde sürdürülebilirlik ve sakin şehir olma kriterlerinin birleştiği noktalar baz alınmıştır. Temelde araştırmanın amacı, bu filmlerin hangi içerikler baz alınarak hazırlandığı, hazırlanan filmlerin yeterli olup olmadığı, tam olarak hangi amaca hitap ettiklerinin ortaya konmasıdır.

Anahtar kelimeler: Cittaslow, sakin şehir, yavaş şehir, Slow Food, film teması, sürdürülebilirlik, turizm

ABSTRACT

ARISOY, Eda, “New Approaches In Tourism: Thematic Evaluation Of Cittaslow Elements in Movies”, Master's Thesis, Ankara, 2014

Cittaslow movement was born as a reaction to the speed of life and is expected to show a direction to a new way of healing in today's world of similar lifestyles and be an alternative to them. As a model, in addition to the previous slowing down principles, Cittaslow embraces the technological improvements and the new life quality criteria. Keeping in mind that the subconscious of human could be influenced by films, it is inevitable them to effect people positively for tourism and lifestyle point of view, by getting known to more people.

Cittaslow is a new approach to minimize negative impacts of tourism and create more livable environments. In this thesis, a new approach Cittaslow is analyzed. By taking into consideration of the speed of films to reach people, the actual and the expected cases were investigated and presented including their reasons.

Research was carried out on five national and three international films. The study was based on the points that merge on being a sustainable and quiet city criterion. The purpose of the study was to manifest on which contents they were based on, if the films were adequate and to which purpose they serve.

Keywords: Cittaslow, slow city, Slow Food, movie theme, sustainability, tourism

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
SİMGELER VE KISALTMALAR	viii
TABLolar	x
ÖNSÖZ	xi
1.GİRİŞ	1
2. TURİZMDE YENİ YAKLAŞIMLAR	5
2.1. Turizmin Dünya'daki Gelişim Süreci	5
2.2. Turizmde Yeni Yaklaşımlar	7
2.2.2. Turizmde Yeni Yaklaşım Olarak Cittaslow	9
2.3.Turizmde Sürdürülebilirliğin Önemi	10
2.3.1. Taşıma Kapasitesi ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Kavramları	14
3. CITTASLOW (Slow city/sakin şehir) KAVRAMI	18
3.1. Slow Food	21
3.2. Cittaslow Hareketinin Gelişimi	25
3.2.1. Cittaslow İlkeleri (kriterleri)	26
3.3.Dünya'dan Ve Türkiye'den Cittaslow Örnekleri	34
3.3.1.Cittaslow Hareketine Dahil Olan Şehirlerin Tanıtım Çalışmaları	39
4.FİLM ENDÜSTRİSİNDE CITTASLOW	42
4.1. İmaj Yerleştirme	45
4.2. Film Kamerası ve Algı Bütünlüğü	47
4.3. Film Kurgusu ve Algılama Bağlantısı	50
5.CITTASLOW ÖĞELERİNİN FİMLERDE İÇERİK ANALİZİNİN YAPILMASI	52

5.1. Araştırmanın Amacı	52
5.2.Araştırmanın Yöntemi	53
5.2.1. Sınırlılıklar	55
5.3. Verilerin Analizi ve Bulgular	57
6.SONUÇ ÖNERİLER	114
KAYNAKÇA	125
ÖZGEÇMİŞ	130

GCCRIS

SİMGELER ve KISALTMALAR

- ÇED** : Çevresel Etki Değerlendirmesi
IUCN : International Union for Conservation of Nature (Uluslararası Doğayı Koruma Birliği)

GCCRIS

TABLOLAR

Tablo 1. Dünya Turist Sayıları ve Turizm Gelirleri	6
Tablo 2. Sürdürülebilir Gelişme Kapsamında Taşıma Kapasitesi ve Yaşam Dönemi Kavramı	15
Tablo 3. IUCN'in Koruma Alanları Sınıflandırması	16
Tablo 4. “Yavaş Şehirler, Gökçeada” filmi, Çevre Politikaları	58
Tablo 5. “Yavaş Şehirler, Gökçeada” filmi, Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası	59
Tablo 6. “Yavaş Şehirler, Gökçeada” filmi, Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi	59
Tablo 7. “Yavaş Şehirler, Gökçeada” filmi, Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar	59
Tablo 8. “Yavaş Şehirler, Gökçeada” filmi, Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları ve Projelerin Desteklenmesi	60
Tablo 9. “Yavaş Şehirler, Gökçeada” filmi, Turizm Unsurları, Cittaslow	60
Tablo 10. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Çevre Politikaları	65
Tablo 11. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Altyapı Politikaları	66
Tablo 12. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Arttırılması	66
Tablo 13. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası	66
Tablo 14. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi	66
Tablo 15. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar	66
Tablo 16. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları ve Projelerin Desteklenmesi	67
Tablo 17. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Cittaslow	67
Tablo 18. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Çevre Politikaları	73
Tablo 19. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası	74
Tablo 20. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi	75
Tablo 21. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar	75
Tablo 22. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları ve Projelerin Desteklenmesi	75
Tablo 23. “Yavaş Şehirler, Seferihisar” filmi, Turizm Unsurları, Cittaslow	76
Tablo 24. “Yavaş Şehirler, Yenipazar” filmi, Çevre Politikaları	81
Tablo 25. “Yavaş Şehirler, Yenipazar” filmi, Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası	82
Tablo 26. “Yavaş Şehirler, Yenipazar” filmi, Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi	83
Tablo 27. “Yavaş Şehirler, Yenipazar” filmi, Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar	83
Tablo 28. “Yavaş Şehirler, Yenipazar” filmi, Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları ve Projelerin Desteklenmesi	83
Tablo 29. “Yavaş Şehirler, Yenipazar” filmi, Turizm Unsurları, Cittaslow	84

Tablo 30. “Yavaş Şehirler, Perşembe” filmi, Çevre Politikaları	88
Tablo 31. “Yavaş Şehirler, Perşembe” filmi, Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası	90
Tablo 32. “Yavaş Şehirler, Perşembe” filmi, Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi	91
Tablo 33. “Yavaş Şehirler, Perşembe” filmi, Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar	91
Tablo 34. “Yavaş Şehirler, Perşembe” filmi, Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları ve Projelerin Desteklenmesi	92
Tablo 35. “Yavaş Şehirler, Perşembe” filmi, Turizm Unsurları, Cittaslow	92
Tablo 36. “Vaals” filmi, Çevre Politikaları	97
Tablo 37. “Vaals” filmi, Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası	98
Tablo 38. “Vaals” filmi, Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar	98
Tablo 39. “Vaals” filmi, Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları ve Projelerin Desteklenmesi	98
Tablo 40. “Vaals” filmi, Turizm Unsurları, Cittaslow	98
Tablo 41. “Vizela” filmi, Çevre Politikaları	102
Tablo 42. “Vizela” filmi, Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Artırılması	103
Tablo 43. “Vizela” filmi, Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası	103
Tablo 44. “Vizela” filmi, Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi	103
Tablo 45. “Vizela” filmi, Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar	103
Tablo 46. “Vizela” filmi, Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları ve Projelerin Desteklenmesi	103
Tablo 47. “Vizela” filmi, Turizm Unsurları, Cittaslow	104
Tablo 48. “Warmia Mazury, Reszel” filmi, Çevre Politikaları	107
Tablo 49. “Warmia Mazury, Reszel” filmi, Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Artırılması	107
Tablo 50. “Warmia Mazury, Reszel” filmi, Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası	108
Tablo 51. “Warmia Mazury, Reszel” filmi, Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi	108
Tablo 52. “Warmia Mazury, Reszel” filmi, Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar	108
Tablo 53. “Warmia Mazury, Reszel” filmi, Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları ve Projelerin Desteklenmesi	108
Tablo 54. “Warmia Mazury, Reszel” filmi, Turizm Unsurları, Cittaslow	109

ÖNSÖZ

Bu tez çalışması benim için; yıllarca biriktirdiklerimin bir araya gelebilmesi için bir fırsattır. Yıllardır, turizm ve sinema konularında paralel yürüttüğüm çalışmalarımın ortak bir üründe bir araya gelecek olması bu tezin ortaya çıkması için baş neden olmuştur. Konu seçimimde, deneyimlerimi ve bilgi birikimimi paralel olarak yönetebilme arzum büyük rol oynamıştır. Film endüstrisinin büyüleyici dünyasının, turizm dahil birçok sektörün gelişimi, iyileşmesi için fayda sağlaması öngörüsüyle bu tez çalışmasını yürütmek istedim.

Her şeyden önce keyif alarak çalışabileceğim bir tez çalışması olması için, en başta çok değerli danışman hocam Doç. Dr. S. Gül GÜNEŞ olmak üzere, tezimin küçük bir tohumdan, fidana dönüşmesinde destek, ilgi ve sabırlarını benden esirgemeyen değerli hocalarım, Yrd. Doç. Dr. Özgür Avcı, Yrd. Doç. Dr. Gonca Güzel Şahin, Yrd. Doç. Dr. Fatma Ülkü Selçuk ve Dr. Şule Tuzlukaya'ya sonsuz teşekkürü borç bilirim.

Ayrıca tezimin ortaya çıkması için özverili yardımları ve her daim anlayışları için sevgili can aileme teşekkür ederim.

EDA ARISOY

1. GİRİŞ

İtalya'dan başlayıp, hızla dünya geneline yayılmakta olan, sakin şehir hareketi, tüm Dünya için farklı bir yaklaşım olarak, biraz da zorunlu nedenlerle ortaya çıkmıştır. Küreselleşmenin bir sonucu olarak içinde bulunulan kaotik ortam, hızlı tüketimin neden olduğu hızlı üretim zorunluluğunun alternatif modeli olan yavaş yaşamı ve yavaş beslenmeyi zorunlu kılmıştır. Henüz başlangıç sürecinde olması nedeniyle, kabul gören, benimsenen bir yapıya bürünmesi zaman alıyor olsa da, Cittaslow (sakin şehir, yavaş şehir) modeli, Dünya'da ve Türkiye'de giderek daha fazla farkındalık uyandırmaktadır. Bununla birlikte tüm yeniliklerde olduğu gibi, bir yaşama yayılıyor olmasının da etkisiyle mutlak surette sindirilmesi gereken bir geçiş dönemine ihtiyaç duymaktadır.

Bu oluşuma katılım ile şehirler, uluslararası bir ağın üyesi olmanın yanı sıra kendilerine özgü yerel farklılıklarını öne çıkarmanın bilincindedir. Cittaslow (sakin şehir, yavaş şehir) olan bir şehir, ağın bir parçası olmanın uluslararası gereklerini yerine getirirken aynı zamanda kendine özgü nitelikleri de dile getirmeli, bu yöndeki nihai hedefine emin adımlarla yürümelidir. Cittaslow sadece bir yaşam biçimi değil aynı zamanda yerel bir kalkınma modelidir. Yerellerin kendi içlerinde geliştirdikleri kalkınma hareketleri genelde bir bütünün parçalarını oluşturmak üzere kodlanırlar. Yerel bir ilerleme modeli olarak da görülebilecek olan bu felsefe, çıkış noktası olarak yavaş yemek akımını baz almaktadır. Sakin beslenmenin bir uzantısı olarak insan hayatının temel alanlarına yayılma eğilimine girmiştir. Beslenme elbette temel yaşam kaynaklarından en önemlisidir ancak yandaşları da su kalitesi ve solunan havadır. İnsan yaşamının temel standartlarını da bu üç unsur belirlemektedir. Sağlıklı ve üretim koşulları bilinen yiyecekler tüketmek, temiz bir havayı solumak, tüketilen su kalitesinin ve sağlığı sorgulamaya mahal vermeyecek seviyede olması, insanoğlu için bir lüks değil yaşamsal bir zorunluluktur.

Türkiye'de, şu an itibariyle toplam 9 Cittaslow (sakin şehir, yavaş şehir) vardır. Ayrıca, Dünya üzerinde 33 ülke ve toplam 195 Cittaslow üyesi bu harekete hali hazırda

katılmaktadır (CittaslowInternational, 2014). Dünya genelinde 33 ülkenin Cittaslow birliği içerisinde olması iyi bir aşama gibi görünüyorsa da, sürdürülebilir gelecek için yeterli olmadığı bir gerçektir. Bilgilenmenin düzeyi bu konu odak alınarak arttırılmalı ve yapılan eğitim çalışmalarında bu konunun içeriği yeniden düzenlenmelidir.

Sakin şehir kavramı, felsefesi gereği insanların bu anlayışı benimseyip, felsefenin alt metinleri düzeyinde taleplerde bulunmaları üzerine kuruludur. Tüketimin, ihtiyaç fazlası talebin artışı insanların yaşam kalitesinde eksilmelere, çevre ve altyapı gibi fiziki sorunlara ve dahası taşıma kapasitesi aşımı gibi istenmeyen sonuçları doğurmakta gecikmeyecektir. Sürdürülebilir kalkınmanın birincil şartı taşıma kapasitesinin aşılmasını engellemektir. Yerel halkın ve turistlerin bu konu doğrultusundaki bilinç düzeyleri arttırılmalı, yapılan tüm tanıtım çalışmaları da bu kapsamda yürütülmelidir. Bu bağlamda sürdürülebilirliğin ekonomik ve sosyo-kültürel boyutları Cittaslow'lardaki kabul edilebilir sınırdaki yaşam kalitesi adına belirleyici niteliktedir. Çevre faktörünün güncel koşullardaki yaşam kalitesinin en temel bileşeni olması, 1990'lı yıllarda başlayan ekoturizm uzantıdır. 1990 yılında ilk filizlenmelerin görüldüğü, bilinçlenme politikalarında hareketlenmenin yaşandığı ekoturizm, kitle turizmine bir tepki olarak baş göstermiştir (Kuter ve Ünal, 2009). Bu yönüyle Cittaslow felsefesinin çıkış noktası ile de oldukça benzerdir. Sürdürülebilirlik ve Cittaslow koşullarını birbirinden ayıramadığımız gibi, Cittaslow yaşam koşullarının insanoğluna, süreklilik arz eden bir yaşam sunmayı hedeflediği esastan uzaklaşmamak gerekmektedir. Gössling'in de tanımladığı üzere, sürdürülebilir bir turizm ancak çevrenin ve bağlantılı olarak ekolojik dengenin sağlanması ile mümkün olabilmektedir. Burada çevreci bir yönetim ve planlama anlayışı esastır (Gössling, 1999).

Cittaslow hareketinin ilkelerine uygun şekilde bilinirliği ve yaygınlaştırılması noktasında temel destekçilerden biri de konuya ilişkin farkındalık yaratmada film endüstrisinin etkisini kullanarak, sürdürülebilir turizm ve yaşam adına olumlu çıktıları ortaya koymak olacaktır. Özellikle aynışmış yaşamsal öğelerin farklılaştırılarak özgün değerlere ulaşması, bu döngü içerisinde kalan insanoğlunun daha kaliteli, daha temiz, daha düzenli ve yaşanılabilir bir ortama kavuşması için de bir fırsat niteliği taşımaktadır.

Cittaslow olan bir yeri ziyaret eden kişilerin ve burada yaşayan halkın, Cittaslow hareketinden ne bekleyeceği, ne kadar beklemesi gerektiği çok net bir şekilde belirlenmediği takdirde koruma ve sürdürme kavramlarından uzaklaşmak çok sürpriz bir durum olmayacaktır. O halde sürdürülebilirliğin ve sakin şehir felsefesinin temel yapı bilinçlenmedir. Yerel halka ve ziyaretçilere yönelik, bilinçlendirme çalışmaları felsefenin öncelikle içeriği ve sunabilecekleri doğrultusunda yapılmalıdır. Bunun sonucunda ziyaretçinin ve yerel halkın kendi beklenti sınırlarını çizerek, fazlasını hem doğadan hem kendinden istemeyeceği bir formül altyapısı kurulmalıdır.

Bilinçlendirme çalışmalarının temeli iletişime dayandırılmalıdır. Doğru iletişim kanallarından halka ve ziyaretçilere ulaşmak, sürdürülebilirliğin de gereksinimlerinden biridir. Uygulanacak tedbir ve koruma çalışmaları, onu uygulayacak kitle tarafından doğru algılanmadığı sürece havada kalacak olup, zaman içerisinde yozlaşarak yok olma tehdidi ile de karşı karşıya kalacaktır (Gössling, 2012). Bu noktada iletişim araçlarından ve iletişimin doğru etkilerinden faydalanmak önem taşır. Bu oluşuma katılım ile şehirler, kendilerine has yerel farklılıklarını ön plana çıkarmanın yanısıra, Uluslar arası bazda bir ağa dahil olmanın da ayrıcalığını yaşamaktadırlar. Bu nedenle Cittaslow olan bir kent, uluslararası katılımın gereklerini yerine getirirken özgün niteliklerini de korumalıdır. Bu süreçte ise tanıtım filmleri ve filmlerde ele alınan temalar, içeriğinde yerellik ve küresellik bağlantılarını kurabilmesi bakımından son derece önemlidir.

İletişim insan yaşamında oldukça büyük bir yere sahiptir. İnsan ilişkilerini düzenleyen, insanın diğer bireylerle ilişkilerini başlatan noktada olduğu bir gerçektir. Bu bağlamda, Demirtaş'ın da belirttiği üzere, “İletişim, insanların davranışlarını etkilemek yada belli bir sonuca ulaşmak amacıyla, duygu, düşünce, inanç, tutum ve davranışlarını sözlü yada sözsüz olarak iletmeleri sürecidir. İnsanlar, örgütler ve kurumlar arasındaki etkileşim, iletişim sayesinde gerçekleşir” (Demirtaş, 2010, s.413). Global yaşam çerçevesinde, insanlar için mevcut tüketim imkanlarının çoğalması ve teknolojinin karşı konamaz hızlı gelişimi örgütsel iletişim kavramına kapı açmıştır. “İletişimin etkilemek ve etkilenmek dışında; bireysel keşfetme, yardım etme, eğlenme ve ikna etme gibi başka amaçları da olduğu bilinmelidir” (Güven, 2013 s.3). Bu süreçte ise tanıtım filmleri ve filmlerde ele alınan temalar ve konuların işlenme şekli, sinematografinin de desteği ile daha güçlü bir iletişim çemberine dönüşmektedir. Filmlerin aynı zamanda, bir olgunun

bilinirliğine sağladığı katkıda yok sayılamaz. Hareketli görüntü, hızlı tüketilebildiği ve aynı zamanda bilinçaltına da etki ettiği için daha geniş kitlelere ulaşabilmek gibi de bir misyonu yüklenmiş olmaktadır.

Bu çerçevede, çalışmanın ilk bölümünde turizm'in gelişen Dünya'daki yeri konu edilecektir. Yenilenen Dünya'da kendine kıymetli bir yer edinmiş olan turizm endüstrisi, arz kaynaklarının doğru kullanılmaması halinde zararlı sonuçlar doğuracağı gibi, her çevrenin bir taşıma kapasitesi olması, çevrenin ve doğal ortamların yerinde kullanımını zorunlu kılmaktadır.

İkinci bölümde Cittaslow tanımı yapılarak, bu felsefeye sürdürülebilir turizm bakış açısıyla yaklaşmaktadır. Tez çalışmasının ikinci bölümü, Cittaslow hareketinin çıkış noktası olarak kabul edilen Slow Food hareketi ile devam edecektir. Slow Food'un yaşamsal faktörlerin temelini oluşturuyor olması, çalışmanın da temel prensiplerinin çıkış noktasına ışık tutacak niteliktedir. Bu nedenle Slow Food'un tanımından ziyade felsefenin gelişim süreci önem taşımaktadır.

Üçüncü bölümde Cittaslow felsefesinin yayılma sürecinde Dünya'dan ve Türkiye'den örneklere yer verilerek, yayılma sürecinde iletişim kanalları ile bağlantılı etkileşim incelenecektir. Dördüncü bölümde, Cittaslow felsefesinin film endüstrisi açısından, filmlerde nasıl yer aldığı bir incelemesi yapılacaktır. Cittaslow'ların anlatılması ve tanıtılması adına, film endüstrisinin ne tür etkisi olabileceği açıklanacaktır.

Beşinci bölümde, Cittaslow öğelerinin filmlerde ne şekilde yer aldığı, seçilen 5 ulusal, 3 uluslararası film örnekleri üzerinden incelenecektir. Seçilmiş olan filmlerin, saniye ve dakika bazında deşifreleri yapılarak, Cittaslow kriterleri baz alınarak belirlenmiş olan alt başlıklar doğrultusunda çalışma yürütülecektir. Ayrıca filmlerin sinematografik açımları ve görsel iletişim araçları desteği ile incelenmesi gerçekleştirilecektir. Beşinci bölümde yapılan çalışma, altıncı ve son olarak, sonuç bölümünde açıklanacaktır.

2. TURİZMDE YENİ YAKLAŞIMLAR

2.1. TURİZMİN DÜNYA'DAKİ GELİŞİM SÜRECİ

Turizm, hizmet tüketiminin üretimi kadar hızla yaşandığı bir sektördür. Hizmetin ve ürünlerin üretildiği yer ve anda tüketilme zorunluluğu turizmi karmaşık bir yapıya büründürmektedir. Turizm insanların seyahat etme arzuları ile başlamıştır. Bu nedenlerin çeşitleri, ileriki yıllarda turizm türlerinin fazlaca çeşitlenmesi için de zemin hazırlamıştır. Buna bağlı olarak, Turizm için insanlık tarihinin gelişimine paralel bir sürecinin etkili olduğunu söylemek mümkündür.

Bu gelişimin başlangıç tohumlarının Sümerler döneminde tekerleğin bulunması ile, insanların buldukları yerleri değiştirebilme özgürlükleriyle atıldığı sanılmaktadır. Tarihi bilgilere Finikeliler, paranın icadını gerçekleştirdikten sonraki, ilk gezginler olarak yansımaktadır. Milattan sonra, Mısırlılar ile hareketlenen inşaat sektörünün turizm ve seyahat anlamında katkısı olduğu varsayılmaktadır. Ayrıca ilerleyen yıllarda Eski Yunan'da düzenlenen Olimpiyat oyunlarını dünya çapında çok fazla insanın izlemek için seyahat ettiği bilinmektedir. Dünya tarihinde yaşanan bu ilk Turizm kıpırtıları Ortaçağ döneminde biraz yavaşlansa da, insanoğlunun oluşu gereği engellenemez seyahat dürtüsü burada turizmin gelişimini hızlandıran faktör niteliğindedir. Milattan sonraki dönemde, 1700 yılları, İngiltere'de ileri gelen ailelerin çocuklarına eğitim aldırarak amaçlı başlattıkları turizm hareketleri ile hız bulmuştur. (Albayrak, 2013). “1492 yılında Portekizli denizci Vasco de Gama'nın gemi ile Hindistan'a ulaşması ve Portekizli bir denizci olan Macellan'ın 1519 yılında başlayan dünya seyahatleri, insanların bilmedikleri yerleri görmek, tanımak, merak etmek nedeniyle yapmış oldukları yolculukların temelini oluşturmuştur” (Albayrak, 2013 s.3). Dünya'da turizmin gelişimi 1800'lü yıllarda hız kazanmıştır. Demiryollarının artışı, insanları kolay seyahat eder hale getirmiş, böylece kültürel iletişim başlamıştır. İnsanların seyahat nedenleri teknolojik gelişimle birlikte artarak çeşitlenmiştir. İnsanlar, serbest zaman yönetimini öğrenmiş, zamanı doğru yönetebilen insanlar serbest zaman

kullanım alanlarını da bu bağlamda genişletmeyi başarmıştır. Bu gelişim sürecinde 18. yy da Fransa'da (1789) yaşanan sanayi devriminin payı yadsınamaz. Bunun sonucu olarak, işçiler çalışma düzenine sahip olmuşlardır. Böylece serbest geçirilecek zaman aileler ve kişiler genelinde daha güzel planlanmış, turizm faaliyetlerinin bağlantılı olarak artışına sebep olmuştur (Ağaoğlu, Taşmektepli, Bayrak, 2005) Sanayi devrimi ile birlikte dünya genelinde yaşan hızlı gelişim sürecinde, kişisel ihtiyaçların artması arasına seyahat unsuru da girmiştir. Gerek eğitim, gerek sağlık, gerekse sadece yeni yerler görmek birer kişisel ihtiyaca dönüşmeye başlamıştır. Bu anlamda, teknolojik gelişim süresinden Turizm sektörü olumlu ekonomik ve sosyal gelişim alanında fayda sağlamıştır (Karataş ve Babür, 2013).

Yakın tarihe gelindiğinde turizm, gerçek anlamda gelişim atağını, ekonomik ve sosyo kültürel etkileşimin teknolojinin de desteğinin artması ile 1950 sonrası yapmıştır. Günümüzde turizm sektörü en çok ekonomik gelir sağlayan sektörlerden biri halini almıştır. İnsanların çeşitli ihtiyaç ve arzularının da bir yansıması sonucu farklı alt kollardan faaliyet gösteren hizmet sektörü, ülke ekonomisine hızlı para akışı sağlayan bir grafiğe sahiptir. 2000 yılından başlayarak, turizm gelirlerinin sağladığı artış ve kişi sayıları bazında yükselen grafik, Dünya Turizm Örgütü verilerine göre, Tablo 1'de özetlenmiştir.

Tablo 1. Dünya Turist Sayıları ve Turizm Gelirleri

Yıl	Turist Sayısı (Milyon Kişi)	Turizm Geliri(Milyar \$)
2002	700	482
2003	694	533
2004	764	633
2005	807	681
2006	853	747
2007	908	861
2008	926	944
2009	890	856
2010	948	931
2011	995	1.042
2012	1.035	1.078
2013	1.087	1.159

Kaynak: Dünya Turizm Örgütü (UNWTO Highlights) 2014 Ed.

2.2. TURİZMDE YENİ YAKLAŞIMLAR

Turizm ürünlerinin alıcısını bulma yolundaki en önemli aşamalarından birisi imaj oluşumudur. İmaj üzerinden satın alınacak ürün hakkında oluşan görüş, turistik ürünün ileriki aşamalarda da tercih edilmesi için bir altyapı oluşturacaktır. Burada önemle vurgulanması gereklolan konu, turizm ürünlerinin yapısı olacaktır. Turizm ürünü; turistik faaliyette bulunan kişinin seyahatinin başından sonuna kadar tükettiği herşeyi kapsayabilir. Albayrak, “Alternatif Turizm” adlı kitabından turistik ürünün tarifin, “Bir turistin seyahatinin başlangıcından bitimine kadar geçen zaman diliminde gereksinimlerini karşılamak amacıyla elde ettiği turizm arzını oluşturan unsurlar tarafından servisi yapılan nesnel ve öznel değerlerin bütünüdür” şeklinde yapar (Albayrak, 2013, s.9). Turizmin tüm yıla yayılarak, ekonomik olarak da gelir sağlaması adına da çeşitlendirme amaçlı planlanan yeni yaklaşımlardan kasıt, süregelen kitle turizm hareketine alternatif olarak başlayan turizm hareketleridir. Alternatif hareketlerde, temel de kişisel ihtiyaç beklenti ve turizm faaliyetine katılanların özel ilgileri doğrultusunda meydana gelmiştir. Bir turistik ürünün çekici hale geliyor olması, özel ilginin sonucudur (Okumuş ve Avcı, 2008). Turizmde yeni yaklaşımlar olarak; çevre duyarlılığı ile bütünleşik ekoturizm, yavaş turizm, inanç turizmi, sağlık turizmi başta sayılıyor olsa da, bu tez kapsamında yavaş turizm çeşidi olan Cittaslow felsefesi üzerine yoğunlaşılacaktır.

Cittaslow felsefesi ve slow hareket, özel ilgi turizmi konuları arasına giren başlıklarında destekleyicisi niteliğindedir. Yoğun ve belli bölgelerde toplanmış olan turizm taleplerinin çevreye ve ekolojik dengeye verdiği zararlar sonucunda, kitle turizminin yarattığı yığılma etkisi ile turizm alanında bir tıkanıklık dönemi yaşanmış, bu durum malesef yalnız turizm hareketlerini değil, yaşamsal faktörleri de insanlar açısından olumsuz etkilemiştir. Etkilenen turizm faaliyetleri, insanları yeni arayışlar peşine düşürmüş, ilgi alanlarında bulunan turizm ürünlerini, çevre bilinci kapsamında sürdürülebilirlik ilkelerine uygun tüketme eğilimlerini arttırmıştır. İnsanlar, zaman içerisinde fiziksel ve sosyal çevreye verdiği zararlardan kendisi de etkilenmiş, bu olumsuzluk, yeni yaklaşımların gerekliliğini kendiliğinden var etmiştir. İşte Cittaslow felsefesi, bu anlayışın bir uzantısı olarak insanlara, yine kendi arayışları sonrasında sunulan bir model olmuştur.

Turizmde yeni bir anlayış olarak Cittaslow (sakin şehir, yavaş şehir), özel ilgi turizmi alanında sayılabilecek konuların da destekçisidir. 2000'li yıllar, turizmin yapısı gereği son derece değişime açıktır. Turizmde ana yapılanma insan memnuniyeti üzerine kurulu olduğu için, turizm hareketi içerisinde bulunan her bir birey için her daim farklılık beklentisi söz konusudur. Zaman içerisinde ticari nedenlerin de payının büyük olduğu çeşitli girişimler turizm sektöründe alışılmış turistik hareketlerinden farklılıklar gösterebilen türleri de ortaya çıkartmıştır. Turizm hareketinin bilinenin aksine bir boş zaman aktivitesi olmaktan çıkması, özel ilgi turizminin unsurlarını zenginleştirmiş, turistik hareketleri farklı bir boyuta da taşımıştır.

Özel ilgi turizminin avantajlarından söz etmek gerekirse, önceliğin yine kişisel tatmin arayışında olduğunu söylemek mümkündür. Özel ilgi turizmi herşeyden önce, turizm hareketini gerçekleştiren kişilerin bu işten mutlu ayrılmalarını hedeflerken, kurduğu yapı itibariyle, turizm faaliyetlerini yılın tüm aylarına yaymayı da başarmıştır. Turizm ilk yıllarda olduğu gibi, yalnızca yaz aylarında faaliyet gösterebilen bir sektör olmaktan çıkmış, hizmet ağı tüm yıla yayılacak şekilde genişletilmiştir. Burada gelişen eğilimlerin, turizm sektöründeki yeni yaklaşımların etkisi tartışmasız çok önemlidir. Tesislerin ve kaynakların daha verimli kullanılıyor olmasının yanı sıra, turizmin yılın 12 ayı gelir getiren bir sektör olması, daha fazla insan gücüne ihtiyaç duyulması sonucu bir çok kişi için gelir kaynağı konumuna geçmesi de yan unsurlardandır. Önemle belirtmelidir ki, kaynakların bilinçli kullanımı ve turistlerin tüketimde ve ziyaretlerinde bilinçli davranmasını sağlamak, yeni yaklaşım turizm faaliyetleri için de son derece önemlidir. Zira gelir ve istihdam sağlarken kaynakların ve kültürel değerlerin korunamaması, taşıma kapasitelerinin aşılması, çevresel ve yaşamsal başka olumsuz koşulları da beraberinde getirebilecektir.

Son yıllarda gelişme gösteren özel ilgi turizmi, her geçen gün kendini yenileyerek hizmet sektöründeki yerini pekiştirmeye devam etmektedir. Bir turistik ürün söz konusu olduğunda, tüketimi için bir takım şartlar gerekmektedir. Başta, ürünün çekici olması, doğal özelliklerinin mevcut olması, sosyo-kültürel açıdan ilgi uyandırıcı olması, kolay erişilebilir olması, insanlar üzerinden olumlu bir imaj yaratmış olması sayılabilir. Elbette tüm bu faktörlerin, kişilerin beklenti, bilinç ve eğitim düzeylerine göre farklılık

göstermesi de doğal bir çıktıdır. Bu noktada, özel ilgi turizmi, kendi dinamiklerini ön plana çıkartarak, kişilerin tercih ve beklentilerine yönelik turizm planlaması yapmaktadır (Albayrak, 2013). Özel ilgi turizminde kişilerin bilinç düzeylerinin yanısıra, tatil ve seyahat kavramlarından beklentileri ön plana çıkmaktadır. Her insanın yaşamışlıkları ve beklentileri doğrultusunda turizm faaliyetine katılmak istemesi son derece doğaldır.

2.2.2. Turizmde Yeni Yaklaşım Olarak Cittaslow

Cittaslow (Sakin Şehir) hareketi, ilk olarak 1999 yılında ortaya çıkan, oldukça yakın döneme ait yeni bir turizm yaklaşımı modelidir. Kişisel beklentiden ve özel ilgiden daha önce, kişisel ihtiyaçları baz aldığı ve turizm hareketi doğrultusunda hareket edip, özünde sürdürülebilirlik ilkesinin bir uzantısı olarak, bir yerel kalkınma modeli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Başka bir deyişle, bir tür, tektipleşmeme modeli olduğunu da söylemek mümkündür. İnsan yaşamının hızlanmasının, turizm ve tüm hizmet sektörüne olan yansımaları sonucu, hıza tepki olarak doğmuş bir yaklaşımdır. Turizm yaklaşımı olmasının yanısıra, bir tür sürdürülebilir kalkınma modeli olarak daha geniş bir tanımlanmaktadır.

Güncel yaşamı hızlanan insanlar, tatil ve seyahat kavramlarında, seyahat esnasında aldıkları hizmetleri de hızlandırmaya başlamışlardır. Bunun kaçınılmaz yansıması olarak, turizm de hızlanmıştır. Ancak bilinen odur ki, alternatif türlerin doğuş amacı kişisel beklentiler ve ilgililerdir. Bu noktada aynışmaya tepki olarak, özgün değerlerin korunması ve yaşamsal düzenin iyileştirilmesi adına yeni bir kavram olarak “Sakin Şehir Hareketi” devreye girmiştir (Özgen, 2012).

Sürdürülebilirlik kavramı, ekonomik, sosyal ve çevresel faktörler göz önünde tutulduğunda, parametresi insan olan bir açılımda yer almaktadır. Bu bağlamda kurulan ilişki, insan ve insana verilen hizmetlerin koşulların iyileşerek süreklilik arz etmesi şeklinde yapılacak olan bir tanım, tüketimin yavaşlaması ve böylece kontrol altında tutulmasıyla açıklanabilir.

2.3. TURİZMDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN ÖNEMİ

Sürdürülebilirlik kavramı, sürdürülemez olmanın bir sonucu olarak ortaya atılmıştır. Kapitalist düzenin bir uzantısı olarak, fazlaca tüketim odaklı yaşam başlamış, ihtiyaç duyulanın üzerinde satınalma, çabucak tüketerek yenisini alma şeklinde de süreklilik arz etmeye başlamıştır. İnsanların engellenmesi güç, bilinçsiz tüketim davranışları sonucunda taşıma kapasitesi, hava kirliliği, su kirliliği, gürültü kirliliği başta olmak üzere, çevre ve doğanın hırpalanması, yok olma uzantısına kadar ulaşmaya eğilim göstermiştir (Kuter ve Ünal, 2009).

Sürdürülebilir Kalkınma komisyonu tarafından 2004 yılında başlatılan çalışmalar 2017 yılına kadar hedefler belirlemiş, bu hedeflerin ana fikri yaşamın kaliteli devamı şeklinde oluşturulmuştur. 13 yıllık plan dahilinde maddelenen çalışmalar ana hatlarıyla; su, sanitasyon, enerjinin verimli kullanımı, hava kirliliğinin kontrolü, iklim değişiklikleri, biyolojik çeşitlilik, tüketim ve üretim dengesi, atık yönetiminin doğru yapılması, biyolojik çeşitliliğin korunması şeklindedir. Tüm maddeler insan yaşamı üzerine yoğunlaşırken, sadece korumanın artık yeterli olmayıp, arttırarak devamının sağlanmasının gerekliliğine de derinlemesine değinilmiştir (Arıkan, 2006)

2004 yılında, Johannesburg'da düzenlenmiş olan “Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi” nde tartışılmış ve maddelerle açıklanmış olan uygulama planına göre; doğal kaynak temelini sürdürülebilir ve bütünlüklü biçimde yönetilmesi, sürdürülebilir kalkınma için esastır. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın da odak noktasında bulunan kaynak kullanımı şüphesiz doğal dengenin sağlanmasının sürekliliğinde önem arz etmektedir. Yine raporun öngörüsüne göre, su gibi temel kaynaklar, insanların yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamaya endeksli bir şekilde tüketilmek üzere yönetilmeli, gerektiğinde teknik imkanlar su kalitesinin ve miktarının arttırılması adına etkin bir şekilde kullanılmalıdır. Burada da değinildiği üzere, insan yaşamının temelinde yer alan gereksinmeler ekosistemin de bel kemiği niteliğinde olup, doğru yönetilmediği zaman insanların yaşam kalitesi için ciddi bir tehdit unsuru niteliğinde olabilmektedir (Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi, 2004).

Turizm planlaması yapılırken, öncelikli hedef taşıma kapasitesinin aşılması üzerine olmalıdır. Planlamanın temel amacı ise; konan hedeflerin ve uygulamaya geçirilen faaliyetlerin sürekli kalmasını sağlamaktır. Sürdürülebilirlik salt fiziki çevre anlamında algılanmamalıdır. Turistik öğeleri içerisinde barındıran, turizmin temel yapı taşlarını oluşturan; ekonomik, kültürel, sosyal, politik, teknolojik ve ekolojik değerlerinde bu tanım ve planlama kapsamına alınması şarttır (Kuntay, 2004)

Sürdürülebilirlik anlayışı, taşıma kapasitelerine özen gösterilmesi ihtiyacını beraberinden getirmektedir. Artan turizm taleplerine karşılık, ekolojik ve fiziki çevre koşullarının taşıma kapasitelerinin aşılması riski devam ederken, sosyo kültürel anlamda bir yozlaşmanın da sürdürülebilirlik anlayışına zarar vermesi söz konusudur. Taşıma kapasitesi analizi, potansiyel ve halen işletiliyor olan tesislerin veri tespitlerini yaparken asıl amacı turizmin çevresel ve sosyo ekonomik etkilerinin bertaraf edilerek kontrol altında tutulması olmalıdır. Zira, turizm ekolojik çevre korumayı gerektirmesinin yanısıra, insan odaklı bir yapıda olmasından ötürü, sosyo-kültürel çevreyi de yörüngesinde bulundurmaktadır (Demir ve Çevirgen, 2006).

Turizm çeşitli kolları olan, geniş bir yelpazeye yayılmış hizmetler bütünüdür. Bu şekli altında turizm sektörünü çevresel ve kültürel anlamda bir miktar karmaşıktırır. Özellikle son yılların popüler sektörlerinden biri olan turizm, ekonomik olarak tüm ülke genelinde katkılar sağlamaktadır. Turizm dinamik yapısı gereği, diğer iş kolları ile etkileşimi sayesinde yalnız kendi faaliyet alanını genişletmekle kalmayıp, ülke ekonomisini doğrudan ve dolaylı olarak etkileyecek bir takım öncülüklerde de bulunur. En önemlisi istihdam alanında ekonomiye katkıları olurken, ülke genelinde gelir dağılımının eşit olarak dengelenmesine kadar uzanan bir yelpazede kazanımlar demektir. Turizmin hızlı döviz kazancı sağlaması, ekonomik kazancın çok kısa bir zamanda ortaya çıkması, yerel halkı koruyucu ve korumacı yapısı ile yerel kalkınmaya da fayda sağlaması şüphesiz en önemli yararları arasında sayılabilir. Özellikle turizm sektörünün son derece dinamik bir yapıda olması, çarpan etkisini arttırarak, edinilen kazancın yalnız turizm endüstrisi içerisinde kalmasını değil, diğer sektörlerle de paylaşılmasını sağladığı söylenebilir (Kuter ve Ünal, 2009).

Turizmin, tüm etkileşim içerisinde olduğu sektörlerle işbirliği genel ekonomik kalkınmaya da yansır. Ancak tüm bu olumlu yanlara ek olarak, aynı zamanda insan odaklı bir endüstri olması, insan davranışlarının ve bilinç düzeyinin kontrol altında tutulması anlamına da gelmektedir. İnsanların bilinçsizce davranışları sonucunda turizm arzı olarak karşımıza çıkan kültürel ve doğal değerlerin tehlike altında olması kimi zaman kaçınılmaz sonuçlara yol açmaktadır (Kandır, 2007).

Ercoşkun (2007) çalışmasında sürdürülebilirliği, “Sürdürülebilirlik, ekosistemdeki tüm çeşitliliğin ve yenilenemez kaynakların gelecek nesillere aktarılabilmesi için, bugünkü neslin yenilenemez kaynak kullanımını sınırlaması ve insanın ekosistem üzerindeki olumsuz etkilerinin sistemin taşıma kapasitesinin üzerine çıkmayacak düzeyde tutulmasıdır” şeklinde tanımlanmıştır (Ercoşkun, 2007 s.9). Bu tanımdan yola çıkarak, kaynakların sınırsız olmadığını, bir gün tükenme olasılıklarının olduğu ve bu olasılığın ne yazık ki çok uzakta aranmaması gerekliliğine bir vurgu yapmakta yarar olacaktır.

Konuya başka bir açıdan yaklaşmak gerekirse, turizm ülke ekonomisine, tanıtımına, sosyal ve kültürel kalkınmaya en çok katkıyı sağlarken, hızla zarar verebilme potansiyeline de sahip bir sektördür. Turizm ürünlerinin yerinde tüketilmesi zorunluluğu insanları turizm arzına çeken nedenlerdir. Turizm arzına ulaşan ziyaretçinin bilinçli bir davranış döngüsünde hareket etmesi, sürdürülmesi öngörülen kaynakların korunması aşamasında şiddetle önem taşır. İnsanoğlu, doğaya en çok zarar verebilme yetisine sahip canlıdır. Ekoturizm kavramı, biraz da bu nedenle, koruma ve bilinçlendirme amacıyla türemiştir. Özellikle 1990'lı yılların başlarında, çevresel sorunların boyutlarının artması ve değişmesiyle gündeme hızla taşınan, bir çeşit eylem planı olarak geliştirilmiş bir alternatif turizm türü de demek doğru olacaktır (Kuter ve Ünal, 2009).

Dünya'nın nesilden nesile, bırakılan bir miras olduğu olgusu ile geçmişte yaşamışlıkların izlerini takip ederek, gelecek nesiller için daha yaşanılabilir ve devralınandan daha iyi şartlarda bir yeryüzünün bir sonaki nesle devri ile konuya yaklaşmanın önemi büyüktür.

Sürdürülebilirlik yalnızca korumayı değil, iyileştirme faaliyetlerini de konu alır. Ekolojik dengenin bozulması ve sorunların başlangıcı koruma duygusundan uzaklaşmaktan da öte, koruyamayacak kadar fazlalaşmak ve korumaya vakit ayıramayacak denli hızlanmaktan kaynaklanmaktadır. Yaşamın hızlanması ve doğanın taşıyabileceğinden daha fazla enerjinin üzerine yüklenmesi sürdürülebilirlik ilkesini tehlikeye sokmuştur. Sürdürülebilirlik olgusu temelde insanla bileşen bir kavramdır. Çevreye en çok zararı veren insanoğludur. İnsanın eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi problemin çekirdeğine ulaşmak anlamı taşır (Sezgin ve Ünüvar, 2011).

Sürdürülebilirlik, ekosisteme dahil tüm canlıların, doğanın dengesinin korunarak, taşıma kapasitesi sınırları içinde bir düzende, kaynakların gelecek nesillerce kullanımına olanak verebilmek adına bir çeşit doğru kullanım formülünü ifade eder (Keskin, 2012). Sürdürülebilir olmak, adından da anlaşılacağı üzere, devamlılık arz eder. Temel prensibi koruma üzerine kurulu olan sürdürülebilirlik günümüzde daha çok kaybolanların yerine getirilmesi eylem faaliyetine doğru kaymaktadır. Mevcut kaynakların hızla tükenmesi kapitalist düzende fazlaca tüketimin bir sonucu olarak karşımıza çıkar. İhtiyaçtan fazla üretimin uzantısı olarak, gereksinimden daha çok tüketim meydana gelir. İnsanlar tüketimleri arttıkça daha fazla harcamaya ve harcadıklarını tekrar yerine koymak, daha refah bir yaşama kavuşmak içinse daha büyük bir hızla çalışmaya devam etmektedirler. Bunun sonucu olarak yaşamak için yapılan herşey hızlanmaktadır (Petrini ve Padovani, 2012).

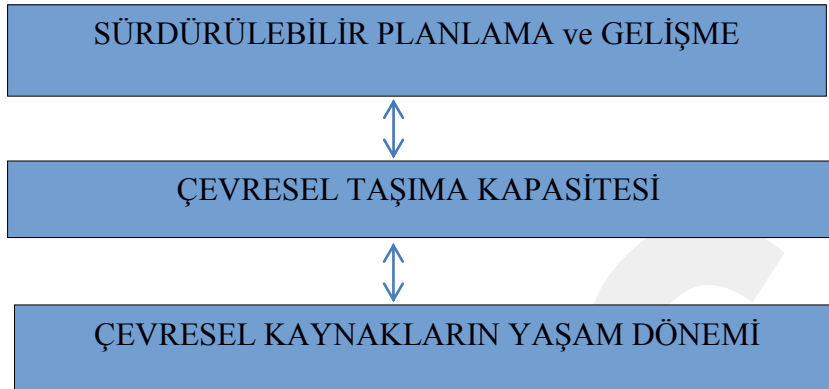
Turizm planlaması yapmak, turizm sektöründen önce insan yaşamının kalitesini hedef almalıdır. Turizm sektörünün odak noktasında insan vardır. Yaşam kalitesinin kabul edilebilir en alt seviyede tutulması ve dahası bu seviyenin üst sınırlara çekilme çabası önemli bir girişimdir. Mevcut kaynakların insanların hizmetine sunulurken, korunması, gereğinden fazla kullanımı engellenmeli yada bir kaynaktan beklenen hizmet alımının üstü talep edilmemelidir. Turizm planlaması mevcut doğal arzın taşıma kapasitelerini korumak üzerine yoğunlaşmalıdır.

2.3.1. Taşıma Kapasitesi ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Kavramları

Turizm bugün Dünya genelinde en hızlı ekonomik gelişmeyi sağlayan endüstriler alanındadır. Turizm yalnızca ekonomik büyüme sağlamakla kalmayıp, bir ülkenin sosyal ve kültürel anlamda da gelişimine olumlu katkılar sağlamaktadır. (Kuter ve Ünal, 2009). Taşıma kapasitesi, turizm sektöründe gereklilikten ziyade bir zorunluluktur. Bu duruma çok yönlü bakmak gerekirse; ekonomik anlamda ve çevresel düzeyde süreklilik arz etmesi adına, bir bölgenin korunması önemlidir. Kültürel varlıkların korunması ve nesillere devri uzun vadeli sorumluluk gerektirse de, turizm arzının korunması kısa vadede ülke ekonomisi adına yaşamsal bir önem taşıyabilmektedir. Gelir elde edilmesi beklenen bir yatırımın, yıkıma sebebiyet verecek bir harekete dönüşmemesi gerekmektedir. Burada da koruma faaliyetleri devreye girecek, bunlardan en önemlisi de şüphesiz, bir yerin kaldırabileceğinden fazla yükü başbaşa bırakılmaması hususu olacaktır. Ekonomik kalkınmanın da temelini oluşturan sürdürülebilirlik için çevre yönetimi esastır. Bulunulan çevrenin ve kaynakların doğru, verimli ve ekonomik kullanılması, yaşamsal döngünün devamını sağlayacak olan unsurdur (Çevirgen ve Demir, 2006).

Sürdürülebilirliğin temel faaliyeti plan yapmak olmalıdır. Tablo 2'de verildiği üzere, sürdürülebilir planlama ve gelişme ancak çevresel taşıma kapasitesinin planlı bir büyüme çerçevesinde gelişip, çevresel kaynakların korunması halinde mümkün olabilecektir. Sadece turizm sektöründe değil, o bölgede yapılacak tüm çalışmalar için plan yapılmalıdır. Turizm sektörünün can damarı niteliğinde olan çevre, insan yaşamı için temel yaşamsal unsurlar niteliğinde bulunan su, hava ve gıda güvenilirliği, hem çevreyi hem yaşam kaynaklarını temiz tutmak üzere önemle eğilinmesi gereken atık problemi ve yönetimi, yine aynı nedenlerle alt yapı çalışmaları başta olmak üzere, değerlerin korunması sadece var olan kaynakların yetebileceği kadar insanın o bölgede barınmasının sağlanması ile mümkün olabilecektir.

Tablo 2. Sürdürülebilir Gelişme Kapsamında Taşıma Kapasitesi ve Yaşam Dönemi Kavramı

Kaynak:Demir, C., Çevirgen, A., (2006), Turizm ve Çevre Yönetimi, Sürdürülebilir Gelişme Yaklaşımı, Nobel, Ankara, sf: 166

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kapsamında faaliyet gösteren, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) bu alanda yapılacak olan uygulamaları düzenlemeyi hedefler. ÇED; bir bölgede toprak, hava, su kalitesi ile ilgilenmektedir. “ÇED’in amacı; ekonomik ve sosyal gelişmeye engel olmaksızın, çevre değerlerini ekonomik politikalar karşısında korumak, planlanan bir faaliyetin yol açabileceği bütün olumsuz çevresel etkilerin önceden tespit edilip, gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamaktır” (Cevreonline, 2014). Çevre Etki Değerlendirmesi faaliyet alanı olarak, tüm ülke genelinde çalışmakla birlikte, uluslararası çalışmalar da yürüterek bu alandaki çalışma ağını geniş tutar. Turizm sektörünün sürdürülebilirlik prensibinde temel unsurlarını oluşturan hava, su kalitesi, çevre temizliği, gürültü kirliliği, enerjinin doğru yönetilmesi, teknolojinin faydalı amaçlarla kaynak kullanımını destekleyecek nitelikte kullanımı, küresel ısınmanın temel nedenlerinin araştırılarak konuya ilişkin çeşitli faaliyetler yürütmek ve atıklar yönetimi ÇED’in faaliyet alanındadır.

Turizm için çevre her ne kadar bir arz kaynağı olsa da, çevre yönetiminin layığıyla yapılamadığı durumlarda kendi kendisini yok edebilme potansiyeline sahip bir unsur haline gelmektedir. Bunun önlenmesi bir takım profesyonel girişimlerin var olma ihtiyacını doğurmaktadır. Türkiye’de 7 Şubat 1993 tarihinden beri uygulanmakta olan, ÇED’in faaliyet ve araştırma alanında, turizmin çevresel faktörlerini en az düzeye indirmek de yer almaktadır. Büyük bir ekonomik ve sosyal faaliyet alanı olan turizm,

çevre koruma programlarından uzak yürütülürse, sürdürülebilirlik kavramından uzaklaşması sürpriz olmayacaktır. Öncelikli olan, mevcut arz kaynaklarının korunması üzerine olacağı gibi, kaynakların iyileştirilmeside bir o kadar önemlidir.

Türkiye'de T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü' nün çalışma alanında bulunan korunan alanların korunma yönetimi 2873 nolu Milli Parklar Kanunu ile de meşrulaştırılmıştır (Milliparklar, 2014) Uluslararası Doğayı Koruma Birliğinin (IUCN) Yönetim Amaçları Bakımından Koruma Alanları Sınıflandırması aşağıdaki tabloda açıklanmıştır;

Tablo 3. IUCN'in Korunan Alanları Sınıflandırması

Sınıflandırma Türü	Temel Yönetim
Mevcut Doğal Alanlar a. Mutlak Doğa Rezervi b. Kırsal Bölgeler	a. Ekosistemi kendi iç dinamiğini koruyarak koruma altına almayı hedefler b. İnsan faaliyetlerine maruz kalmamış yada minimal düzeyde karşılaşmış kırsal alan korumasına yönelir.
Milli Parklar Habitat / Türlerin Yönetim Alanı Peyzaj Koruma Alanları	Ulusal yada Uluslar arası; bilimsel, ruhsal, eğitsel, rekreasyonel yada turistik önem taşıyan doğal alanları koruma altına alır Önemli türleri, biyotik toplulukları korumak için habitat durumlarının güvenliğini sağlar ve muhafaza eder. Deniz manzarası yada peyzaj alanlarında doğal ve kültürel etkileşim harmonisini muhafaza eder ve geleneksel arazi kullanımı, yapı uygulamalarını ve sosyo kültürel uygulamaların devamlılığını sağlar.
Yönetilen Kaynak Koruma Alanları	Uzun vadede, alanın biyolojik çeşitliliğini ve diğer doğal değerleri korur ve muhafaza eder.

Kaynak : Demir, C., Çevirgen, A., Turizm ve Çevre Yönetimi, Sürdürülebilir Gelişme Yaklaşımı, 2006, sf: 29

İnsan yaşamını olumsuz etkileyen tüm koşullar, insan odaklı bir sektör olan turizmi de derinden etkilemektedir. Buna bağlı olarak beklentiler ve istekler farklılık göstermektedir. İnsanların kendi kendilerine zora soktukları yaşamsal şartların

olumsuzluklarının farkına varmaları sonucu oluşan hareketlerle, mevcut şartlarını daha iyi hale getirerek sürdürülebilirlik bilinci içerisinde kararlar vermesi, tepkisel olarak, aynılaşmanın sonucu olarak karşılaşılan olumsuz koşulları iyileştirme çabaları olarak Cittaslow ve benzeri modellerle yeni arayışlar olarak yer bulacaktır. Bu doğrultuda ilerleyen bölümlerde sürdürülebilirlik bakış açısıyla Cittaslow hareketi incelenecektir.

GCCRIS

3. CITTASLOW (SLOW CITY/SAKİN ŞEHİR) KAVRAMI

Cittaslow, yalnız turizm arayışları içerisinde bir alternatif model olmayıp, tüm yaşamsal faktörleri içeren bir harekettir. “Yavaşlık ile anımsama, hız ile unutma arasında gizli bir ilişki vardır. Bir adam bir şey anımsamak istiyor, ama anı uzaklaşıyor. Buna karşılık az önce yaşadığı kötü olayı unutmaya çalışan insan, hala çok yakınında olan zamanda, sanki bulunduğu yerden hemen uzaklaşmak istiyormuş gibi yürüyüşünü hızlandırıyor. Yavaşlığın derecesi anının yoğunluğuyla doğru orantılıdır; hızın derecesi unutmanın yoğunluğuyla doğru orantılıdır” (Kundera, 1995, s.38)

1986 yılında İtalya’da temelleri atılan “Sakin Şehir” felsefesinin ana teması yerel dokunun korunması ve ana ilkeleri yaşam kalitesinin iyileştirilmesi üzerinedir. İtalyanca Citta (şehir) ve İngilizce slow (yavaş) kelimelerinden oluşan Cittaslow kelimesi, sakin şehir anlamında kullanılmaktadır. Anlamsal bütüne bakıldığı zaman, sakinliğin, yavaşlığın olumlu bir biçimlenmesi şekli dikkat çekicidir. Felsefenin ana temasına uygunluk açısından bakıldığında “yavaş”, tanıma tam karşılık gelen bir kelimedir. Hem sakin, hem de yavaş aynı anlamları ifade etseler de, üzerinde durulması gereken önemli nokta, kelime anlamının mecazi nitelikte olduğu, tembellik, uyuşukluk, bıkmış, üşengeç insanları barındıran bir yer anlamında kullanılmadığıdır. Bu anlama tam zıt bir görüş ile, sakin şehir insanların doğal yaşamı desteklemek, çevreyi ve yaşamı korumak üzere daha yoğun bir fiziki ve mental güç harcamalarının gerekliliği belirtilmelidir (Sırım, 2012, s.124).

Cittaslow ağı, küreselleşmenin ve yaşam tarzının standartlaştırmasını engellemek için Slow Food hareketinden ortaya çıkmış bir kentler birliğidir (Cittaslow, 2014). İlk tohumları 1989 yılında “Slow Food” hareketi ile başlamıştır. Slow Food (sakin/ yavaş beslenme) hareketi İtalya’da başlamış olup, felsefenin sakin yaşama kadar genişlemesine ilham kaynağı niteliği taşımaktadır. Sakin şehirler uluslar arası bir birlik şeklinde örgütlenmektedir. Dünya çapında toplam, 33 ülkeden 195 üyesi, Türkiye’de ise 9 temsilci üyesi ile birlik çalışmalarına devam etmektedir.

Cittaslow hareketinin fikir öncülüğü Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini'ye aittir. Esas hedef, yaşam kalitesinin insan yaşamını olumlu yöne doğru yükselteceği bir seviyeye getirmek olup, ilk çıkış noktası, insan sağlığını, yaşam süresini ve standartlarını doğrudan ve en hızlı şekilde etkileyen beslenme kanalıdır. Cittaslow birliği bilimsel komite, koordinasyon komitesi ve sekreteryadan oluşan üç ana organ tarafından yürütülmektedir (Cittaslow, 2014). Birliğe üyeliğin temelinde 59 kriter yer almaktadır. Üye şehirlerin ortak özelliği, nüfuslarının 50 binin altında olmasıdır. Burada dikkat çekilen ana nokta, insan nüfusunun azlığı ile, kişi başına düşecek olan hizmet, yaşam alanı ve iyileştirme hedefleridir. İnsan odaklı bir felsefe olmasının getirisi olarak yer alan kriterler arasında öncelik kişi sayısı sınırlamasındadır.

Küreselleşmenin yarattığı homojen mekanlardan biri olmak istemeyen, yerel kimliğini ve özelliklerini koruyarak dünya sahnesinde yer almak isteyen kasabaların ve kentlerin bir birliğidir (Cittaslow, 2014). Bir başka deyişle; Cittaslow, global yaşamın insanlar ve mekanlar üzerindeki olumsuz etkilerinden arınıp, yerelin korunarak sürdürülebilir kalkınmayı hedeflemesi hareketidir. Günümüz dünyasında, hızlı yaşama tepki olarak doğan hareket, daha sakin bir yaşam felsefesini benimser. Dolayısıyla Cittaslow olabilme kriterleri yaşamsal tüm öğeleri insanoğlu adına, felsefenin içinde barındırmaktadır. Yerel öğelerin korunması genel anlamda baktığımız zaman sürdürülebilir kalkınmanın temelinde yatan tetikleyici unsurdur.

Küreselleşen Dünya'da bir takım değerlerin korunması aslında çok kolay olmasa da, bu yönde bir takım girişimler içerisinde en kuvvetli olanlardan biri de Cittaslow hareketidir. Bu hareket şüphesiz küçük grupların büyümesi, anlayışın yayılması ile genele açılacak ve bu açılım sonrasında bilinçlenme ile amacına ulaşabilecektir. Bu nedenle daha geniş kitlelerce bilinirliğinin, hareketin felsefesinin neyi hedeflediğinin iyi anlatılması, etkileyici aktarımı önemlidir. Bu hareketin beklentilerinin tanıtılması, şüphesiz bilinçli tüketimi de beraberinde getirecektir. Ancak, Arısoy'a göre buradaki tanıtım, bir bölgenin çekici kılınmasından ziyade, o bölge hakkında derinlemesine bilgi vermek mahiyetinde olmalıdır (Arısoy, 2014).

Tanıtım iki amaçlı olabilir; reklam yapmak veya farkındalık yaratmak. Reklam içeriğinde ticari unsurları barındıran bir kavramdır. Cittaslow hareketi için yapılması doğru olan çalışmalar farkındalık anlamında yürütülenlerdir. Zira reklam, o bölgeye satış sonuçlu ilgiyi çekmek amacı taşıyacaktır. Bu girişim beraberinde uzun vadede istenmeyen, Cittaslow mantığı ve felsefesine aykırı düşebilecek, çevre kirliliği, gürültü kirliliği, taşıma kapasitesi sorunları gibi olumsuzlukları getirme riski taşımaktadır. Dolayısıyla, farkındalık ilkesi ile tanıtım yapılması daha uygun olacaktır. İnsanlar içerisinde buldukları dünyayı ve çevreyi doğru algılar, yada yaşam kalitelerini nasıl yükseltecekleri konusunda bilgilenir, farkında olurlarsa korumaya daha çok yöneleceklerdir. Burada da sürdürülebilirliğin temelleri atılmış olacaktır. Keskin, çevrenin korunmasının ve devamlılığının önemini “Dünyanın bir miras değil emanet olduğu düşüncesi çerçevesinde, hem bugünün hem de gelecekte aynı yerde yaşayacak insanları ve onların yaşam kalitelerini merkeze alan farklı sürdürülebilir kent yaklaşımlarından biri de “yavaş şehir(Cittaslow)” hareketidir” şeklinde açıklamıştır (Keskin, 2012, s.84).

Teknolojik olarak gelişirken, insanoğlunun kaçınmayacağı değişimler beraberinde gelecektir. Teknolojinin gerekliliği tartışılmayacağı gibi, Cittaslow hareketi teknolojiyi en üst düzeyde kullanmayı de ön görmektedir. Zaten belli bir gelişme döneminin bir parçası da iletişimdir. Teknoloji, insan yaşamını kolaylaştırma adı altında yaşamı hızlandırmış, artık insanoğlu bir çok gündelik işini bile teknolojiye emanet ederek hayatını sürdürür hale gelmiştir. Bilinen bir gerçektir ki, teknoloji yaşamı kolaylaştırır, hızlandırır ancak bu hız yaşam kalite standartlarını ve sağlık koşullarını tehdit etmeye başladığı zaman önlem planları da devreye girmelidir. Oysa teknolojinin varlığı ancak yardımcı unsur olarak hayatlarımızda yer almalıdır. Buradaki temel yapı taşının insan yaşamının kalitesinin devamı olduğu unutulmamalıdır.

Cittaslow hareketi içerisinde, teknolojiden ileri derecede yardım alabiliyor olma ilkesi önem taşımaktadır. Özellikle enerjinin doğru ve verimli kullanımı, iletişimin teşvik edilerek, yaygın kullanılması, felsefenin yayılması anlamında önem taşımakla birlikte, aynı zamanda kaynakların ekonomik kullanımına da öncülük etmektedir (Sırım, 2012).

Cittaslow felsefesi yalnızca yaşam kalitesi üzerinde yoğunlaşmadığı gibi, bulunulan bölgenin yerel değerlerinin, kültürel zenginliklerinin, tarihi yaşamışlıklarının da ön plana çıkması için bir takım fırsatlar yaratmak temeline dayandırılmış bir kavram olarak yer bulur (Sırım, 2012). Beraberinde sürdürülebilir kalkınmayı getirecek olan bu formül, kültürel ve tarihi değerlerin korunmasından da ziyade, gelecek nesillere devrini de sağlayacaktır.

Sakin şehirlerde yaşayan halkın sisteme katılımı hareketin en önemli bileşenlerinden birisidir. Özellikle yerel üretimin, yerel değerlerin desteklendiği bir ağ olan Cittaslow, çıkış noktası yavaş yemek olduğu için, en çok yiyecek içecek alanında yerel üretimin destekçisi olarak yer bulur. Kendi yiyeceğini doğal koşullarda üretip sunmaya yönelik bir döngü hedeflediği için, yerel üretici hareketin merkez noktasında yer alır. İçinde yaşadığı ortama sahip çıkacaklar en başta orada yaşayan kişilerdir. Bu mantıktan hareketle, öncelikle halkın bilinçlendirilip bu felsefenin içine alınması gerekmektedir (Sezgin ve Ünüvar, 2011). Slow food, Cittaslow hareketinin çıkış noktası olmuştur, ancak yiyecek ve beslenme yaşamsal gereksinimlerin de başında gelmektedir. Buradan hareketle, slow food hareketinin, iyi şartlarda yaşama arzusunun da temelini oluşturduğu düşünülmektedir.

3.1. SLOW FOOD

“Yavaşlığın keyfi neden yitip gitti böyle?” (Kundera, 1995 :6)

Slow Food, 1989 yılında faaliyete başlayan, ticari olmayan bir harekettir. Slow Food, Fast Food hareketine tepki olarak doğmuştur. Yavaşlık ilkesiyle yola çıkan hareket, yavaş turist kavramına da bu noktadan ulaşır. Slow food, turizmde yeni bir yaklaşım olan yavaşlık ilkesine ışık tutmuştur. Yerel üretim, organik beslenme ile de içiçe bir faaliyet alanı olan Slow Food, insan yaşamının sürdürülebilir olabilmesi için sağlıklı ve katkısız beslenme hareketlerini de yakından destekler (Yurtseven ve Kaya, 2011). Fast Food kavramı (hızlı beslenme) sürecin yiyeceğin hazırlanmasından tüketilme sürecine kadar olan kısmını kapsayarak, aslında besinlerin hazırlanma ve depolanma koşullarını da bir nevi konu ederek, sağlığı tehdit eden yönlerini ön plana çıkarmaktadır (Sırım, 2012). Fast food tüketiminin, özellikle turistlerin ziyaret ettikleri yerlerde tanıdık, bildik

ürünü, bildikleri bir zincirden satın alarak tüketmeyi tercih ederek, aslında kendilerini güvende hissetme nedeni olarak görmek de mümkün. Turistlerin bu konudaki tüketim alışkanlıklarının araştırmasının sonuçlarına göre, kimi turistlerin destinasyon tercihinde, orada tüketileceği yiyecekler ve yiyeceklerin güvenilirliği seçimi etkileyen önemli faktörler arasında yer almaktadır. Buradaki güvenilirlik unsuru sağlıklı üretim koşullarından çıkan, içeriği besleyici olan, katkı maddesi içermeyen anlamından ziyade, temiz koşullarda hazırlanan, ve sunulan yiyecek anlamında düşünülmektedir. Bunlara ek olarak, yiyeceğin tüketilme süresi çoğu turist davranışı modelinde tercihte ön sıralarda yer almaktadır (Yurtseven ve Kaya, 2011)

Kişilerin turizm hareketlerinde öncelik sıraları farklılıklar göstermektedir. Kimi turist yemek için harcanacak zamanı bir kayıp olarak görürken, kimisi de yerel yiyeceklerden tadmayı bir destinasyonu ziyaret için ana neden olarak bile görmektedir. (Mak, Lumbers, Eves, 2011). İnsanların hızlanan hayat akışlarında, yemek kültür ve alışkanlıklarında bir takım değişikliklere maruz kalmıştır. Uzun ve keyifle yenen yemekler, yerini atıştırmalıklara bırakmıştır. Örgütün benimsediği felsefe “iyi, temiz ve adil” yiyecek tüketmek üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu bakış açısı aynı zamanda yerel ve küçük çaplı üreticileri de desteklemektedir. Bunun uzantısı olarak felsefe, yerel ekonominin, yerel olanın yerelde tüketilmesi gibi yan görüşlerle de zenginleşmektedir. Gıdaların iyi ve temiz olması doğal tarım uygulamalarının varlığına ve gıdaların üretimden dağıtıma olan yolculuğunda, üreticisini korumayı da hedefler. Temelde Slow Food akımı, standartlaşmaya bir tepki olarak meydana gelmiştir (Özkan, 2011). Slow Food, gazeteci Carlo Petrini, tarafından ilk tohumları atılmış olan, kar amacı gütmeyen bir sivil toplum örgütüdür. Örgüt olmasının getirdiği gereklilikleri yerine getirmeye çalışırken, aslında bu anlayışın bir yaşam felsefesi olması nedeniyle insan hayatının diğer bileşenleri ile de etkileşime geçerek Cittaslow anlayışının da doğuşuna sebep olmuştur. (Sezgin ve Ünüvar, 2011).

Günümüzde Dünya üzerinde 122 ülke genelinde, 83.000 destekçi üyesi olan bu örgütün başlangıç noktası, tarihi güzelliğiyle ünlü Roma'da,, İspanyol Merdivenleri'nde kurulmak istenen Fast Food zincirinin öncülerinden Mc Donald's restaurantına doğan tepki olarak bilirse de, bu hareketin bir ön hikayesi olduğuna, Carlo Petrini ve Gigi

Padovani, “Slow Food Devrimi” adlı kitaplarında geniş yer vermektedirler (Petrini ve Padovani, 2012). Ancak, magazinsel bir tarafıda bulunan Mc Donalds protestosu, hareketin başlangı noktası olarak bilinir. Bunun bir hareketten ziyade, bir yaşam biçimi, bir süreklilik, sürdürülebilir felsefe olması hareketin köklerinin daha geniş bir yayılımda olduğunu da doğrular niteliktedir.

Hareketin bilinen öncü hikayesi, 1980 yılında, İtalya'nın Bra şehrinde, Barolo Şarapları'nı sevenler tarafından kurulmuş olan bir birliğin faaliyetleri ile başladığı şeklindedir. Birliğin adı “Agricola” olarak anılıyordu. Birliğin faaliyetleri 1989 yılında, Carlo Petrini öncülüğünde, resmi bir konferansta yayınladıkları manifesto ile resmileşmiştir (Slowfood, 2014). Manifestoda belirtilen ana konu, yaşamın hızlanması ile yiyecek faaliyetlerinin ve beslenme alışkanlıklarının da bağlantılı olarak hızlandığıdır. Ayrıca manifesto temel olarak yerel üretim, temiz yiyecek, unutulmaya yüz tutmuş, geleneksel lezzetlere de yoğunlaşmıştır. Manifestoya göre Slow Food daha kaliteli bir yaşam tarzını sunmayı hedef almalıdır.

Slow Food hareketinin logosu ve sembolü olarak seçilmiş olan salyangoz felsefik bir alam içermektedir. Salyangoz, ağır adımlarla ilerleyen, saate sadece 110 m yol katedebilen, sürekli ama az az yiyecek tüketen, suyun olmadığı ortamlarda yaşamını idame ettirmekte güçlük yaşayan, evini kendi sırtında taşıyan bir hayvandır. Yaradılış özellikleri ile hareketi temsil edebildiği varsayılarak salyangoz hem Slow Food hemde Cittaslow felsefesinin sembolü olarak yer almıştır. Salyangozun kendine özgü fiziksel ve yaşamsal nitelikleri de göz önünde bulundurulduğunda, logo olarak seçilmiş olması sürpriz değildir. Slow Food hareketi hızla yayılırken, bir örgütsel yapı çerçevesinde çalışmalarını sürdürmüştür. Örgütün uzantısı olarak çeşitli eğitim ve geliştirme faaliyetleri, zaman zaman sosyal etkinliklerle desteklenen bir yayılma eğilimi içerisinde sürmektedir. Aynı ilkeler doğrultusunda yerel gruplar halinde çalışan bir uluslararası örgüt şeklini almıştır. Yerel oluşumlar (convivium adı altında) bir yönetici lider ile uluslararası platformda temsilci niteliğinde çalışan oluşumda, bugün 65 ülkede faal görev üstlenen, 800 civarında convivium bulunmaktadır (Slowfood, 2014).

Slowfood hareketi özellikle 1990 yıllarının başında yeni bir ivme kazanmaya başlamıştır. Bu yıllarda başlatılan çalışmalar eğitim ve korumaya daha fazla yoğunlaşmıştır. Zira fast food, tüketiminin hızlandığı, teknolojinin ciddi ataklarla hayatı kolaylaştırmak üzere hazır bulunduğu bu yıllarda, kaybolmaya yüz tutmuş, zamanından önce yada sonra da meyve ve sebzelerin kimyasal takviyelerle tüketilmeye başlanmasıyla, Slow Food oluşumuna bir takım misyonlar yükleyerek çalışmalara devam etmiştir. Fast Food olgusunun bir tepki haline gelmesi, yenilen ürünlerin sağlıklı olmaması ve buna ek olarak da yerel yiyeceklerin bu nedenle yok olmaya yüz tutması olarak gösterilebilir (Yurtseven ve Kaya, 2011).

Hareketin doğuş noktası olan Slow Food anlayışı, yerel üretimin de desteklendiği, sağlıklı ürünlerin sağlıklı ortamlarda üretilerek tüketilmesi ve yöreye özgü ürünlerinde kültürel anlamda korunmasını hedefler. En güzel taraflarından biri de sakinliğin insan doğasının dingin yapısı ile örtüşmesi ve özellikle yerel değerlerin özümsemesi ve korunmasına hız verecek olması fikridir. Burada doğa faktörü en belirleyici ve anlam içeren, üzerinde en çok durulması icabeden unsur olarak bulunuyor. Tüm besinlerin doğadan insanlara ulaştığı düşünülürse, önce doğanın ve insan yaşamının temelini oluşturan unsurlardan işe başlamak gerekecektir. Temiz hava, temiz çevre ve uzantısı olarak temiz gıda mantığı, Slow Food yapılanmasını da bu yönde bilinçlendirme çalışmalarına ağırlık vermeye yöneltmiştir.

Bireylerin bilinçli yaklaşımları, bütüncül bir çözümün parçalarıdır. Bunlara ek olarak, Slow Food örgütü çalışmalarını 2002 yılı itibariyle, “Bioçeşitlilik Vakfı” ile işbirliği içinde götürmektedir. Çevresel unsurların koruma altında tutulmasının bioçeşitliliğe olumlu etkileri çerçevesinde yürütülen faaliyetler, Slow Food ilkeleri olan Temiz, adil ve iyi yiyecek ile de örtüşmektedir (Focazeytindali, 2014).

Slow Food felsefesi temelde; doğal ve çevreyi korumayı, kültürel değerlerin ve miras kalmış güzelliklerin yarınlara aynı şartlarla devrini, geleneksel değerlere ve tabii tatlara kıymet verip sürdürmeyi, yerel üreticileri destekleyerek iş yapabilme güçlerinin devamlılığını sağlamayı, iyi yiyecek üretmeyi ve tüketmeyi, adil koşullarda üretilmiş, üreticinin haklarının gözetilmiş olduğu besinlerin tüketimini, tüm bu hedeflerini

eğitimler ve bilinçlendirme faaliyetleri ile yaymayı, sofrta kültürünü bir gelenek, bir mutluluk kaynağı olarak benimsemeyi kendine ilke edinmiştir. Bahsi geçen maddelerin hiçbiri bir diğerinden ayrı dşnlemeyeceği, hayatın anlamsal bütününden kopartılamayacağı gerçeği ile de sürdürülebilirlik ve genele yayıma prensipleri ile örgüt yapısına ulaşılmıştır.

George Ritzer, "McDonaldization of Society 6" adlı kitabında, McDonalds restoranları vasıtasıyla, tüm benzer tüketim grubuna tepkisini dile getirmektedir. Ritzer'a göre, bu şekilde yn bulan bir beslenme özgünlükten uzak, hızlı bir markalaşma boyutuna da ulaşarak, tek dzeleşmektedir. Ritzer aynı zamanda bunu modernleşmeye bağlarken, sadece Mc Donalds değil, tek tip ve dünyanın her yerinde aynı tip beslenmeye de eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşmaktadır. Tüm eleştirilen arkasında, bu denli büyümüş ve marka odaklı olmanın da ticari bir başarı olduğunu eklemekten de ekinmez. Ne var ki, beslenme hareketini tetikleyen kısılcımlardan ilki Mc Donalds restoranına aittir (Ritzer, 2011).

Carlo Petrini'ye ve Gigi Padovani'ye göre de, yenilenlerin sadece iyi, lezzetli ve kaliteli olması yeterli olmayıp, bunlara ek olarak adil olması da gerekmektedir. Yiyeceğin adil olması gastronomiyede yeni bir boyut katmaktadır. Petrini ve Padovani ayrıca, her bireyin tükettiği yiyeceği sorgulamasının önemine de vurgu yapar (Petrini ve Padovani, 2012). Petrini ve Ritzer'inde üzerinde durduğu üzere, geleneksek lezzetlerin önemi sadece temiz ve sağlıklı beslenme adına değil, kültürel değerlerin korunması adına da büyük anlam ifade etmektedir (Felsen-Savaş, 2014). Bir ülkenin turizm alanındaki gelişmelerine bakıldığında, ziyaretçilerin farklılıkları keşfetme istekleri yerelin ve genelin hem ekonomik hem sosyolojik anlamda gelişimlerine de çok büyük destek verecektir.

3.2. CITTASLOW HAREKETİNİN GELİŞİMİ

Cittaslow felsefesi; insani koşullarda yaşayabilme şartlarının devam ettirilebilmesi adına, gereklilik sonucu ortaya çıkmıştır. İnsanın var oluşu ile eş zamanlı olarak çevresi

ile etkileşimi başgöstermiş, bu etkileşim doğanın insan hayatının sürdürülebilir olabilmesi için ve aynı zamanda temel kaynak niteliğinden dolayı daha da artmıştır. İnsanlığın gelişim hızı, doğanın bu hizmeti ile paralel gelişim göstermiş, hatta insan hayatının hızı olumsuz koşulların öne geçmesine neden olmuştur. Yaşam içerisindeki tüketim alışkanlıkları, teknolojinin önlenemez ilerleyişi ve insan nüfusunun hızla artması doğal kaynaklara zarar vermeye başlamıştır (Petrini ve Padovani, 2012). “Yavaş yiyecek kavramından esinlenen Cittaslow'un temeli 1999'da İtalya'nın Toscana bölgesinde bulunan Greve in Chianti şehrinde, 30 kadar Slow Food temsilci üye şehrinin katılım ile gerçekleşmiştir” (Özkan, 2011, s.28). Cittaslow hareketinin ilk toplantısının odak noktası, değişen yaşam koşullarının, olumsuz yan etkisi olarak standart insan ve yaşantı meydana getirdiği olmuştur (Şahinkaya, 2014).

Cittaslow, sürdürülebilir bir kalkınma modeli olarak ortaya çıkmış ve sürdürülebilirlik ilkesi ile genişlemiştir. Sürdürülebilir kalkınma, doğanın ve ekonomik döngünün içiçe entegrasyonu ile tamamlanmaktadır. “ Cittaslow akımı, “kentsel üretimin, çevreye özgü değerlerin, kültürel ve geleneksel ürünlerin ve bu konularda sürekliliğin sağlanması ” şeklinde sıralanabilecek amaçları olan bir harekettir” (Yalçın ve Yalçın, 2013, s.37)

3.2.1. Cittaslow İlkeleri (Kriterleri)

Cittaslow olabilmenin en önemli koşullarından birisi nüfus yoğunluğunun 50.000 kişi ve üzerinde olması gerekliliğidir. Cittaslow başvurusunda bulunan ve üyeliklerinin sürekliliğini sağlayabilmeleri için, kentlerin yerine getirmeleri gereken bir takım kriterler söz konusudur. Çevre korumadan, sosyal ve kültürel denge sağlamaya yönelik toplam 59 kriter bulunmaktadır . Adaylık başvuruları ve adaylık işlemleri İtalya 'dan yönetilmekte olup , Birliğin genel merkezi olan “Uluslararası Sakin Şehirler Birliği“ tarafından yürütülmektedir (Köstem, 2010).

Cittaslow üyelik kriterlerine bakıldığında, görülen odur ki, Cittaslow tamamen önceliği insan odaklı bir felsefedir. Cittaslow kriter listesi yedi ana bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler altında kendi içinde alt başlıklara ayrılmış toplamda 59 kriter bulunmaktadır. Bu 59 kriterin toplandığı ana başlıklar ve alt başlıklar şunlardır;

1. Çevre Politikaları

- Hava, su ve toprak kalitesinin varolan yasal düzenlemeler tarafından belirlenen parametrelere uygunluğunun sağlanması.
- Kentsel ve özel atıkların sınıflandırılarak toplanmasının desteklenmesi ve bu uygulamanın yaygınlaşmasını sağlayacak planların yapılması .
- Evsel ve endüstriyel atıkların geri dönüşümünün desteklenmesi ve yaygınlaştırılması
- Kentsel atıksu için kanalizasyon filtresinin oluşturulması.
- Alternatif enerji kaynaklarının (yenilenebilir kaynaklar, yeşil hidrojen, mini hidro elektrik güç kaynakları, bio-yakıt vb.) kullanımına dikkat çekilerek, yerel yönetimlerce planlanan enerji tasarrufunun sağlanması.
- Genetiğiyle oynanmış ürünlerin kullanımının önlenmesi için faaliyet gösterilmesi.
- Reklam düzenlemelerinin yapılması
- Elektromanyetik kirliliğin kontrol edilmesi
- Gürültü kirliliği yönetimi sağlanması
- Kent aydınlanması için sistem ve programlar geliştirilmesi
- Çevresel yönetim sistemlerine uyum sağlanması (Keskin, 2012, s.91)

Çevre üzerinde oluşan yoğun baskının en önemli sebebi dünya nüfusunun hızla artmış olmasıdır. Artan nüfusla birlikte oluşan sanayileşme çemberi çevresel unsurların tahribatını arttırmış, gün geçtikçe de korunmasını güçleştirmiştir. İnsanoğlu, hızlanan hayatının içerisinde doğaya ve çevreye ne yaptığını çok geç fark etmiştir (Demir ve Çevirgen, 2006). En hayati önem taşıyan çevre politikalarıdır. Hem beslenme, hem

barınma, hem de temel gereksinmemiz olan oksijen ve su buradan geçmektedir. Çevre çalışmaları tüm Cittaslow kriterlerinin temelini oluşturmaktadır. Arıtma tesisleri, kentsel atık yönetimi, enerji faaliyetleri, hem içme, hemde halkın kullanımına verilen suyun temizliği, çevrenin, doğanın temizliği için önlemler kadar, biyo çeşitlilik de önem sırasında yerini almaktadır. “Yeryüzünde yaşayan her canlı türü, yalnız onları kullanan insanoğlu için değil, birbirleri için de birer "biyolojik kaynak"tır.” (Işık, 1999, s.15). İnsanoğlunun temel gereksinimlerini karşılayabilmeleri için doğaya ihtiyaçları vardır. Hava ve su olmazsa insanlığın yaşam kaynağı kesilir. Temiz kalması, temiz tutulması ile mümkün olan bu kaynaklar, sistemin sürdürülebilirliğinin de temellerini oluşturmaktadır. Burada maalesef tezat bir oluşumla karşı karşıya kalınmaktadır.

Cittaslow felsefesinin en temel dayanağı çevredir. İçinde yaşadığımız ortamın temiz olmasının yanı sıra, güvenilir olması yaşamın kaliteli döngüsü için vaz geçilmezdir. Toprağın ve suyun temizliği temelde bu güveni insan için bünyesinde barındırır. Güvenilir yiyecek için de temel çevrenin sağlığı olarak kabul edilmektedir. Çevresel düzenin her ne kadar turistik çekicilik bazlı önemi yadsınamazsa da, doğru yönetilmeyen bir çevre politikası kapsamında turizm çevreye en çok zarar verebilen sektörlerdendir. Hava, su ve toprak kalitesi bir bütün olarak incelenmelidir.

Çevresel düzenden bahsederken, şüphesiz ekolojik denge kadar biyolojik çeşitliliğin korunması da önem arz etmektedir. Biyoçeşitliliğin korunması sürdürülebilirliğinde bir göstergesidir. Çevre aynı zamanda bir vitrindir. Koruma alanları kültürel zenginliklerin korunmasını da hedeflerken, birer turizm arzı olarak da doğru şekilde yönetiliyor olduğunun göstergesi niteliğindedir. Bu özelliği ile ele alındığında doğal alanların ve milli parkların, geri döndürülemez tahribatları olasılığına karşı ilgili mercilerce alınan koruma önlemleri büyük anlam kazanmaktadır. Özellikle T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve çeşitli çevre kuruluşlarınca başlatılan koruma faaliyetlerinin tümü, özünde İnsan yaşamının sağlıklı bir şekilde sonraki nesillere devrini amaçlamaktadır. İnsana ve insanın yaşamına odaklanan Cittaslow felsefesinde de şüphesiz çevre ve ilgili maddeler ön sırada yer almaktadır. Zira insanın soluduğu havadan temel yaşam için gerekli olan su ve gıda tüketiminin yine bu esaslara dayanarak yapılması gerekmektedir (Tomazos ve Butler, 2011).

2. Altyapı Politikaları

- Tarihi merkezlerin ıslahı ve iyileştirilmesi için planlar yapılması.
- Güvenli ulaşım ve trafik için planlar yapılması
- Okullar ve kamu binalarına bağlanan bisiklet yolları planlanması.
- Özel taşıtlar yerine uygun alternatif taşıma ve trafiğin toplu taşıma araçları ve yaya alanları ile bütünleştirilmesi için (toplu taşıma bağlantılı ilave kentsel araba park alanları, yürüyen merdivenler, yürüyen bantlar, teleferik, bisiklet yolları, okullar, işyerleri ve benzerlerine erişim sağlayan yaya güzergâhları) planlar yapılması.
- Kamusal ve kamuyla ilgisi olan alanların engelliler için erişilebilir olması, mimari engellerin kaldırılması ve teknolojilere erişimin sağlanmasını garanti altına almak üzere altyapıların teşvik edilmesi.
- Aile yaşantısına ve yerel aktivitelere (eğlence, spor aktiviteleri, okul ve aile arasında bağ oluşturmayı amaçlayan aktiviteler, yaşlılar ve kronik hastalar için evde yardımı da kapsayan yardım çalışmaları, sosyal tesisler, belediye çalışma saatlerinin düzenlenmesi, umumi tuvaletler) yardımcı olacak programların teşvik edilmesi.
- Tıbbi yardım merkezi mevcudiyeti sağlanması
- Vasıflı yeşil alanların ve hizmet altyapılarının mevcudiyetinin artırılması.
- Ticari malların dağıtımını ve “doğal ürünler için ticari merkezler” oluşturulması için plan hazırlanması.
- Mağaza sahipleriyle, zor durumda olan vatandaşlarla ilgilenme ve yardım etme üzerine mutabakat sağlanması.
- Bozulmakta olan kentsel alanların ve şehrin yeniden kullanılmasına yönelik projelerin iyileştirilmesi.
- Kent tarzının yeniden yapılandırılması ve iyileştirmesi için bir program belirlenmesi.
- Kentin tanıtımında kullanılan bilgilendirme ofislerinin, işlevlerinin, Cittaslow tanıtım/bilgi ofisiyle bütünleştirilmesi (Cittaslowseferihisar, 2014)

Cittaslow altyapı politikalarına baktığımızda, kent yaşamını olumsuz etkileyen ulaşım şekillerine alternatif üretilmesi ve buna uygun zemin hazırlanması konusunun baş sırada yer aldığı görülmektedir. Özellikle trafik burada belirleyici, ön plana çıkan faktörlerden biri niteliğindedir. Zira, trafik ve taşıma araçları başlı başına zamansal ve çevresel anlamda insanın yaşam kalitesini düşüren unsurlardandır. Buna mukabil, Cittaslow'larda özellikle bisiklet gibi, motorsuz, çevre ve insan sağlığı dostu araçlardan yararlanma teşvik edilmektedir. Trafikte bu tür araçların kullanımını desteklemek amacıyla bir takım düzenlemeler yapmak, park yerleri ve güvenli sürüş yolları düzenlemek Cittaslow akımının altyapı politikalarının başında gelmektedir. Ancak bisiklet tek başına düşünülmemelidir. Herkesin kişisel otomobil kullanımından ziyade toplu taşımacılık arttırılmalı ve desteklenmelidir (Sezgin ve Ünüvar, 2011).

Çevre destekçisi tüm taşıma araçları bu kapsamda sayılır, yapılacak çalışmalar, engelli araçları da dahil olmak üzere tüm araçları kapsar. Şehir hayatında insan yaşamını olumsuz yönde etkileyen faktörlerin başında trafik gelmektedir. Hem fazla zaman çalması, hem ekonomik olumsuzluk yaratması hemde çevreye verdiği zarar nedeniyle, eko taşımacılık planlaması ve doğrultuda yapılacak olan tüm koşul iyileştirmeleri ve gereklilikler altyapı kriteri altında yer almaktadır (CittaslowTürkiye, 2014)

3. Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Arttırılması

Teknoloji doğayı hırpalarken, insanoğlunun ilerleme sürecinde de basamak niteliği taşıyor. O halde teknolojinin kullanımının denetim altında tutulması gerekliliği ortaya çıkıyor. Bu yolla teknolojiden çevre bilincinin devamlılığı ve kalkınmada ilerleme adına yardım alınması uygundur. Cittaslow olabilmek için öngörülen, şehir kalitesinin teknolojinin desteği alınarak arttırılması kriterleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

- Biyomimarlığın geliştirilmesi,
- Kentin fiberoptik ve kablosuz sistemle donatılması.
- Elektromanyetik alanları belirleyecek sistemler oluşturulması.
- Belirlenmiş bir program dahilinde peyzaj ve çevre atıklarını konteynirlarda toplanması.

- Açık alanlara uygun, mümkünse yerli bitkiler dikilmesi.
- Vatandaşların internet yoluyla bilgilendirilmesini sağlamak için sistemler geliştirilmesi.
- Gürültülü alanlarda gürültü kirliliğini önlemek üzere önlem alınması.
- İnsan davranışlarına yönelik olarak renklerle planlamalar yapılması (Özkan, 2011, s.33-44).

4. Yerel Üretim Ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası

Yerel üretim, yerel üretici, Cittaslow olabilme kriterleri arasında en başta sırada gelmesi gerekli olan konudur. Cittaslow'larda sözü edilen özgünlük temelleri de bu noktadan dağılır. Yerelin korunması sürdürülebilir olabilme adına turizm teması içerisinde oldukça büyük bir öneme sahiptir.

- Organik tarımın eğitimle desteklenmesi, sertifikasyon için gerekli girişimlerin yapılması,
- Özgün ürünlerin ticaretinin desteklenmesi ve korunması için çeşitli sosyal örgütlenmelerin gerçekleştirilmesi, etkinliklerle desteklenmesi çalışmalarını yürütülmesi,
- Yerel üreticilere ve doğal tarım üreticilerine, ürünlerini pazara çıkarmak için yer temin edilmesi,
- İyi beslenmeyle/tarım ilgili halkı bilinçlendirme çalışmalarını yürütülmesi,
- Doğal tarım uygulamaları için eğitimlerin ve bilinçlendirme çalışmalarının artırılması,
- Yörede faaliyet gösteren, geleneklerin sürdürülmesi için çalışan esnaf ve zaaatkarların korunması, üretimlerinin desteklenmesi çalışmalarını yürütmek,
- Organik tarımın geliştirilmesi ve teşvik edilmesi için gerekli planlamaların yapılması,
- Yerel damaktadına ilişkin bilinçlenme ve bilgilendirme çabası içerisinde olunması,

- Yöresel kültürün korunması ve sürdürülmesi için çalışmalar yürütülmesi,
- Yok olmayan yüz tutmuş geleneksel üretimlerin ve üreticilerin korunması,
(Cittaslowmold, 2014)

5. Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

- Yerel Slow Food Örgütlenmesinin (Convivium) kurulması
- Slow Food ile işbirliği yaparak okullar için tat ve beslenme üzerine eğitim programları düzenlenmesi.
- Slow Food ile işbirliği yaparak okul sebze bahçelerinin kurulması
- Arca veya Slow Food Merkezlerinin, yok olma riski altında olan türlere veya ürünler için bir veya daha çok projelerini uygulanması.
- Yavaş Yemek tarafından temin edilen yerel bölge ürünlerinin kullanılması ve beslenme geleneklerinin, katma yemek eğitim programlarıyla birlikte, müşterek yemek servisleri, himaye altındaki yapılar ve okul kantinleri içerisinde muhafaza edilmesi
- Yavaş Yemek ile işbirliği içerisinde, “Mercati della Terra” nın yerine getirilmesiyle elde edilen tipik yerel bölge ürünlerinin desteklenmesi
- “Terra Madre” projesinin ve yemek cemiyetlerinin ortak eşleştirme ile desteklenmesi
(Sehirplanlama,2014)

6. Misafirperverlik, Farkındalık Ve Eğitim İçin Planlar

- Turist bilgisi ve nitelikli misafirperverlik için eğitim kursları düzenlemek.
- Turistik güzergâhlarıyla tarihi merkezlerin ve turistik yerlerin işaretlenmesinde uluslararası işaretlerin kullanılması.
- Ziyaretçilerin özellikle takvimlendirilmiş etkinlikler için şehre yaklaşımlarını ve bilgi ve hizmetlere erişimlerini kolaylaştırıcı resepsiyon yönergelerinin ve planların hazırlanması (otopark, resmi kurumların çalışma saatlerinin uzatılması/esnetilmesi,vb.).
- Şehrin “yavaş” güzergâhlarının düzenlenmesi (broşürler, internet siteleri, ana sayfalar vb.)
- Turistik işletmeciler ve mağaza sahiplerinin, ücret şeffaflığı ve fiyatların müessesenin dışında sergilenmesi gerekliliği konusunda bilinçlendirilmesi (Cittaslow, 2014)

7. Sosyal Uyum, Ortaklıklar Ve Projelerin Desteklenmesi

- Azınlıklara yönelik ayrımcılığa karşı çalışmalar ve farklı etnik kökene, kültüre sahip insanların birarada yaşaması.
- Engelli kişilerin entegrasyonunun sağlanması.
- Çocuk bakımının desteklenmesi.
- Genç neslin istihdam durumunun değerlendirilmesi.
- Toplumsal ortaklıklar/sivil toplum kuruluşların mevcudiyetinin artırılması.
- Belediyenin kamu konut yatırımı yapması.
- Slowfood aktiviteleri ve kampanyaları için destek sağlanması.
- Doğal ve geleneksel yiyecekleri Slowfood veya diğer kurumlar ile desteklenmesi.
- Eşleştirme projelerini desteklemek ve geliştirmekte olan ülkelerin Cittaslow ve Slowfood felsefelerinin yayılmasını da sağlayacak şekilde gelişmeleri için işbirliği yapmak (Cittaslow, 2014).

3.3.DÜNYA'DAN VE TÜRKİYE'DEN CITTASLOW ÖRNEKLERİ

Cittaslow hareketinin önemi gerek Dünya'da, gerekse Türkiye'de son yıllarda artan bir şekilde anlaşılrsa da bu alana ilişkin yapılan yayın çalışmaları ve bu kaynaklara erişim halen yetersizdir. Bu nedenle bu bölümde yer verilen örnekler en iyi Cittaslow uygulama örnekleri olmayıp, Dünya'da ve Türkiye'de Cittaslow hareketi kapsamında gerçekleşen farklı uygulamaların aktarılabilmesi amacıyla seçilmiştir. Söz konusu örnekler, Cittaslow çalışmalarının gerçekleştirildiği ya da yayınlar aracılığıyla paylaşıldığı uygulama örnekleridir.

Dünya'da Cittaslow temsilcilerine bakacak olursak, toplamda 33 ülke genelinde, 195 temsilci sayısına ulaşılmıştır. Temsilci ülkeler ve üye sayılarını sıralamak gerekirse; Almanya 12, Danimarka 2, İspanya 6, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 1, Amerika Birleşik Devletleri 3, Finlandiya 1, İsveç 1, Macaristan 1, Avustralya 3, Fransa 9, İsviçre 1, Norveç 3, Avusturya 3, Güney Afrika 1, İtalya 70, Polonya 19, Belçika 5, Güney Kore 11, İzlanda 1, Portekiz 6, Hollanda 7, Japonya 1, Türkiye 9, Çin Halk Cumhuriyeti 2, İrlanda 1, Kanada 2, Yeni Zelanda 1, Kolombiya 1, Danimarka 2, İngiltere 5, Norveç 3, İsviçre 1, Tayvan 1, temsilci ile ağ içerisinde yerlerini almışlardır (Cittaslow, 2014).

Cittaslowların başlangıç ülkesi İtalya'dır. Bu nedenle en çok üyeye sahip ülke de İtalya'dır. İtalya özellikle Cittaslow felsefesinin de doğuş noktası olarak bilinen Slow Food hareketine de oldukça hakim bir ülkedir. Cittaslow hareketi, Slow Food hareketinin bir uzantısı olarak ortaya çıkmıştır. Cittaslow felsefesini ilk tohumları, 1999 yılında İtalya'nın Greve in Chianti şehrinde 30 kadar Slow Food temsilcisinin katılımıyla atılmıştır. Greve in Chianti'de felsefenin ilk bildirgesi okunmuş, 1999 yılında Orvieto'da hazırlanmış olan Cittaslow sözleşmesi kapsamında, birliğin amaçları yazılı hale getirilmiştir. Orvieto Cittaslow ve Slow Food örgütlenmelerinin de baş gösterdiği merkezlerden biri olarak felsefenin yayılmasında büyük katkı sağlamıştır.

Yerel üretimin çok önemsendiği, kültürel dokusunun köklü tarihini yansıttığı Orvieto, Cittaslow'un doğması ve yayılmasında önemli yere sahiptir. Orvieto, var olduğu günden

beri zaten Cittaslow ilkeleri ile yaşıyor olmasından dolayı özel bir örnek niteliği de taşımaktadır (Özkan, 2011). Hareketin Dünya geneline bakıldığı zaman, farklı kültürel yapıda ülkeler tarafından benimsenmiş olması ilgi çekicidir. Cittaslow hareketi aynı zamanda yaşam şeklidir. Salt bir sürdürülebilir kalkınma modeli olmasından ziyade, yaşamın tüm çarklarına etki eden yapısından ötürü, ülkeler arası dağılımı ilgi çekici ve geleceğe yönelik umut vericidir.

Yeni Zelanda, Matakana kasabası ile 2006 yılında Cittaslow ağına katılan ülkedir. Matakana, adanın kuzey kesiminde yer alan, yakınında bulunan az nüfuslu bir kasabasıdır. Cittaslow akreditasyonunun organize işleyişinin de bir örneği niteliğinde nitelendirilebilen Matakana da Cittaslow olma girişimlerinin başlangıç aşamasında halkın bakış açısında belirsizlikler yaşanmışsa da, birliğe üyelikle beraber, Cittaslow felsefesinin Matakana toplumuna olumlu değişimler ve gelişimler getirdiği bilincinde birleşmiştir. Yapılan araştırmalar kapsamında, kentsel pazarlama ve sürdürülebilir değerlerin tanınması uzun vadede bölgede turizm faaliyetlerini olumlu yönde etkilemiştir. Geçimini çoğunlukla tarım ve hizmet sektöründen sağlayan kırsal kasabada, Cittaslow bir marka olarak, sürdürülebilir işletmenin de öncülüğünü yapmıştır. Coğrafik olarak kapalı bir yerleşim olan Makatana'da yerel işletmeciliğin ve organik tarım faaliyetlerinin 2006 yılında hızlandırılması, turizm anlamında önemli bir şekilde artış olmuştur. Ayrıca Cittaslow ağına katılımı birlikte bölgede yer alan şarap bağlarından şarapçılık faaliyetleri arttırılmış, zaten öncesinde de sakin bir yaşam süren halk, Cittaslow birliğine katılımı, Cittaslow'un yerel bir kalkınma modeli olmasından da olumlu fayda sağlamıştır (Sammel ve Freeman, 2012)

Dünya'dan Cittaslow örneklerinin bir diğeri de Bra'dır. İtalya'da, Greve, Orvieto, Bra ve Positano'nun Belediye Başkanları, aynı zamanda Slow Food öncüleri, Cittaslow hareketinin de mimarı olmuşlardır. Belediye Başkanlarının ortak bir tespiti vardı; sorumlusu oldukları şehirler turizm anlamında oldukça faaldi, bu nedenle nüfus fazlalığı yaşıyor ve beraberinde hızlı tüketimi tetikliyordu (Ergüven, 2011). Bra'da yaşam Cittaslow felsefesine uygun şekile yeniden düzenlenmiştir. Evlerin çatılarında sağlığa zararlı olduğu bilinen çanak antenler kaldırılmış, şehrin kaybolmaya yüz tutan mimari dokusu özgün haline sadık kalınarak tekrar onarılmış, modern binalarda dahil olmak

şartıyla tarihi dokuya uygun hale getirilmiştir.

Bra, bir Cittaslow olarak kendini fast food ve hızlı tüketimi arttıran süpermarket işletmelerinden tamamen korumuş yerine organik üretim yapan küçük işletmelerin varlığını desteklemiştir. Bu uygulama yerel işletmeciyi korurken, küçük girişimlerin yerel kimlik korumasına yardımını da desteklemektedir. (Şahinkaya, 2010). Ayrıca her yıl Eylül ayında düzenlenen peynir festivali, Bra'da yerel üretimin ve üreticinin korunması, özgün değerlerin unutulmamasına adına yapılan etkinliklerdendir. Bra'da bulunan peynir imalathaneleri, özgün damaktadlarının korunması adına da büyük önem taşımaktadır. Bu tür faaliyetlerin turizm hareketliliği sağlarken, gelen turistlere özgün değerlerin aktarılabilmesi için birer fırsat olduğu da bir gerçektir (Deliciousitaly, 2014). Bra Belediye Başkan Vekili Bruna Sibille'nin Cittaslow hareketine ilişkin şu sözleri, Bra'nın bu felsefeye olan inancını destekler şekildedir; “Bu bizim için uzun bir süreç. Ancak her geçen gün Bra’yı daha güzel yaşanır yer haline getireceğiz. Bunu başardığımızda ise, dünyanın bütün insanları sakın bir şehirde yaşamak isteyecek ve bütün şehirler birgün Sakin Şehir olacak.” (Şahinkaya, 2010, s.5)

Türkiye’de Cittaslow hareketinin öncüsü Seferihisar olmuştur. 2009 yılında kentler birliğine katılan Seferihisar, bugün de Cittaslow temsilciliğini, uluslararası düzeyde, Türkiye adına yürütmektedir. Başvurusunu 17 Haziran 2009 tarihinde yapmış olan Seferihisar, İlk olmanın dezavantajlarını da yaşamıştır. Seferihisar, Dünya’da 195 üye merkezin 129 uncusu olarak Cittaslow birliğine üye olarak kabul edilmiştir (Cittaslow Türkiye, 2014). Türkiye’de belediyelerin öncülüğünde ağa katılım söz konusu olduğu için, burada halkın bilinçlendirme ve kabul süreci belediyelerce yapılmaktadır. Tüm Türkiye için yeni olan bir olgunun yayılma ve bilinçlendirme çalışmaları ilk olarak Seferihisar Belediyesi öncülüğünde gerçekleşmiştir.

Seferihisar Belediye Başkanı, Tunç Soyer’in açıklamalarına göre; Cittaslow ağına katılımı birlikte aslında yerel bir kalkınma modeline de imza atılmış olunuyor. Seferihisar Belediyesi tarafından desteklenen Seferi Pazar Slow Food felsefesinin devam ettirilmesi, yerel üreticinin ve doğal tarım uygulamalarının devamı adına oldukça önemli bir harekettir. Pazarcılardan ücret almadan yer temini sağlayan Seferihisar

Belediyesi, halkın yerel kalkınmanın bir parçası olması konusunda destek olmaktadır. Seferihisar'a özgü, Armola keçi peyniri, uzun yıllardır yerel kimliğini kaybetmeden günümüze erişmiş yerel kültürlerden biridir. Bu peynirin diğer bir özelliği de, Seferihisar yöresinde, dağlarda kekik yiyerek beslenen keçilerin sütünden yapılmış olmasıdır (Özgen, 2012).

Seferihisar, aynı zamanda kadınların dayanışması ile başarılı faaliyetlerde bulunmamaktadır. Seferihisar'daki kadınlar, dünyadaki sakin şehirlerde yapılan "Terra Madre-Toprak Ana" kutlamasında, ilçenin unutulmuş lezzetlerini hayata geçirmiştir. Seferihisar Belediyesi hem ilçenin Cittaslow ünvanının almasını kutlamak, hem de dünyadaki sakin şehirlerde her yıl 10 Aralıkta yapılan "Toprak Ana" kutlamasının ilkinin gerçekleştirmek için etkinlikler düzenlemektedir. Ayrıca kadınların bu girişimleri sonucunda üretilen yerel ürünlerin satışından gelirleri yeterli olmadığı için okutulamayan çocuklara yardım sağlanmaktadır. Aynı zamanda sosyal bir paylaşım sağlanmaktadır.

Seferihisar Cittaslow olma bilincini geliştirirken, halkın bilinçlenmesi ve harekete katılımı için, çeşitli uygulamalar geliştirmiştir. Çocukların doğal tarımı öğrenmeleri için çeşitli bahçelerin kurulması, burada çocuklara bilinçlendirme çalışmaları yapmak bunlardan biridir. Bu uygulama, çocuklara bilinçli tüketimi aşlamayı hedeflerken, Cittaslow felsefesinin en önemli unsurlarından biri olan yerel üretimin küçük yaşta öğrenilerek teşvik edilmesini sağlamaktadır. Cittaslow'larda trafiğin dikkatle ele alınmasında bir uzantısı olarak Seferihisar'da yapılan bisiklet yolları, hava kirliliği ve motorlu taşımanın diğer olumsuz koşullarından da arınmayı hedef almaktadır. Görüntü kirliliğini engellemek, şehir dokusunun korunması ve insan sağlığını korumak amacıyla, çanak antenlerin sökülmesi, çevrenin temiz görünmesi için yapılan ev boyama çalışmaları, ağaçlandırma, çiçeklendirme işlemleri, enerji kullanımını denetleyici önlemler almak ve yerel lezzetlerin korunmasını sağlamak Seferihisar'ın Cittaslow olma sürecinde ve halen sürdürdüğü faaliyetlerdir. Ayrıca, Seferihisar'ın turizm anlayışı Cittaslow hareketi ile paralel yürütülmektedir. Büyük oteller yerine pansiyon ve butik otellerin yaygınlığı bu anlayışın bir nedenidir. Cittaslow'un bir tür hayat felsefesi olması, faaliyetlerin tüm yaşama yayılmasını gerektirmiştir.

Yerel kalkınmanın hedefinde insan olduğu varsayılırsa, bu anlamdaki sorumluluk bilinci kuvvetlenmektedir. Bir ilçenin sakin şehir olması, tek başına o yer için anlamlar içerdiği gibi, beraberinde civarını, ve genişleyerek ülke boyutunda bir kalkınmayı da ardı sıra getirebilecek potansiyelde bir kalkınmadan bahsediliyor (Sırım, 2012). Seferihisar'ın Sığacık mahallesi, kıyı kesimde yer almaktadır. Sığacık her ne kadar kıyı yerleşimi olmasıyla turistlerin daha fazla ziyaretine maruz kalmış olsada, Selçuklu ve Osmanlı dönemine ait dokuları günümüze kadar korumayı başarmıştır (Özkan, 2011).

Türkiye örneklerinden Halfeti ve Gökçeada da Cittaslow temsilciliklerini hak etmiş olan yerleşimlerdir. Halfeti yerel dokusuyla dikkat çekerken, Gökçeada da Cittaslow'u olmasıyla tektir. Gökçeada, Ege Denizi'nde bulunan en geniş Türk adalarındandır. Adanın büyüklüğü, doğal tarım ve hayvancılığında gelişmesi için bir zemin oluşturmuştur. Buna da bağlı olarak adada gastronominin ve yerel damak tadlarını korumanın önem kazanması sürpriz değildir. Tarih boyunca farklı kültürlerle ev sahipliği yapmış olan Gökçeada'da, önceki yaşamlara dair mimari dokular bugün halen gözlemlenebilmektedir. Cittaslow olmadan önce de sakin bir ada hayatının hakim olması, Cittaslow hareketi ile resmi bir işleyiş şeklini almıştır. Gökçeada, turizm anlamında hızlı bir gelişim içerisinde olsada, adada büyük otellerin yerine, daha ekolojik, doğanın içinde, butik otel ve motellerin ağırlıkta olması turizmin istenen boyutların üzerinde gelişmesini engellemekte, sürdürülebilir sistemide desteklemektedir (Kılıç ve Aydoğan, 2013).

Baraj suları altında kalan Halfeti'nin nüfusu bu yaşanan doğa olayı sonrası azalmıştır. Kültürel ve mimari dokusunu korumuş olan şehir, yakın zamanda turistik ziyaretlerin odak noktası haline gelmeye başlamıştır (Güneş, 2013). Özellikle mimari ve tarihi dokusu turistler tarafından enteresan bulunan Halfeti, özgünlüğünü koruyan, yapılaşmanın fazlasıyla kontrol altında tutulabildiği kendine has bir Cittaslow örneğidir. Cittaslow'ların turizmde yeni bir yaklaşım olarak incelendiğinde, kentsel dokunun korunması gerekliliği turizmin gelişim grafiği ile de doğru orantılıdır. Kültürel dokunun korunması turizm faaliyetleri açısından önem taşımaktadır.

İzmir, Seferihisar'dan ve Çanakkale, Gökçeada'dan başka; Ordu, Perşembe, Sakarya, Taraklı, Şalıurfa, Halfeti, Muğla, Akyaka, Aydın, Yenipazar, Vize, Türkiye'de Cittaslow üyesi merkezlerdir (CittaslowTürkiye, 2014).Türkiye'de 9 temsilcisi bulunan

Cittaslow, Dünya genelinde hızla genişlemeye devam etmektedir. Bu noktada insanların bu konuya ilişkin farkındalıklarının artırılması, ileriki dönemlerde taşıma kapasitesinin aşılmasıyla meydana gelen olumsuzlukların bertaraf edilmesi adına önem arz etmektedir. Bilinçlendirme çalışmalarına etkili bir iletişim yöntemi modeli olarak film çalışmaları gösterilebilir. İletişim, global dünyanın vaz geçilmez sunularından biridir. Doğru amaçlar için kullanımı, yaşama katkı sağlarken, insan hayatına güzellikler katmaya yardımcı unsurdur. Bu anlamda tanıtım filmleri iletişim şekillerinden en hızlı ve en etkili yöntemlerinden biri olarak, bir konu hakkında bilgi edinmeye ve farkındalık yaratmaya büyük destek niteliğindedir.

3.3.1. Cittaslow Hareketine Dahil Olan Şehirlerin Tanıtım Çalışmaları

Turistlerin gittiği destinasyonların markalaşması destinasyon tanıtımında önemli bir yere sahiptir. Turistik talepte ortaya çıkan değişimlerin sonucunda bölge veya şehirlerin daha çok kişi tarafından bilinir hale gelmesi önemli bir konudur. Destinasyonların tanıtımları kapsamında şehirlerin farklı yönleri, imkanlarının sınırları, yerel yaşam ve diğer yaşamsal unsurlarına da değinilmesi esastır. Bir bölge, yaşayan kültürüyle, yerel düzeniyle, hedefleriyle, koruma politikalarıyla vardır ve bunların ziyaretçilere tanıtılması önem arz eder. Cittaslow felsefesinin görsel olarak izleyicilere ulaşması için destinasyon pazarlamasının genel kuralları biraz esnetilmelidir. Destinasyon tanıtımında ana hareket bir yerin çekici kılınması üzerineyken, bu çekiciliğin yoğun talep doğurma riski göz ardı edilmemelidir (Yılmaz ve Yolal,2008). Yoğun talep uzun vadede Cittaslow'lara zarar verebilecek olumsuz koşulları beraberinde taşıyabilme potansiyeline sahiptir. Bu nedenle, Cittaslow'larla ilgili tanıtım çalışmaları dikkat ve titizlikle yürütülmelidir.

Cittaslow'larda düzenlenen etkinlikler, kültürel faaliyetler tanıtım için etkili yöntemlerden sayılabilir. İnsanları bir amaç uğruna o bölgeye çeken bir hareket şeklidir. Özellikle düzenlenen bilimsel toplantılar, kültür sanat festivalleri, tanıtım ve tadım günleri bu hareketi destekleyen etkinliklerdendir. Bu tür aktiviteler aynı zamanda bilgilendirici özelliğe sahip oldukları için, turistler bilgilenebilir olarak ziyaretlerini gerçekleştirirler. Planlamalarını yalnızca o bölgede yapılacak etkinlik ve faaliyetlere

yönelik yaparak geldikleri için, tanıtım faaliyetleri daha başarılı ve aktif yürütülebilmektedir. 2014 yılında, Türkiye’de, Gökçeada’da düzenlenmiş olan “Eco Gastronomi Kongresi”, katılanların ve kongreyi internet yoluyla takip edenlerin, Türkiye’nin Cittaslow’larından olan Gökçeada’yı daha yakından tanımaları için aynı zamanda bir tanıtım misyonu da yüklenmiştir. Cittaslow’ların tanıtım araçlarında internet de oldukça etkin rol oynamaktadır. Hem video görüntülerine hemde yazılı metinlere rahatlıkla erişim sağlayabilmek insanlar için büyük kolaylık olmuş, internetin yaygın kullanım alanına sahip olması bu tanıtım şeklini desteklemiştir. İnternet sayfalarında yer alan tantım filmleri çoğaltılarak, insanların evlerinde oturarak Cittaslow’lara erişimini kolaylaştırırken hızlandırabilir.

İletişimin günümüz dünyasında giderek artan önemi, işletmecileri, izleyici sayısı giderek artmakta olan televizyon ve sinema dünyasına da yöneltmiştir. Turizm sektörünün yapısı gereği tüketiciye götürülemeyen hizmetler ve ürünler, tüketicisine televizyonun ve filmlerin sayesinde programlarda imaj yerleştirme şeklinde sunulabilmektedir. Özellikle izleyici kitlesi yoğun olan televizyon dizileri, bu anlamda oldukça etkin rol oynamaktadır. Didaktik anlatımdan kaçınmış olan reklam ve tanıtım türü kendini televizyon dizilerinin seti olarak kullanılan mekanlarda gösterebilmektedir (Sarıyer, 2005). Bir örnek teşkil etmesi açısından; bir Cittaslow olan, Urfa iline bağlı Halfeti, 2013 yılında “Karagül” dizisinin çekildiği yer olarak adından sıkça söz ettirmiştir. Zaman zaman yerel halkında katılımıyla da gerçekleşen çekimler, hem dizi ekibini, hem yapımcıları hem de diziyi ilgiyle takip eden izleyici kitlesine aynı anda ulaşabilmek için bir araç olmuştur. Dizi içerisinde yer alan konuyu takip ederken aynı zamanda mekanda yolculuk yapan izleyici, imajlarla bu görüntüler aracılığıyla tanışma olanağı yakalar. Marka yerleştirmenin ana amacı markanın tanınırlığının sağlanmasıdır. Buradan yola çıkarak, imaj yerleştirme için aynı tanımı yapmak, imaj yerleştirmenin bir yerin bilinirliği anlamında etkisinin büyük olduğunu söylemek mümkündür.

Filmleri diğer tanıtım araçlarına göre farklı kılan bir özellik de filmlerin çekildikten uzun zaman sonra bile izleyicisini o destinasyona çekebilme gücüdür. Film yada dizilerin çekildiği doğal setler izleyici açısından turistik bir tur niteliği de taşıyabilmektedir (Yılmaz ve Yolal,2008). Cittaslow’ların film ve dizi setlerinde

tanıtıma açılması, yöreye ilişkin yerel yaşamdan da ipuçları verebilmektedir. 2011 yılında, Çağan Irmak yönetmenliğinde çekilmiş olan “Dedemin İnsanları” filminin çekimlerinin bir kısmı Gökçeada’da gerçekleştirilmiştir. Her ne kadar filmlerde seçilen zaman aralığı değişiklik gösterse, filmlerde konu edilen hikayelerin yılları değişse de izleyiciye filmin yalnızca çekildiği destinasyon bile çekici gelebilmektedir.

GCCRIS

4. FİLM ENDÜSTRİSİNDE CITTASLOW

Bilinçlendirme çalışmalarına etkili bir iletişim yöntemi modeli olarak film çalışmaları gösterilebilir. İletişim, global dünyanın vaz geçilmez sunularından biridir. Doğru amaçlar için kullanımı, yaşama katkı sağlarken, insan hayatına güzellikler katmaya yardımcı unsurdur. Bu anlamda tanıtım filmleri iletişim şekillerinden en hızlı ve en etkili yöntemlerinden biri olarak, bir konu hakkında bilgi edinmeye ve farkındalık yaratmaya büyük destek niteliğindedir.

Tanıtım filmlerinin bir çok alanda olduğu gibi, Cittaslow (sakin şehir, yavaş şehir) felsefesinin yaygınlaşması için de iyi birer araç olduğu tartışılmazdır. Tanıtım filmlerinin, bu denli kilit bir noktada olmalarının başlıca nedenleri vardır. Hareketli görüntülerin mesajın iletilmesi için hızlı ve etkileyici olması, izleyicinin hareketli görüntülere verdiği tepkilerin daha hızlı ve bu konuya duyarlılığının yüksek seviyede olması biraz da göz ve algılama çarkının hızlı bir sinema makinesi gibi beyinde işbirliği yapıyor olmalarından kaynaklanmasındandır (Beeton, 2005). Bir görüntü, yerini farklı bir görüntüye bıraktığında, beyin görüntülerin değişme aşamasında daha yavaş davranarak algılama sürecini devam ettirmektedir. Hareketli görüntü ve beyin bu algılama sürecindeki işbirliğinin bir sonucu olarak bazı mesajlar bilinçaltına kadar ulaşabilmektedir. Bu durum gelen mesajın daha kalıcı olmasını sağlamaktadır.

Bilgilenme, bilgilendirme, farkındalık yaratma adına iletişim araçlarının ve kanallarının seçimi önemli olduğu kadar, zaman kazandırabilecek stratejik bir adımdır. Özellikle, filmler gibi görsel içerik üzerine hazırlanan iletişim kanalları bu noktada amaca hizmet edecektir. Bu nedenle ki oluşturulan filmlerin teması, içerikleri iyi belirlenip, bir takım sinematografik unsurlarla desteklenirlerse nokta atışı yapabilecek kapasitede iletişim araçlarıdır.

Bir filmin başından sonuna kadar anlatmak istediği, anlatım amacı, geliştirilen fikrin içeriği ve ana düşüncesi, görüşü ve bakış açısı filmin temasıdır. Diğer bir deyişle, ele

alınan tema, öykünün dramatik yapısında ilerleyiş yolunu belirler ve bu yolda ulaşacağı sonucu tahminler. Bir senaryonun en temel ögesi temadır. Belgesel filmlerde senaryo, yerini ana metne bıraksa da, içerik ve yapı değişmez. Belgesel filmlerde de olay dizilimi, tıpkı kurmaca senaryolarda yapılan öykü dizilimi gibi belirgin bir düzende olmalıdır (Miller, 2012)

Bir filmin teması; filmde anlatılmak istenen olayın bir bütünüdür. Ana düşünce etrafında kurulan motifler ve bu motiflerin konunun temel öğeleriyle ilintisi olarak da tanımlamak mümkündür. Filmin türü ne olursa olsun, her senaryonun kesinlikle iyi belirlenmiş bir teması olmalıdır. Belgesel filmlerde senaryo yerini metne bırakır. Metin de senaryoda çok farklı yapıda olmamakla birlikte sadece temel teknik farklar taşımaktadır (Adalı, 1986). İlk aşamada yazılan ana metin ve çekim planlaması, çekimlerin düzenlenmesi ile birlikte değişiklik gösterebilecek bile olsa, çoğunlukla ilk yazılan metne sadık kalınır. Bu metin bir yol haritası niteliği taşır. Bir çok görüntü ile boğulmadan, filmin temasından uzaklaşmadan derdini anlatmayı amaçlanmaktadır. “Film teması (önerme) öyle olmalı ki, varılmak istenen amaca yazarı, yönetmeni, izleyiciyi döndürüp dolaştırmadan götürebilsin” (Miller, 2012).

Filmin niteliğini; her şeyden önce tema belirler. Temanın izleyiciyi ne derece etkilediği, film yapımında titizlikle üzerinde durulması gereken bir konudur. Filmi çekilecek olayın konunun olumlu yada olumsuz yansımaları da dahil olmak üzere, tüm detayları tema açılımında yer almalıdır. Konu ve tema aynı anlamda olmayan fakat iç içe kavramlardır (Mascelli, 2007). Tema konunun dramaya dönüşmüş anlatım şeklidir tanımlaması doğrudur. Temanın varlığı gerçek amaçtır. Bir filmin neden çekilmek istendiği, neyi anlatmayı hedeflediği gibi sorulara hizmet eder. Filmlerin konuları daha çok olaylardır. Tema ise daha soyut bir kavram üzerine kurulur (Sanatsinema, 2014). Konu ve tema, birbirleri ile sıkça karıştırılabilen kavramlardır.

Tema ve konu tanımlaması kadar önemli bir kavramda olay örgüsüdür. Olay örgüsü, hikayenin ilerlemesi açısından önemlidir. Olay örgüsü filmin bütünsel yapısıdır. Olay örgüsünün esas amacı, olaylar, kişiler, durumlar arası bir bağ kurmak ve bu yolla hikayenin yada anlatılmak istenen konunun ilerlemesini sağlamaktır (Costello, 2010). Bir temanın ana ve yan unsurları vardır (Miller, 2012). Esas anlatılmak istenen ana fikri

destekleyici yan konular olması gerekir. Ana hikaye ve alt hikayelerle kurulan bağ olay örgüsünün sağlamlığı ile pekişmektedir. Ayrıca, anlatmak istediğimiz konu hakkında verilecek olan detayların izleyicinin ilgisinin azalmadan sıralanması için de olay örgüsü kurulumu önem taşımaktadır (Arısoy, 2014). Cittaslow felsefesi; globalleşmenin, son yıllarda içinde bulunduğu, gelişmelere paralel olarak görülen karmaşanın da bir kurtarıcısı niteliğiyle insanoğlunun karşısında duruyorsa ve sürdürülebilir yaşamın gerekliliği olarak da bu denli kuvvetle yer buluyorsa o halde daha geniş kitlelerce, kolayca anlaşılması ve bir takım kriterlerin korunarak, yaygınlaşması gerekir.

Filmlerde anlatılmak istenenlerin daha geniş kitlelere ulaşabilmesi, filmlerin temalarının derinlemesine kurulması ihtiyacını doğurmaktadır. Film yoluyla anlatım, kısa bir sürede konunun bir bütün olarak aktarılabilir olmasına mahal verdiği için, yapım aşamasında içerik iyi kurgulanmalıdır. Film yoluyla bilgilendirmenin avantajlı yönü olarak nitelenebilecek bu durum, kısa bir sürede, anlatılmak ve gösterilmek istenenlerin bir araya getirilmesi ve etkileyici sinemografik unsurlarla birleştirilerek verilmesi vurucu bir yapı oluşmasını da sağlayacaktır. Burada en büyük etkileme yöntemi dramatik altyapı üzerine görüntüsel ve anlatsal kurgu yapabilmekle mümkün olacaktır. Zira dramanın girdiği her alanda duygulara ulaşıyor demektir (Arısoy, 2014)

Görsel yolla alınan mesajların işitsel olarak alınan mesajlara göre daha hızlı, kalıcı, etkileyici ve samimi olduğunu belirtmekte de fayda vardır (Akbulut ve Erdoğan, 2007). Filmlerde kurulan tematik yapı, olaylara izleyenleri yaklaştırırken, sinemada geçerli olan, 1900'lü yılların başında, Sovyet yönetmen Dziga Vertov tarafından ortaya atılan "sine-göz" kuramında bir yansımasını oluşturur aslında. Bu kuramın temeli, sinemayı bir yanılsama gibi değil, gerçek olan üzerinden göstermektir. Özellikle yaptığı çalışmalarında Vertov, hareketli görüntülerin belge niteliği taşıması, insan gözünün gördüğü doğallıkla kameranın da görebilmesi üzerine yoğunlaşmıştır.

Sinema – göz ve sinema - gerçek kuramları Vertov tarafından, verilmek istenen düşüncenin, tematik anlamda, insanın görme gerçekliğine ve samimiyetine en yaraşır ve yaklaşıp mahiyette yansıtılmasının da savunucusu olmuştur. Vertov'a göre filmler bütün hikayelerden arınmalı, esas işlevi hikaye anlatmak değil gerçekliği göstermek

olmalıydı (Coşkun, 2009). Vertov'un da savunduğu üzere, esas olan, temanın yerellikle ve küresellikle bağlantısının iyi kurulabilmesi, insan gözü yerine koyduğumuz kameranın, gerçeklik duygusuna ve samimiyete ne derece yaklaşabildiğinin önemini anlamaktır. Bir tanıtım yada belgesel filminin ne derece insana yakın olduğu da temanın işlenme şekline bağlı olarak gelişecektir (Coşkun, 2009).

Sakin şehirlere dair yapılan filmler söz konusu olduğunda amaç o yeri güzel ve eşsiz göstermekten çok öte olmalıdır. Önemli olan vurgu yapılması ön görülen konuların ortaya çıkartılmasıdır. Felsefenin yapısı gereği, Cittaslow'lara dair filmlerin temasından kastedilen filmin konusu olmamalıdır. Tema ve konu çoğu zaman birbirine karıştırılabilen kavramlardır. Tema konuyu kapsayan genel bir tanımlama olup, içinde filme dair bir çok öğeyi de barındırmaktadır. Herşeyden önemlisi duyguları barındırması temel farklarıdır.

Tema söz konusu olduğunda, filmin dramatik altyapısı göz ardı edilemez. İyi bir film insanlara duygu yoluyla ulaşır. Bu duygunun şekli ve boyutları anlatılmak istenen konuya bağlı olarak değişse de, dramatik altyapı üzerine oturtulamayan filmlerin anlatım dilleri zayıf kalmış, tema çizgileri net belirlenmemiş olur. Buna ek olarak yönetmenin görüş ve bakış açıları temanın şekillenmesinde büyük rol oynar. Dolayısı ile tema, konunun drama ve düşünce ile yoğrulmuş, birleşmiş şekli olarak tanımlanabilir.

Film teması, filmin yaratma, oluşma sürecinde belirlenir ve anlatımda kullanılacak, diğer tüm sinema öğeleri bu çerçeve etrafında dönmeye başlar. Temanın izleyiciye en güzel aktarımı duygunun dahil olması ile mümkündür (Arslan, 2011). Doğru aktarım için film öğelerinin hangi birinin ne derece etkili olacağı da ek olarak temanın destekçisidir. Bu doğrultuda çalışmanın ilerleyen kısımlarında, Cittaslow ağına katılan yerleşim alanlarına ilişkin filmlerin tematik açıdan değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

4.1. İMAJ YERLEŞTİRME

İmaj yerleştirme reklamcılık sektöründe kullanılan, bir çeşit ürün yerleştirme tekniğidir. Reklamı veren ticari kuruluşun mesajının sinema, video, televizyon programları, haber

bültenleri ve kitap gibi çeşitli görsel araçların içerisine öykü akışını bozmadan, doğal bir bileşeni olarak yerleştirilmesini içeren bir pazarlama iletişimi faaliyetidir (Yılmaz, Yolal, 2008). Turizm ürünlerinin doğası gereği, yerinde görülmesi ve tüketilmesi turizm alanında hazırlanmış olan görsellerin bu mantıkla bağdaştırılmasını da bir anlamda zorunlu kılmıştır.

Cittaslow yeni bir harekettir. Aslında bir anlayıştır demek daha doğru olacaktır. Yaşam şekli olarak benimsenen bu hareket tanıtım filmlerinde anlatılırken, insanların bu hareketi daha net algılayabilmeleri için bir takım imajlara yer verilmektedir. Bunlardan, filmlerde yaygın olarak kullanılanlar da filmin akışı içerisinde yer alan doğal ve kültürel öğelerdir. Cittaslow olabilmek için gerekli olan tüm kriterlerin açık bir şekilde süresi sınırlı bir filmde yer alması beklenemezse de, başlıca konuların mutlak surette filmlerde işleniyor olması, en azından bir imaj yada yazı şeklinde de olsa yer alıyor olması önemlidir. Bir reklam aracı olarak kullanılan “ürün yerleştirme” tekniği, bu gibi tanıtım ve belgesel filmlerde yerini imaj yerleştirmeye, başka bir adıyla da “yer yerleştirme” şekline bırakmaktadır. Tanıtım filmlerinde yer alan öğeler, görsel algılara hitap ediyor olması nedeniyle, insanlara daha kolay ulaşacaktır. Yerel üretimden bahsederken, nasıl yapıldığına dair imajlar yada kültürel kaynaklardan bahsederken bu güzellikleri izleyenlere gezdiren ve gösteren bir kamera yada kendilerini orada gibi hissedecekleri doğal güzelliklerin ekranda yer alması, Cittaslow anlayışını tam olarak pekiştiren imajlar oluşturacaktır.

Ürün yerleştirme yada turizm sektörü açısından bakıldığında yer yerleştirme tamamıyla reklam amaçlı yapılan ve ticari dayanağı olan bir hareketi tanımlıyor. Ancak burada unutulmaması gereken başka bir unsur da turizm sektöründe, ürünleri alıcısına götürme olanağı olmadığı için, alıcısını ürüne ulaştırma zorunluluğunun varlığıdır. Cittaslow merkezler hakkında da farkındalığı ancak oradan bir takım imajlarla destekleyerek vermek en doğru yöntem olacaktır (Tellan, 2009)

Bu bağlamda, ilerleyen bölümlerde imaj yerleştirme, imajı görüntülerin içerisinde yansıtma aşamasının gerçekleşmesinde etkin rol üstlenen sinematografik unsurlar hakkında teknik bilgi verilecektir. Verilecek olan bu bilginin tez içeriği açısından önemi, filmlerin analiz edilmesinde kullanılacak olmasıdır.

4.2. FİLM KAMERASI VE ALGI BÜTÜNLÜĞÜ

Bir filmin meydana gelmesi için onlarca, bazen daha da fazla çekime ihtiyaç duyulmaktadır. Çekimlerin anlam ifade edebilmesi görüntüye yansıyan kompozisyonların anlatıma uygun karelerden seçiliyor olması gerekir. Bunun anlamı; çekimi yapılan sahnenin anlamlı bütünlüğü için, kameranın doğru yerde bulunması için titizlik gösterilmesi gerektiğidir (Aslantape, 2009). Kameranın duruş açısının anlama katkısı yadsınamaz. Bu nedendir ki kameranın duruşunu etkileyen bir çok faktörün daima titizlikle ele alınması gerekmektedir. Bunlardan en önemlisi, ışığın geliş yönüdür. Güneş doğada bulunan anahtar ışıktır, yani kamera ve çekimi yapılan sahne için ana ışık kaynağı niteliğindedir. Eğer açık havda çekim yapılıyorsa güneş çoğu zaman kameranın duruş açısını, yerini, devinimini doğrudan etkiler. Güneşin yerini değiştirmek mümkün olmadığı için, kameranın yerini değiştirmek ve bağlantılı olarak diğer sahne bileşenlerinin yerini değiştirmek gerekebilmektedir. Kameranın bakış açısının bu denli önemli oluşu, seyircinin görüş açısı ile birebir örtüşerek, aslında seyircinin bakış açısını taklit ediyor olmasıdır. Konunun izleyici tarafından hangi bakış açısı ile algılanması hedefleniyorsa, kamera hareketleri de ona göre seçilmelidir (Mascelli, 2007).

Sinematografik bağlamda, kamera hareketleri ile öykü ilerleyişinin draması arasında sihirli bir bağ vardır. Kameranın devinimleri, beynin algı mekanizmasınca tamamlanarak, finalde film temasına bir anlam yükler. Bu da filmin dramatik altyapısının seyirci tarafından doğru kodlarla alınmasını sağlar. Kameranın duruş noktası ve bakış açısı, çekim ölçekleri ve kamera hareketleri burada belirleyici unsurlardır. Bu üç bileşen sonucunda kamera bir anlama hizmet edecektir (Arısoy, 2014).

Kameranın duruş noktası ve bakış açısı; kameranın sahneye, olaya, duruma, nesneye yada manzaraya, kısacası kayda aldığı her ne olursa, sahneye hangi açıdan baktığının açıklanmasıdır. Anlatımla doğrudan bağlantılı olduğu için bu önceden yönetmen ve görüntü yönetmenleri tarafından belirlenmesi gerekli bir husustur. Temelde çekimi yapılan konunun ne kadarının gösterilmek istendiği ile doğru ilintili olduğu söylenebilse de, duruş noktası için belirleyici ve kısıtlayıcı bir takım unsurlarda göz ardı edilmemelidir.

En büyük belirleyici şüphesiz ışığın bulunduğu açıdır. Ana ışık kaynağı ve kameranın ışık duyarlılığı bu noktada belirleyici olacaktır. Diğer bir husus, çekim yapılan alanın fiziki yapısıdır. Dar alanlarda yapılan çekimlerde, kameranın duruş noktası, bulunulan alana oranla hesaplanması gerektiği için oldukça kısıtlı kalabilecektir, buna mukabil daha geniş alanlarda kameranın duruş noktası için seçim seçenekleri çoğalacaktır. Tüm bu faktörler hesaplandıktan sonra, kameranın yerleşim yeri, filmin tema akışını ve dramatik yapısını doğrudan etkileyebilen unsurdur. Sıkışık alanlarda kullanılan dar açılı görüntüler, insanlar üzerinde sıkışmışlık ve çaresizlik gibi duygular uyandırırken, geniş açılı planlar ferahlık, rahatlık benzeri duyguların hissedilmesini sağlayabilir. Bunlara ek olarak, kameranın duruş yüksekliği, konuya oranla konumlandırıldığı yer başka bir anlam ifade etmektedir. Kamerada üst ve alt bakış açıları kullanılır. Üst bakış açısı, göz hizasından daha yukarı yerleştirilerek konun baskılandığı hissi veren açıdır. Bu anlam sıkışmışlık, küçültme hisleri uyandırmak amacıyla kullanılır. Kameranın alt bakış açısında olması ise, göz hizasının altına yerleştirilerek konunun yada kişinin yüceltilmesi anlamına gelen bir bakış açısıdır (Errorfilm, 2014)

Çekim ölçekleri; konunun, nesnenin ne kadarının görüntüye alınmasının hedeflendiğinin açıklımıdır. Sinema dilinin bir yöntemi olarak, insan vücudunun yada konunun ölçeklendirilmesi için bir takım kamera ölçekleri kullanılmaktadır. İnsan vücudu için; boy plan, bel plan, diz plan, göğüs plan, omuz plan, baş plan ve sadece gözleri kapsayan yakın çekim şeklinde adlandırılır (Kameraarkası, 2014). Manzara ve nesne çekimleri için genel plan, yakın plan ve detay çekim adlandırmaları kullanılmaktadır. Bu tanımlamaların öncelikli hedefi, sinema dilinde kişileri ve çekilen konuyu anlamlandırmaktır. Temanın duygu boyutunun doğru anlaşılması, izleyen tarafından bu duygunun hissedilebilmesi için çekim ölçekleri, çekilen konuya göre belirlenmelidir. Detay içeren çekimlerde genel planda çekim yapmak, yada mekan hakkında genel bilgi verilmesi gerekli olan çekimleri daha yakın plandan yapmak anlatıma zarar verecektir. Anlatım eksik kalacak, temanın içerdiği duygular hissedilemeyecektir.

Kameranın insan gözü yerine geçtiği varsayılırsa, kamera hareketleri; sinematografik anlamda,, çekimlerin sinema dilini en çok etkileyen unsurlarındandır. Kamera

hareketlerini, mekanik ve optik olarak iki ana bölümde incelemek mümkündür. Mekanik hareketler, kameranın kullanıcısı tarafından, çekim esnasında kameraya yaptırılan hareketler, optik hareketler ise, kameranın üzerinde bulunan teknik donanımlar yardımıyla meydana gelen hareketlerdir. Optik hareketlerden fazlaca kullanılanlardan biri görüntünün yakınlaşp, uzaklaşmasını sağlayan harekettir (zoom – in/out). Bu hareket gerçek hayatta göz tarafından anatomik olarak gerçekleşmesi mümkün olmadığı için, çoğu zaman yapay bir algı yaratmaktadır. Bu harekete ek olarak optik hareketlerden bir diğeri, optik kaydırma, netliğin kaydırılması şeklinde olmaktadır. Net olan bölgenin çekim devam ederken yer değiştirmesi olarak tanımlamak mümkündür.

Mekanik hareketler ve tanımları ise şöyledir;

Sağa – sola çevrinme (pan) : Kameranın sağdan sola, soldan sağa hareket etmesi ile meydana gelir. Hızı, arada çekime giren konuların algılanmasına uygun olmalıdır. Dingin yapılması, insan gözüne yakın bir hareket olduğu için, daha uygundur. Gözün algılama hızı ile eşit tutularak yapılmalıdır.

Aşağı-yukarı çevrinme (tilt) :Kameranın yukarıdan aşağı, aşağıdan yukarıya hareket etmesi ile meydana gelir. Hızı, arada çekime giren konuların algılanmasına uygun olmalıdır. Dingin yapılması, insan gözüne yakın bir hareket olduğu için, daha uygundur. Gözün algılama hızı ile eşit tutularak yapılmalıdır.

İleri-geri hareket (truck) :Kameranın ileri geri hareket etmesi ile oluşur. Bu hareket, insanın konuya yakınlaşp, uzaklaşması mümkün olduğu için, doğal algılanan bir harekettir.

Gezme hareketi (dolly) :Kameranın dolly adlı, üçayak üzerine oturan tekerlekler sayesinde hareketlendirilmesidir. İnsanın gezerek bakması ile eş değer bir harekettir (Kameraarkası, 2014).

Kamera ile yapılan her anlatım doğrudan tema aktarımını destekler ve izleyicinin bakış açısını yakalamayı hedefler. Böylece sinema dili ile anlatım gerçekleşmiş olur. Hareketli görüntü söz konusu olduğunda, kelimeler yerine sinema dili kullanımı bu nedenle oldukça önemlidir. Sinematografi dilinin doğru kullanımı, izleyenlerin temayı hissetmelerini sağlarken bilinçaltının da devreye girmesiyle, daha kalıcı öğrenme sağlamaktadır.

4.3. FİLM KURGUSU VE ALGILAMA BAĞLANTISI

Film kurgusu üzerine ünlü usta Walter Murch, insan gözünün göz kırpmaya yeteneği ve izlenen görüntü arasındaki bağı konu aldığı araştırmalarını topladığı “Göz Kırparken” adlı kitabında, insanın göz kırparken, izlediklerinin ne nedenle etkisi olduğunu araştırmıştır. Murch'e göre, burada izleyicinin filmle kurduğu duygusal bağ belirleyici nitelik taşımaktadır. Göz kırpmaya aynı zamanda duyguların bir beden dili olarak temsilciliğini de üstlenir. İnsani duyguların göz kırpmaya ile ilişkisi, film kurgusunun temel yapı prensiplerini de oluşturur. Murch'ün yapmış olduğu deneylerden çıkan sonuçlara göre; denekler sakin manzara görüntüleri izlerken göz kırpmaya hızları 4-10 saniye arasında tespit edilirken, savaş ve kavga unsuru taşıyan daha hareketli sahneler kendilerine izletildiğinde bu sayının 40'a kadar yükseldiği gözlenmiştir. Deneyin sonuçları Murch tarafından şu şekilde değerlendirilir; “eğer seyirciler film duygusuyla düşünebiliyorsa, hepsi beraber aynı anda göz kırpar. Göz kırpmalarda bir düzensizlik yaşanır, film seyirciyi kaybediyor demektir.” Murch aynı zamanda göz kırpmasının fiziki bir ihtiyaç olmasından öte beden dilini anlamsal olarak tamamlayan bir unsur olduğuna da değinmektedir (Murch, 2007). Bu bağlamda düşünüldüğünde, filmin kurgusu yapılırken, çekilen sahnelerin kesilmesi, insan gözünün kırpmaya işlevi ile de paralel bir yapıya sahiptir.

Sinemada algı bütünlüğü, insan gözünün görme yeteneğinin özellikleri sayesinde meydana gelir. Görme kısa aralıklarla sürekli hale geldiği zaman, göz yapısı, hareketsiz olan fotoğraf karelerini, kendisine ayrıştırarak süre tanınmadığı zaman hareketli görüntü olarak algılar. Bu gözün retina yapısının bir özelliğidir (Wheeler, 2010). Kurguda yapılan kesmeler bir anlamda da filmin göz kırpmaları olarak kabul edilebilir. Film kurgusu yapımında ilk aşama kaba kurgudur. Kaba kurgu planlanırken film teması belirleyici olmaktadır.

Filmin duygusu, anlatmak istediği düşünce, hissettirmeyi amaçladığı duygular kurgunun sonuç olarak ulaşmayı amaçladığı hedefleridir ve yapım aşamasında müzik tasarımında içerisine alarak, önemli bir amaca imza atar. Duyguların yoğunluğu ile sahnelerin uzunluk ve kısalıkları arasında da doğrudan bir bağlantı söz konusudur (Kıraç, 2012). Genellikle insan gözünün işleyiş prensipleri ön planda tutularak yapılan bu planlama duygusal sahnelerin daha uzun aralıklarla kesmeler yapılarak verilmesi ile de ortaya çıkartılmaktadır. Aynı mantıkta göz kırpma hareketi, duyguların hızlanması ile artarken, duyguların yavaşlaması ile azalmaktadır (Küçükdoğan, Yavuz, Zengin, 2005).

Kameranın insan gözü yerine konması, sinemanın insana samimi gelen içeriğinin temel prensiplerinde bulunmaktadır. Gerçek hayatta duyguların yönettiği algılama süreçlerine, sinema dili kendi unsurlarını kullanarak destek vermektedir. Filmin algılanmasında temel olan kameranın işleyiş şekli, müzik ve kurgu olarak sıralanır. Kameranın görüş açısından başlayarak, hareket ettirilişine kadar olan geniş bir yelpazede bu süreç işlemeye devam eder. Kameranın görüntü kaydı yapabilmesi için hayati önem taşıyan ışık kullanım şekli ve miktarı da yine sinematografik açılım içerisinde yer bulan bir unsurdur (Mascelli, 2007).

5. CITTASLOW ÖĞELERİNİN FİLMLERDE İÇERİK ANALİZİNİN YAPILMASI

5.1. ARAŞTIRMANIN AMACI

Tanıtım filmleri olgusundan yola çıkılarak varılmak istenen sürdürülebilirlik bilincinde, Cittaslow bir alternatif model olmasıyla, yeni bir turizm yaklaşımı olarak yer almaktadır. Tanıtım filmi kavramının bu bağlamda fayda sağlayacak yönlerinin daha ön planda tutulması esastır. Bu nedendir ki kavramın içeriği net bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır. Cittaslow felsefesinin savunduğu, başta çevresel olmak üzere, yaşam alanlarını kapsayan bir çok kriterin korunması ile sürdürülebilir turizm vasıtasıyla, sürdürülebilir yaşam anlatılmaya çalışılmaktadır. Burada tanıtım filmlerinin reklam ve çekicilik uyandırmaktan ziyade, bu kriterleri bünyesinde barındırarak, izleyenlerce farkındalık yaratması ve bilgi ediltilmesi amaçlanmalıdır.

Tanıtım filmi; adından da anlaşıldığı üzere, bir yeri tanıtmak ve ziyaretçinin ulaşamadığı yerlerin filmler vasıtasıyla bilinirliğinin kazandırılıp daha sonraki dönemde ziyaret edilmesine yönelik bir çalışmadır. 7. sanat olarak da yerini alan sinema, insanlara mesaj vermek, bir olguyu anlatmak adına en hızlı olan yöntemdir (Yanmaz, 2006). Film yoluyla iletişimin bu özelliği, Cittaslow felsefesinin anlaşılması adına büyük bir destek sayılmaktadır. Bu ayrımın Cittaslow kentler açısından çok net yapılması ve hazırlanan filmlerin bu mantık çerçevesinden uzaklaşmaması hedeflenmelidir. Cittaslow hareketine dahil olan kentler için yapılan filmlerde, çekiciliği artırma hedefi önplanda tutulduğunda, görsel unsurlar açısından zengin bir içeriğine sahip ancak tekdüze ve sınırlı bilgi içeriğine sahip ürünler ortaya çıkar. Bu durumda söz konusu alanda ilerleyen yıllarda bilinçsiz bir ziyaretçi kitlesinin oluşması ve taşıma kapasitesinin aşılması kaçınılmaz hale gelir. Bu araştırmanın amacı; Cittaslow tanıtım filmlerinin analizlerini yaparak, filmlerin Cittaslow kriterlerine ne derece yer verdiklerini ortaya koymaktır. Ayrıca, filmlerde Cittaslow öğelerinin tanıtım amaçlı mı bilinçlendirme amaçlı mı yer aldığı tespit edilmesidir.

Cittaslow gibi özel bir felsefenin ilk etapta doğru algılanması, yayılma ve sürdürülebilirlik performansı anlamında oldukça önem arz etmektedir. Bu nedenle öncelik, felsefenin doğru anlaşılması olmalıdır. Tanıtım filmleri ve bu amaçla yapılmış olan belgesel çalışmalar öncelikle farkındalığı arttırmak ve izleyici kitlesini anlattığı konuya ilişkin bilgilendirmelidir. Cittaslow felsefesi, günümüzde turizm faaliyetlerinin tam bir bilinçle yapılamadığı durumlarda ortaya çıkan bir takım yaşamsal faktörlerin tehlikeye girmesi ile ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, bu filmler turistik çekicilik yaratmaktan uzak olmalı, ancak doğal güzelliklere de, bilgilendirme niteliğinde yer vermelidir. Bu çalışmada amaçlanan, tanıtım filmlerinin açıklanan düşünce doğrultusunda hazırlanıp hazırlanmadığının araştırılmasıdır.

5.2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma turizm bakış açısından çok, multidisipliner bir yaklaşımla yürütülmüştür. Nitel araştırmanın seçilme nedeni, filmler üzerinden değerlendirme yaparak, yapılmış örneklerin incelenmesi zorunluluğudur. “Niteliksel tasarım, en geniş tanımıyla, bir araştırma konusu veya sorusunu incelemek için herhangi bir hipotez ve istatistiksel test kullanmadan hazırlanır” (Strauss ve Corbin'den aktaran, Erdoğan, 2012 s.113). Nitel veri analizinde, nicel araştırmalarda olduğu gibi, temsil edilen nedir, hangi koşullarda hangi işlemlere dayandığı konusunda nicel veri analizindeki gibi kesin ve detaylı talimatlar yer almamaktadır. Nitel araştırmanın özelliklerinden bahsetmek gerekirse;

- * Nitel araştırma, genelleştirilebilir sonuçlar üretmeye açıktır,
- * Değişik gruplar arasında karşılaştırma yapabilme özgürlüğü tanır,
- * Belirli bir yapı içinde ilişkilerin incelenmesini sağlar,
- * Kuramsal verilerin doğruluğunu çalışır (Büyüköztürk, vd., 2008, s.21)

Nitel araştırmanın en önemli özelliklerinden biri, araştırma yapılan konunun araştırmacı tarafından müdahale edilemez olmasıdır. Doğal olarak, kendiliklerinden veya farklı bir birim tarafından meydana gelmiş olan bir olgu üzerinden çalışma yürütülür. Bu nedenle

nitel araştırma çok yönlü olabilmektedir. “Nitel araştırmacılar, insanların nasıl düşündükleri yada tepki gösterdiklerine ilişkin daha önce yapılmış tanımları kullanmazlar. Nitel araştırmacıların amacı, katılımcıları kendi bakış açılarına göre anlamaya çalışmaktır”(Büyüköztürk, vd. 2008, s.203). Bu araştırmada, yerli ve yabancı örneklerden, seçilmiş olan toplam 8 Cittaslow tanıtım filminin içerikleri, Cittaslow hareketinin 7 ana kriteri üzerinden analiz edilmiştir. Filmler, Cittaslow kriterlerini içlerinde barındırma yada barındırmamalarına göre seçilmiş olup, sinema dili adına, yer alması öngörülen sinematografik anlatım öğelerini de kapsıyor olmasına göre ayrıca incelenmiştir. Görsel iletişim yolu olarak filmlerde, sinema dilini oluşturan kamera hareketleri, müzik kullanımı ve filmin seçili karelerinin bir anlam doğrultusunda bir araya gelişini simgeleyen kurgu aşaması şüphesiz bir hikaye anlatım şeklidir ve izleyenin konuya ilişkin bilgileri doğru parçalar ile birleştirmesinde başrol oynamaktadır.

Türkiye'den seçilmiş olan, aynı serinin devam yapımı olan 5 film sırasıyla şöyledir;

- Yavaş Şehirler Belgeseli, Gökçeada
- Yavaş Şehirler Belgeseli, Seferihisar
- Yavaş Şehirler Belgeseli, Halfeti
- Yavaş Şehirler Belgeseli, Yenipazar
- Yavaş Şehirler Belgeseli, Perşembe

Türkiye örneklerinin seçiminde şu nedenler ön planda tutulmuştur; Gökçeada filmi, Gökçeada'nın ilk ve tek Cittaslow adası olmasından ötürü, Seferihisar örneği, Seferihisar'ın Türkiye'nin ilk Cittaslow'u olması nedeniyle, Halfeti filmi, Halfeti'nin Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan tek Cittaslow'u olmasından kaynaklı, Yenipazar'ın, deniz kenarında olmayan bir örnek olması ve Türkiye'nin Marmara Bölgesinde bulunan bir Cittaslow örneğini temsil edebilecek olması, Perşembe'nin ise Türkiye'nin Karadeniz Bölgesini temsili tek örnek olması nedeniyle seçilmiştir.

Yabancı kaynak olarak ulaşılabilen nitelikli örnekler;

- Polonya Kültür Bakanlığı tarafından, Warmia-Mazury-Powisle bölgesi için yapılmış olan filmde **Cittaslow, Rezel**
- Hollanda yapımı, **Cittaslow Vaals**, Limburg, Hollanda
- Portekiz Cittaslow'u olan Vizela'yı tanıtan **Cittaslow Vizela** , Portekiz seçilmiş olan kaynaklardır.

Araştırmada uygulanmış olan, içerik analizi yöntemi Cittaslow kentlerin tanıtım filmlerinin incelenmesine dayalıdır. Bu filmler izlenerek, öncelikle belirlenen alt başlıklara göre, saniye ve dakika bazında deşifreleri yapılmış sonrasında tematik analizleri yapılmıştır. Cittaslow kriterlerinin filmler içerisinde ne derece yer aldıklarına ve Cittaslow öğelerinin filmlerde tanıtım mı bilgilendirme amacıyla mı yer aldığına bakılmıştır. Bu kapsamda veriler; yazılı kaynaklardan (dökümantasyon analizi) ve çekilmiş olan filmlerden gözlem yoluyla toplanmıştır.

Araştırma kapsamında filmler izlenerek, bu kapsamda önce filmlerin tematik açımları yapılmış ardından söz konusu film içerisinde Cittaslow öğelerinin ne şekilde yer aldığı değerlendirilmiştir. Yanı sıra araştırma konusuna ilişkin dökümantasyon analizi yapabilmek için yerli ve yabancı literatür gözden geçirilmiştir. İzlenen filmler belirlenmiş olan kriterler açısından değerlendirilmiş, filmlerde yer alan unsurlar saniye ve dakika bazında yer verilmiş sürelerine göre incelenmiştir.

5.2.1. Sınırlılıklar

Araştırma kapsamında elde edilebilen toplam 14 yabancı film kaynağından, yapılan eleme sonucu üç tanesi çalışılmıştır. Film kaynakları oluşturulurken, elde olmayan nedenlerle, süre olarak Türkiye yapımı filmlere denk gelecek nitelikte kaynağa ulaşılamamıştır. Filmlerin çoğunun kendi orijinal dillerinde hazırlanmış olması, İngilizce altyazıya sahip kopyalarının üretilmemiş olması, dil konusunda sınırlılık meydana getirmiştir. Bu nedenle ulaşılmış olan filmler çalışma dışı bırakılmıştır.

Yapılan araştırmalar sonucu, genel anlamda kısa bir bilgi vermek amacıyla yapılan, tanıtım filmlerine ulaşılmış olup, belgesel mahiyette yapılan kaynaklara rastlanamamıştır. Yurtdışı merkezleri ile yapılan yazışmalardan da olumlu sonuç alınamamıştır. Bunlara ek olarak, yapılan yazışmalara, İtalya merkez başta olmak üzere, İtalya'nın farklı irtibat adresleri, Avustralya, Finlandiya, Belçika, Güney Kore, Japonya ile yapılan yazışmalara cevap gelmemesi nedeniyle, filmlerin künyelerine de ulaşılamamıştır.

Yabancı kaynaklardan örneklerde, önceliğın İtalya'dan bir film olması arzu edilmiş, özellikle ilk Cittaslow olan ve felsefenin de doğuş merkezlerinden olması nedeniyle, “Greve in Chianti” için yapılmış olan filmin analiz edilmesi planlanmıştır, ancak hem yeterli ve düzeyli bir kaynağa ulaşılamamış, hemde ulaşılan kaynakların İtalyanca olması ve sürelerinin incelemeye mahal veremeyecek denli kısa yada uzun olması bu kaynakların analiz için kullanımlarında sınırlılık ve kısıtlamaları meydana getirmiştir. Elde edilen kaynak filmlerin incelenmesine engel bir başka durum da, bölgenin yada şehrin genel bir tanıtım filmi olup, Cittaslow felsefesine sadece küçük bir bölüm ayrılmış olması, tezin esas konusuna hitap etmeyeceğı nedeniyle inceleme dışında bırakılmak durumunda kalınmıştır.

Yurtdışından seçilen filmlerin, yazışmalara cevap gelmemesi ve kaynaklardan erişim sağlanamaması nedeniyle, künyelerine ulaşılamamıştır. Bu filmlerin ancak hangi Cittaslow için yapıldıkları öğrenilebilmiştir. Filmlerin telif hakları yasağı gereğı, çoğaltılmasının doğru olmaması nedeniyle, filmler internet üzerinden yayın kaynaklarından izlenmiş, araştırma buradan yürütülmüştür. Filmlerin erişim tarihleri ve araştırmanın yürütüldükleri erişim adresleri kaynakçada belirtilmiştir. Filmlerin yayın kaynaklarından izinsiz çoğaltılmasının doğru olmaması nedeniyle, tezin ekler bölümünde bu filmlerin kopyaları bulunmamaktadır.

Kriterlerin orjinal kaynaklarına erişememe kısıtı, kriterleri merkez Cittaslow internet sitelerinden edinilebildiğı şekliyle çalışmaya mecbur kılmıştır. Cittaslow kriterleri için, Türkiye ve diğer ülkelerin Cittaslow merkezlerinin sayfalarından yararlanılmıştır. Faydalanılan kaynaklar, kaynakçada belirtilmiştir.

5.3. VERİLERİN ANALİZİ VE BULGULAR

Verilerin analizi, Cittaslow olabilmenin yedi temel şartı olarak kabul edilen kriterler üzerinden yapılmıştır. Bu kriterler ana başlıklarıyla; Çevre Politikaları, Altyapı Politikaları, Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Arttırılması, Yerel Üretim Ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası, Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi , Misafirperverlik, Farkındalık Ve Eğitim İçin Planlar, ve son olarak da Sosyal Uyum, Ortaklıklar Ve Projelerin Desteklenmesi Şeklinde sıralanmıştır (Keskin, 2012 s. 91). Bu kriterler ana başlık olarak belirlendikten sonra, alt başlıklarda detaylandırılmıştır. Ayrıca konuşma, görüntü ve yazı olarak, hangi öğeye ne kadar yer verildiği konuşma ve görüntü dengesi açısından ayrıca incelenmiştir. Tüm veriler saniye ve dakika cinsinden tabloya işlenmiştir. Bunun sonucu olarak, filmde hangi öğenin hangi süre zarfında görüntü, konuşma ve yazı şeklinden ne kadar yer aldığı sayısal verilerle ortaya çıkartılmıştır.

Bunun yanı sıra, filmlerin sinema dilinde de açılımları yapılmıştır. Her bir filmde, sinema dilini oluşturan ve anlatımı destekleyen sinematografik unsurların, içerikte yer almasının önemli olduğu öğeler üzerinden de değerlendirmelerle desteklenerek incelenmiştir. Filmler sinema dilini oluşturan 3 temel üzerinden değerlendirilmiştir. Sinematografik unsurlara (kamera hareketleri ve ışık kullanımı), film anlatım diline katkıları olduğu ve filmlerin anlatım dilini etkilediği için yer verilmesi uygun bulunmuştur.

1. Filmin Künyesi

Filmin Adı	: Yavaş Şehirler, Gökçeada,
Yapım Yeri	: TRT Televizyonu, Türkiye
Yapım Yönetim	: Zülküf Aydın
Metin Yazarı	: Eylem Altun
Jenerik Animasyon	: Coşkun Köroğlu
Kurgu	: Emrah Bora
Seslendirme	: Deniz Sabitay
Kamera	: Abdullah Karagöz ve Cabiz Polat
Toplam süre	: 29 dk.

Tablo 4. Çevre Politikaları:

ÇEVRE	Konuşma	Görüntü	Yazı
Temizlik (çevre ve hava) Doğal Çekicilik Doğal Güzellik	60 sn (05:55-06:05) 5 sn (07:25-07:30) 40 sn (07:50-08:30)	6 sn (01:54-02:00) 3 sn (02:10-02:13) 16 sn (02:23-02:39) 16 sn (03:13-03:29) 16 sn (03:40-03:56) 3 sn (04:21-04:23) 8 sn (05:32-05:40) 7 sn (06:49-06:56) 14 sn (07:22-07:36) 8 sn (11:18-11:26) 9 sn (12:06-12:15) 4 sn (14:07-14:11)	
Toplam	105 sn (~2dk)	110 sn (~2dk)	
Biyçeşitlilik		3 sn (02:39-02:42) 4 sn (07:17-07:21) 2 sn (11:26-11:28) 3 sn (13:47-13:50) 4 sn (19:15-19:19)	
Toplam		16 sn	
Hayvanlar		2 sn (01:52-01:54) 9 sn (02:23-02:39) 4 sn (08:52-08:58) 11 sn (09:23-09:34) 7 sn (15:36-15:43) 3 sn (15:47-15:50) 3 sn (19:15-19:18)	
Toplam		39 sn	
Gürültü Kirliliği	18 sn (01:22-01:40) 9 sn (02:06-02:15)		
Trafik		5 sn (01:02-01:07) 7 sn (01:31-01:38) 38 sn (12:33-13:11) 6 sn (04:23-04:29)	
Toplam		56 sn	
Çevre Kirliliği ve Atıklar		29 sn (24:06-24:35) 6 sn (03:06-03:12) 67 sn (03:14-04:21)	
Toplam		102 sn (~2dk)	
Deniz ve su kalitesi	8 sn (07:24-07:32) 22 sn (05:38-06:00)	12 sn (05:11-05:23) 18 sn (06:11-06:29) 14 sn (07:22-07:36) 2 sn (09:40-09:42) 11 sn (10:39-10:50) 7 sn (10:53-11:00) 8 sn (11:18-11:26) 9 sn (11:37-11:46) 4 sn (11:54-11:58) 7 sn (11:59-12:06) 3 sn (13:28-13:31) 4 sn (14:07-14:11) 11 sn (17:04-17:15)	

		20 sn (18:17-18:37) 7 sn (18:59-19:06) 15 sn (19:21-19:36) 25 sn (24:46-25:11) 12 sn (25:48-26:00) 9 sn (26:23-26:32) 18 sn (26:48-27:06) 216 sn (~3,5 dk)	
Toplam	30 sn		
TOPLAM sn	162 sn (~ 3 dk)	539 sn (~ 9 dk)	

Tablo 5. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası

YEREL ÜRETİM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Şarapçılık, Zeytinyağı, Sabun Üretimi, Meyve Sebze, Kurabiye	20 sn (21:08-21:38) 19 sn (21:40-21:59) 27 sn (22:03-22:30) 42 sn (22:38-23:20) 30 sn (23:30-24:00)	16 sn (08:15-08:31) 5 sn (08:46-08:51) 8 sn (09:00-09:08) 17 sn (09:54-10:11) 17 sn (12:15-12:32) 6 sn (15:51-15:57) 32 sn (16:21-16:53) 22 sn (17:49-18:11) 183 sn (21:00-24:03)	
GENEL TOPLAM sn	138 sn (~ 2,5 dk)	306 sn (~ 5 dk)	

Tablo 6. Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

SLOW FOOD	Konuşma	Görüntü	Yazı
	10 sn (15:06-15:16) 14 sn (15:21-15:35)	10 sn (03:30-03:40)	
GENEL TOPLAM sn	24 sn	10 sn	

Tablo 7. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar,

YAŞAM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Misafirperverlik	8 sn (07:32-07:40)	22 sn (17:49-18:11)	
Yerel Yaşam, Halk	20 sn (14:25-14:45) 59 sn (12:37-13:38) 45 sn (14:50-15:35) 48 sn (16:29-16:43) 34 sn (15:45-16:19) 89 sn (16:50-18:41)	9 sn (02:11-02:20) 10 sn (02:13-02:23) 6 sn (03:57-04:03) 5 sn (05:06-05:11) 15 sn (06:30-06:45) 49 sn (14:46-15:35) 6 sn (19:45-19:51)	
GENEL TOPLAM sn	303 sn (~ 5 dk)	122 sn (~ 2 dk)	

Tablo 8. Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları Ve Projelerin Desteklenmesi

KÜLTÜREL DOKU	Konuşma	Görüntü	Yazı
Değerlerin korunması	22 sn (00:00-00:22) 12 sn (05:08-05:10) 3 sn (06:30-06:33) 11 sn (09:33-09:44)	6 sn (03:57-04:03) 10 sn (05:53-06:03) 12 sn (06:56-07:08) 11 sn (07:11-07:22) 33 sn (07:42-08:15) 75 sn (08:31-08:46) 2 sn (08:57-08:59) 18 sn (09:08-09:26) 6 sn (09:34-09:40) 12 sn (09:42-09:54) 9 sn (11:28-11:37) 8 sn (11:46-11:54) 15 sn (13:13-13:28) 16 sn (13:31-13:47) 6 sn (13:50-13:56) 18 sn (20:07-20:25) 2 sn (20:44-20:46) 205 sn (23:24-25:49) 2 sn (20:44-20:46)	
Toplam	48 sn	466 sn (~ 8dk)	
Yozlaşma	11 sn (04:29-04:40)		
Özgünlük / Farklılık	7 sn (01:45-01:52) 10 sn (02:40-03:30) 25 sn (03:40-04:05) 26 sn (04:40-05:06) 14 sn (06:40-06:54)		
Toplam	82 sn (~ 1,5 dk)		
GENEL TOPLAM	130 sn (~ 2 dk)	466 sn (~ 8dk)	

Tablo 9. Turizm Unsurları ve Cittaslow

TURİZM UNSURLARI	Konuşma	Görüntü	Yazı
Alternatif Turizm Türleri	14 sn (06:16 – 06:30) 15 sn (07:03 – 07:18) 3 sn (06:00 - 06:03)	12 sn (05:11-05:23) 18 sn (06:11-06:29)	
Mevsim Özellikleri	3 sn (06:00 - 06:03)		
Toplam	35 sn	30 sn	
CITTASLOW /SLOWCITY/ YAVAŞ ŞEHİR / SAKİN ŞEHİR	10 sn (00:25- 00:35) 4 sn (00:42 –00:46) 6 sn (00:48 -00:54) 69 sn (03:31–04:40) 151 sn (09:55–12:26) 87 sn (12:45–14:12)	27 sn (00:00–00:27) 2 sn (06:33-06:35)	
Toplam	327 sn (~5,5 dk)	29 sn	

Altyapı politikaları, teknolojik gelişimle destekli şehir kalitesinin artırılması ve eğitim konularına incelenen filmde yer verilmemiştir.

Gökçeada, Türkiye'nin Çanakkale iline bağlı bir ilçedir. Ada olması nedeniyle Gökçeada'ya ulaşım deniz otobüsü ve arabalı feribotlarla sağlanmaktadır. 1970 yılına kadar kullanılan ismiyle İmroz, Türkiye'nin en batı bölgesinde, Kuzey Ege'de yer almaktadır.

İlk Cittaslow adası olarak Cittaslow ağında yerini almış olan Gökçeada ile ilgili yapılmış olan, "Yavaş Şehir, Gökçeada" adlı belgesel özellikleri barındıran tanıtım filmi toplam 29 dk uzunluğundadır. Toplam süre içerisinde, görüntülerde çevre unsurlarına toplam 9 dk, anlatım ve röportajlar toplamında 3 dk yer verilmiştir. Detaylarıyla belirtmek gerekirse, çevrenin temizliği, doğal güzelliği hem görüntü hem konuşmalarda 2'şer dk, biyolojik çeşitlilik sadece 16 sn görüntü, hayvanlar 39 sn görüntü, gürültü kirliliği 27 sn konuşmalar, trafik 56 sn görüntü, çevre kirliliği ve atıklar 2dk görüntülerde yer almış olup, bir ada Cittaslow'u olması nedeniyle de destekli deniz ve su kalitesine konuşmalarda 30 sn, görüntülerde 9 dk yer verilmiştir. Toplam olarak çevre unsuru, konuşmalarla 3 dk, görüntülerle 9 dk olarak yansıtılmıştır.

Adanın temel geçim kaynaklarından sayılan, şarapçılık, zeytinyağı üretimi ve yine yerel üretimlerden olan sabun, kurabiye yapımı ile doğal tarım faaliyetlerine görüntülerde 5 dk, konuşmalarda 2,5 dk süre ile yer verildiği, Cittaslow felsefesinin çıkış noktası olan Slow Food kültürüne görüntülerde 10 sn, konuşmalarda 24 sn süre ile, ada halkının misafirperverlik ve gündelik yaşantısının yansıtıldığı görüntülere 2 dk, konuşmalara 5 dk süre ayrıldığı, kültürel dokuların korunması, gelecek nesillere aktarımı, mimari yapı ve sürdürülebilirliğin önemine, görüntülerde 8 dk, konuşmalarda 48sn süre verildiği, kültürel yozlaşma, özgünlük ve farklılık konusuna yalnızca konuşmalarda 1,5 dk süre ayrıldığı ve toplamda kültürel mirasın korunması konusuna konuşmalarda 2 dk görüntülerde 8 dk süre tanındığı gözlenmiştir.

Turizm unsurlarına, konuşmaların 3 sn'si mevsimsel özelliklere ait olmak üzere, görüntülerde 30 sn, konuşmalarda 32 sn süre ile yer verildiği, Cittaslow görüntülerine

29 sn, konuşmalarına da 5,5 dk ayrıldığı tespit edilmiştir. Bunların dışında kalan görüntüler, filmin bütünsel kurgusunu tamamlamak amacı ile yer verilen animasyon, jenerik görüntülerinden oluşmaktadır. Filmde yer verildiği üzere, Gökçeada'nın Cittaslow olmasının yanısıra farklılık yaratan ama aynı zamanda bir Cittaslow olmasına destek veren unsurlardan en ön sıralarda yer alan, su kalitesidir.

Suyun çok bol olması, üretilen meyve ve sebzenin de çeşitliliğini etkilemektedir. Ayrıca bir ada Cittaslow'u olan Gökçeada için en önemli faktörlerden biri denizdir. Ada olmasının da avantajı olarak temiz denizinde balık çeşitliliği fazladır. Bunun dışında yerel üretim filmde en çok konu edilen hususlardan biridir. Özellikle zeytin ağaçlarının mevsimsel etkileri ile kalitesi önemle vurgulanmıştır. Elde edilen zeytinyağının kalitesi, sabun yapımında da fayda sağlamaktadır. Film içerisinde altyapı, atık yönetimi, teknoloji desteğinden yararlanılması ve eğitim konularına değinilmemiştir.

“Gökçeada” filminin sinematografik unsurlar açısından değerlendirilmesi;

Filmin ilk 1 dk bölümünü oluşturan, animasyonlu girişi hem görüntü, hem yazı ve hem de üst ses (anlatıcı) ile anlamın desteklendiği kısım olarak, izleyiciye, geri kalan süre içerisinde ne izleyeceğine dair bir giriş mahiyetindedir. Bu giriş kısmı aynı zamanda, Cittaslow felsefesinin logosu olan, sakinliği ve yavaş hareket etmeyi temsil eden, salyangoz animasyonu ile desteklenmiştir. Yazılarında eşlik ettiği giriş animasyonunda kullanılan müzik, dikkat çekmeye yönelik olarak çarpıcı, dinamik, hızlı kavranır nitelikte olup, akan görüntülerin hızı ile de kurgu aşamasında eşitlenmiştir. Yazı, görüntü ve ses bileşenlerinin dinamiklerinin birbirleri ile eş değerde olması, izleyicinin filme mecazi anlamda girişi (algılama, kavrama süreci) açısından son derece büyük bir önem kazanmaktadır. 1. dk sonunda, bir sonraki (serim) bölüme geçiş için etkili olan müziğin ani ve vurucu tınılarla bitişi, filme ilk anda çekilmesi gereken ilgiyi beraberinde sürüklemiştir.

Kamera Hareketleri ve Işık Kullanımı

Kamera hareketleri, konunun içeriğine uygun olarak iç dinamiği kuvvetli ancak, dingin bir kullanım seyri arz etmektedir. Cittaslow felsefesi, insanlara öncelikle sakinlik ve

dinginlik mesajları iletmesi nedeniyle, kameranın insan gözünü ve zihnini yormayacak dinginlikte kullanımı, anlatılan konuya paralel bir mantık çevrevesinde değerlendirilir. Kameranın insan gözü niteliği taşıdığı göz önünde bulundurulursa, bu filmde kameranın fazla hareketlerden kaçındığını, özellikle röportajlar esnasında sabite yakın planlar kullanıldığı görülmektedir.

Kamera hareketlerinin konuya paralel olarak özellikle, yaşamın hızından bahsederken hızlandığı görülmektedir. Kameranın sağa ve sola hareketleri olarak adlandırılan “pan” hareketi, dingin konulara uygunluğu nedeniyle bolca kullanılmıştır. Pan hareketinin bir başka özelliği olan, bilgi verilmesi istenen bir konu, bölgenin izleyene tanıtılması amacıyla uygulanan sağdan sola, soldan sağa pan hareketleri filmde kullanılmıştır. Bu hareket sıkça, doğal manzara, çevre konularında tekrarlanmıştır.

Müzik kullanımı

Bu filmde müzik kullanımı, filmlerdeki anlatımı destekleyici niteliği ile yer almıştır. Kamera hareketleri ve üst sesin anlatımları ile paralel bir bağ kurularak tasarlanmış olduğu görülmektedir. Gökçeada'da yapılmış olan çekimlerin altında hızlı müzik kullanılmamıştır. Hayatın, buradaki sakinliğin tersi hızda aktığını belirten kısımlarda müzik de anlamı desteklemek üzere hızlanmaktadır. Müzik ile kurgu doğru bir paralellikte kurulmuştur. Yaşamın hızını telaşını simgeleyen kısımlar, hareketli müzik ile desteklenmiştir. Cittaslow hayatı simgelemek için de müziğin sakin halleri simgesel olarak yer almaktadır.

Kurgu dinamiği

Filmin kurgusu belli bir düzen doğrultusunda yapılmış olup, seçilen görüntüler bu belirlenen düzen mantığında dizilmiştir. Kurmaca filmlerde özellikle rastlanan serim, düğüm, çözüm sıralaması Gökçeada filminde kendini hissettirmektedir. Serim bölümünün yapısal özelliği olan bilgi veren, gelişme bölümüne bağlantı kuran düzeni kurulmuş olup, öncelikle temanın anlamına ilişkin ipuçları burada verilmiştir. İzleyici devam eden dakikalarda izleyecekleri ile ilgili olarak bilgilendirilmiş, ardından Cittaslow

felsefesinin doğma nedeni olarak kabul edilen telaşlı ve tüketim yüklü yaşamdan kareler ekrana getirilmektedir. İkinci bölüm olan düğüm bölümünde, temanın görüntülerle ve konuşmalarla anlatımı esastır. Burada müzik destekleyici unsur olarak yer alsa da görüntü dizilimi izleyiciyi sonraki karelere taşımak, izlenilir olmasını artırmak amacıyla özenle seçilmiştir. Özellikle, ara ara hızlanan kurgunun, telaşlı hayatı, trafik ve büyükşehirlerin kaos ortamlarını yansıttığı görüntüleriyle desteklenmesi, filmin tekdüzelikten uzaklaşarak, izleyicisini sıkmadan, sona varmasına yardımcı olmaktadır. Yer verilen röportajların kendi içlerinde düzenli bir düzensizlik sergilediği de tespitler arasındadır.

Röportaj yapılan kişilerin Cittaslow kriterleriyle ilgili verdikleri bilgiler bölümler halinde toparlanmıştır. İzleyenin konuları bütünsel algılama sürecinde önem taşıyan bu sıralama, röportaj sahiplerinin film süresince birden çok kez ekrana gelerek, çözüm bölümünde konunun iç dinamiklerinin biraraya toplanmasına yardımcı olmaktadır.

Filmin röportajlar bölümünde birinci sırada, hareketin bir Belediyeler Birliği girişimi olması nedeniyle Belediye Başkanına yer verilmiş, ikincil olarak, esnaflar ve yerel halk düşünülmüştür. Cittaslow felsefesinde yerel halkın bu harekete katılımının son derece önemli bir unsur olması, bu röportajları anlamlı kılmaktadır. Cittaslow ağına katılım aşamasında, konunun birincil muhattap kişileri olan Belediye Başkanlarının değerlendirmeleri sonucunda, Cittaslow öğelerine, konuşmalar kısmında dakika bazında daha fazla yer verildiği, özellikle; Cittaslow üyeleri adına belirleyici nitelik taşıyan Slow Food, yerel halk, özgün kimlik ve Cittaslow hakkında filmde verilen bilgilerin sözlü anlatımlarının görsel anlatımlara göre ağırlık kazandığı ortaya çıkmıştır.

2. Filmin Künyesi

Filmin Adı	: Yavaş Şehirler, Seferihisar
Yapım Yeri	: TRT Türk Televizyonu, Türkiye
Yapım Yönetim	: Zülküf Aydın
Metin Yazarı	: Eylem Altun
Jenerik Animasyon	: Coşkun Köroğlu
Kurgu	: Emrah Bora
Seslendirme	: Deniz Sabitay
Kamera	: Abdullah Karagöz ve Cabiz Polat
Toplam süre	: 22:45 dk.

Tablo 10. Çevre Politikaları

ÇEVRE	Konuşma	Görüntü	Yazı
Temizlik (çevre ve hava)	10 sn (02:18-02:28)		
Doğal Çekicilik	6 sn (02:38-02:44)		
Doğal Güzellik	29 sn (07:11-07:40)		
Ayrıcalık	43 sn (08:22-09:05)		
	11 sn (12:16-12:27)		
	13 sn (12:29-12:42)		
	48 sn (12:55-13:43)		
	12 sn (14:14-14:26)		
	58 sn (17:11-18:09)		
Toplam	230 sn (~4 dk)		
Hayvanlar		22 sn (01:53-02:15)	
		4 sn (15:27-15:31)	
Toplam		26 sn	
Gürültü Kirliliği	6 sn (01:24-01:30)	23 sn (21:47-22:10)	
Toplam	6 sn	23 sn	
Trafik / Telaşlı Yaşam	75 sn (01:33-01:48)	20 sn (01:03-01:23)	
	32 sn (05:16-05:48)	18 sn (01:34-01:52)	
	6 sn (14:26-14:32)	35 sn (05:10-05:45)	
	13 sn (14:39-14:52)	9 sn (21:29-21:38)	
	3 sn (15:38-15:41)		
Toplam	129 sn (~2 dk)	82 sn (~1,5 dk)	
Sakin ve Sessiz Yaşam	15 sn (01:54-02:09)		
Toplam	15 sn		
Çevre Kirliliği ve Atıklar	8 sn (15:00-15:08)	23 sn (21:47-22:10)	
Toplam	8 sn	23 sn	
Deniz ve su kalitesi (doğal güzellik)		24 sn (02:15-02:39)	
		20 sn (03:31-03:51)	
		16 sn (07:06-07:22)	
		5 sn (08:19-08:24)	
		32 sn (12:28-13:00)	
		3 sn (14:10-14:13)	
		5 sn (15:31-15:36)	
		9 sn (16:05-16:14)	
		70 sn (16:22-17:32)	
		13 sn (18:10-18:23)	
		8 sn (19:40-19:48)	
		9 sn (20:04-20:13)	
		14 sn (20:21-20:35)	
Toplam		255 sn (~ 4,5 dk)	
GENEL TOPLAM sn	162 sn (~ 3 dk)	382 sn (~ 6,5 dk)	

Tablo 11. Altyapı Politikaları

ALTYAPI	Konuşma	Görüntü	Yazı
Atıklar yönetimi	12 sn (15:26-15:38) 33 sn (21:47-22:20)	33 sn (21:47-22:20)	
GENEL TOPLAM sn	45 sn	33 sn	

Tablo 12. Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Arttırılması

TEKNOLOJİ DESTEĞİ	Konuşma	Görüntü	Yazı
	29 sn (07:11-07:40) 6 sn (21:38-21:44)	7 sn (15:36-15:43) 2 sn (21:38-21:40) 4 sn (22:10-22:14)	
GENEL TOPLAM sn	35 sn	13 sn	

Tablo 13. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası

YEREL ÜRETİM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Balıkçılık ve diğer	22 sn (09:38-10:00) 7 sn (10:06-10:13) 16 sn (10:16-10:32) 51 sn (18:12-19:03) 12 sn (19:11-19:23)	35 sn (17:33-18:08) 76 sn (18:23-19:39)	
Toplam			
GENEL TOPLAM sn	108 sn (~ 2 dk)	111sn (~ 2dk)	

Tablo 14. Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

SLOW FOOD	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Pazar	9 sn (09:12-09:21) 27 sn (10:36-11:03) 28 sn (11:22-11:50) 16 sn (11:54-12:10)	50 sn (02:40-03:30) 42 sn (04:15-04:57) 27 sn (06:38-07:05) 118 sn (10:30-12:28)	
Yerel Restaurant		2 sn (05:08-05:10)	
GENEL TOPLAM sn	80 sn (~ 1,5 dk)	239 sn (~ 4 dk)	

Tablo 15. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar

YAŞAM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Yaşam, Halk	7 sn (03:34-03:45) 48 sn (03:51-04:39) 5 sn (21:02-21:07) 4 sn (21:23-21:27)	50 sn (02:40-03:30) 42 sn (04:15-04:57) 15 sn (05:45-06:00) 20 sn (06:16-06:36) 56 sn (07:23-08:19) 90 sn (08:46-10:30)	

		59 sn (13:11-14:10) 77 sn (14:10-15:27) 9 sn (15:56-16:05) 8 sn (16:14-16:22) 30 sn (20:58-21:28) 24 sn (22:20-22:44)	
Toplam	64 sn (~ 1 dk)	480 sn (~ 8 dk)	
Yerel Kalkınma	22 sn (09:38-10:00) 16 sn (10:16-10:32)		
Toplam	38 sn		
GENEL TOPLAM sn	102 sn (~ 2 dk)	480 sn (~ 8 dk)	

Tablo 16. Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları Ve Projelerin Desteklenmesi

KÜLTÜREL DOKU	Konuşma	Görüntü	Yazı
Kültürel Zenginlik ve Değerlerin korunması	13 sn (02:49-03:02) 34 sn (06:30-07:04) 17 sn (16:48-17:05) 49 sn (19:57-20:46)	15 sn (19:49-20:04) 7 sn (20:14-20:21) 21 sn (20:36-20:57)	
Özgünlük / Farklılık	17 sn (03:11-03:28)		
GENEL TOPLAM sn	130 sn (~ 2 dk)	43 sn	

Tablo 17. Turizm Unsurları ve Cittaslow

CITTASLOW(SLOWCITY/ YAVAŞ ŞEHİR / SAKİN ŞEHİR)	Konuşma	Görüntü	Yazı
	11 sn (00:11-00:22) 8 sn (00:25-00:33) 6 sn (00:42-00:48) 8 sn (00:51-00:59) 6 sn (02:38-02:44) 17 sn (03:11-03:28) 48 sn (03:51-04:39) 11 sn (04:54-05:05) 10 sn (05:49-05:59) 34 sn (06:30-07:04) 29 sn (07:11-07:40) 16 sn (07:57-08:13) 43 sn (08:22-09:05) 9 sn (09:12-09:21) 8 sn (09:27-09:35) 32 sn (09:38-10:00) 7 sn (10:06-10:13) 10 sn (13:33-13:43) 12 sn (14:14-14:26) 12 sn (15:08-15:20) 7 sn (15:41-15:48) 45 sn (15:50-16:35) 6 sn (19:27-19:33)	6 sn (00:05-00:11) 11 sn (00:11-00:22) 8 sn (00:25-00:33) 6 sn (00:42-00:48) 8 sn (00:51-00:59) 22 sn (08:24-08:46) 20 sn (22:24-22:44)	11 sn (00:11-00:22) 8 sn (00:25-00:33) 6 sn (00:42-00:48) 8 sn (00:51-00:59)
GENEL TOPLAM sn	395 sn (~ 7 dk)	81 sn (~ 1,5 dk)	33 sn

Biyolojik çeşitlilik, Misafirperverlik, Eğitim, Turizm Unsurları konularına, konuşmalar, görüntüler ve yazı yoluyla yer verilmemiştir.

Seferihisar, Türkiye'nin İzmir ilinin 30 ilçesinden biridir. Seferihisar, İzmir'in güneybatısında, Ege Bölgesi'nde, deniz kenarında yer almaktadır. Cumhuriyet öncesinde 1884 yılında ilçe olmuştur. İl merkezine uzaklığı 45 km'dir. Türkiye'de Cittaslow ağının bir temsilcisi olarak, Cittaslow ünvanına 2009 yılında ilk kavuşan kent Seferihisardır (Seferihisar, 2014). Seferihisar, Cittaslow felsefesinin Türkiye'de öncüsü konumunda yer almaktadır.

Seferihisar için yapılmış olan filmde elde edilen bulgular; çevre faktörünün toplam konuşmalarda 3 dk, görüntülerde 6,5 dk işlendiği görülmektedir. Detaylarıyla çevre konusu alt başlıklarda; çevrenin temiz, düzenli, ayrıcalıklı olması konuşmalarda 4 dk yer alırken, bu konu görüntülerde yer almamıştır. Hayvanların Seferihisar'daki ekolojik denge içerisinde yer almaları görüntülerde 26 sn süreli, gürültü kirliliği konusu konuşmalarda 6 sn, görüntülerde 23 sn, trafik ve telaşlı yaşam konusu konuşmalarda 2 dk, görüntülerde 1,5 dk yer almıştır. Cittaslow yaşam için son derece hayati önem taşıyan sakinlik, telaşsız yaşam unsuru sadece konuşmalarda 15 sn yer almıştır.

Çevre başlığı altında, çevre kirliliği ve atıklar konusu konuşmalarda 8, görüntülerde 23 sn, deniz ve su kalitesi başlığının, deniz yoğunluklu olarak sadece görüntülerde 6,5 dk şeklinde yer almıştır. Yanısıra altyapı konusunun konuşmalarda 45 sn, görüntülerde 33 sn, teknolojinin Cittaslow olabilmek için desteğinden konuşmalarda 35 sn, görüntülerde 13sn yer aldığı, Cittaslowların bel kemiği konumunda olan yerel üretime, balıkçılık ön planda olmak üzere konuşmalarda ve görüntülerde eşit olarak 2 dk süre yer verilmiştir. Teknolojinin desteği ile şehrin refah seviyesinin artırılması konusuna konuşmalarda 35 sn, görüntülerde 13 sn yer verilmiştir. Bunların yanı sıra; Cittaslow'un çıkış felsefesi olarak kabul edilen Slow Food konusuna konuşmalarda 1,5 dk, görüntülerde 4 dk yer verildiği, yerel halkın yaşamı ve kalkınması ile ilgili öğelerin yer aldığı konuşmalar kısmına 1,5 dk, görüntüler bölümüne ise 8 dk süre ayrılmış, sürdürülebilirliğin bir kriteri olarak kabul edilen kültürel miraslar ve korunması hususunda yer alan konuşmalar 2dk, görüntüler 43 sn süreyle yer almış ve son olarak da Cittaslow üzerine

yapılan tüm konuşmalar toplamının 7 dk, görüntüler toplamının ise 1,5 dk olarak filmde yer aldığı tespit edilmiştir. Filmin geri kalan süresi, anlamsal bütünlüğü tamamlamak üzere kullanılmış olan genel görüntülerden oluşmaktadır. Bu görüntüler, çeşitli karışık planların bir araya getirilmesinden oluşmakta olup, kurguda anlamsal bütünü desteklemek adına, yer verilmiş karelerden oluşmaktadır.

Özellikle hayatın karmaşasından, Dünya'yı tehdit eden bir çevre sorunu ile karşı karşıya olunmasından bahsederek, Cittaslow olgusunu ön plana çıkartmayı hedefleyen görüntülerde öncelik trafik ve çevre kirliliğine verilmiştir. Ayrıca yine filmin anlamsal yapısını bütünlemek adına toplam süre içerisinde jenerik animasyonlarına da yer verilmiştir. Filmde biyolojik çeşitlilik, misafirperverlik, eğitim, turizm unsurlarına hiç değinilmemiştir. Cittaslow kriterleri arasında yer almasına rağmen, konuşma, görüntü ve yazılarda bu detaylara rastlanmamıştır.

“Seferihisar” filminin sinematografik unsurlar açısından değerlendirilmesi;

Filmin ilk 1 dk bölümünü oluşturan, animasyonlu girişi hem görüntü, hem yazı ve hem de üst ses (anlatıcı) ile anlamın desteklendiği kısım olarak, izleyiciye, geri kalan süre içerisinde ne izleyeceğine dair bir giriş mahiyetindedir. Bu giriş kısmı aynı zamanda, Cittaslow felsefesinin logosu olan, sakinliği ve yavaş hareket etmeyi temsil eden, salyangoz animasyonu ile desteklenmiştir. Yazılarında eşlik ettiği giriş animasyonunda kullanılan müzik, dikkat çekmeye yönelik olarak çarpıcı, dinamik, hızlı kavranır nitelikte olup, akan görüntülerin hızı ile de kurgu aşamasında eşitlenmiştir.

Yazı, görüntü ve ses bileşenlerinin dinamiklerinin birbirleri ile eş değerde olması, izleyicinin filme mecazi anlamda girişi (algılama, kavrama süreci) açısından son derece büyük bir önem kazanmaktadır. 1. dk sonunda, bir sonraki (serim) bölüme geçiş için etkili olan müziğin ani ve vurucu tınılarla bitişi, filme ilk anda çekilmesi gereken ilgiyi beraberinde sürüklemiştir.

Kamera Hareketleri ve Işık Kullanımı

Seferihisar için hazırlanmış olan filmde kamera hareketlerinde oldukça ekonomik davranılmış, gereksiz hareketlilik halinden kaçınılmıştır. Öncelikle tespit edilen, kameraya hareket hissini, telaş duygusunu katmak ve izleyeni tedirgin etmek amacıyla kullanılması uygun görülen “aktüel kamera”¹ hareketinden kaçınılmıştır. Aktüel kamera, daha çok kameranın elde yada omuzda taşındığı, sarsıntının önlenmesinin mümkün olmadığı durumları temsilen kullanılır. İnsan gözü ile bağdaştırıldığı zaman, yürüyen bir insanın objeleri nasıl ki sarsıntısız görmesi ve algılaması mümkün değilse, kamerada elde veya omuzda taşındığı vakit, hareketi kaçınılmaz olacaktır. Bu durumun istenen bir görüntü ortaya çıkarsada, Cittaslow anlatan bir filmde minimal düzeyde olması yerindedir. Kameranın, özellikle yerel halkın çekimlerinde elde taşındığı tespit edilmiş olup, buradaki anlamı, izleyenin kameranın varlığı ile özdeşlik kurması olarak yorumlanabilir. Kameranın hareketsiz oluşu, insanın oturmadığı yada sabit durmadığı zamanlarda gördüğü görüntüleri hareketsiz algılaması ile bütünleştirilir.

Sığacık sokaklarında, halkın ve yerel yaşamın merkezinde dolaşan kamera çoğu kez az da olsa bir hareket ile ekrana yansır. Bu hareket izleyenin görüntüleri kendisine yakın hissetmesine izin verir. Halk arasında, özellikle yerel üretimin konu alındığı kısımlarda yakın planlardan çokca yararlanıldığı tespit edilmiştir. Yakın plan görüntülerde sinematografik anlamda detaylarla genel konunun tamamlanması hedef alınmıştır. Genel anlamda anlatılan ve görüntülenen konunun detaylarla algısal bütüne varımı söz konusudur. Aynı zamanda bilgi verici nitelik taşıyan yakın plan görüntüler, algı sıralamasında, geneli tamamlamak amacıyla kullanılmıştır. Kamera çoğunlukla, yavaş, kendinden emin ve ekonomik hareketler ile devinimlerini tamamlamaktadır.

Tanıttıcı bir anlama hizmet misyonu yüklenen “pan”² ve “tilt”³ hareketleri kameranın gerekeni, gereken sürede izleyiciye tanıtarak, aktarımını sağlamak amacı güder.

¹ Kameranın herhangi bir şekilde sabitlenmeden, elde yada omuzda kullanılma şeklidir.

² Kameranın sağdan sola, soldan sağa hareketidir. Belli bir süre ve düzen içerisinde yapılmalı, kamera yere paralel olmalı ve görüntünün başından sonuna oluşan aralıkta anlam içermelidir.

³ Kameranın yukarıdan aşağı, aşağıdan yukarı hareketidir. Belli bir süre ve düzen içerisinde yapılmalı, kamera yere paralel olmalı ve görüntünün başından sonuna oluşan aralık anlam içermelidir.

Özellikle pan hareketine sıkça yer verilmesi, tanıtım anlamını kuvvetlendiren bir ifadeye açılır. Hareketli nesnelerin (Cittaslow bisikleti ile gezen adam) takip planlarında, kameranın fazla hareketli olmaması, zaten hareketli çekilen bir nesnenin de varlığından ötürü tercih edilmiş olmalıdır. Esnaf ile yapılmış olan röportajlarda kameranın alt bakış açısı ile kullanıldığı görülmektedir. Yücelik, yüceltme hislerini destekleyen kullanım anlamıyla bu kamera hareketi esnafın Cittaslow ağına katılımdan sonraki memnuniyetini simgeler. Bunlara ek olarak, çevre ve denizin temizliğine vurgu yapmak amacıyla, sualtı çekimlere de yer verilmiştir.

Işık kullanımında doğal ışık ön planda tutulmuştur. Genel olarak konusu edilen ve görüntülerin genelinde yer alan açık alan çekimleri olması doğal ışık kullanımını biraz da zorunlu kılmıştır. Sinematografinin estetiğine hitap eden ters ışık kullanımları filmin dramatik yapısında etkili olmuştur. İzleyenlerin duygusal olarak da filme yaklaşması açısından filmin ışık kullanımı önem taşımaktadır. Özellikle gün batımı planlarında, silüet görüntü hedeflendiği için güneşin kameranın karşına alındığı sahneler, filmde dramatik altyapının kuvvetlenmesi için önemli araçlardandır. Kamerada kullanılan lenslerin bir özelliği olarak, bazı sahnelerde, odak noktası kaydırma tekniği uygulanmıştır. Özellikle halk arasında yapılan gündelik çekimlerde ve doğa görüntülerinde bu tekniğe daha sık rastlanmaktadır. Sinematografik anlamda estetik duygusunu arttırmak için yapılmış bir kamera çekim tekniğidir.

Müzik kullanımı

Filmde genel müzik dışında dikkat çeken, keman solosu ile yer verilmiş olan, Muallim İsmail Hakkı Bey⁴ tarafından, acem kürdi⁵ makamında, semai⁶ usulünde bestelenmiş bir Türk Sanat musikisi eseri olan “Fikrimin İnce Gülü” dür. Eserin keman solosu şeklinde film içerisindeki icrası, filmin dramatik yapısını arttırmaya yardımcı olmuştur. Aşk ve hayranlık üzerine yazılmış olan bir eser olması, buradaki anlamı olumlu şekilde desteklemektedir. İnsan ruhuna yumuşak tınlarıyla verdiği ferahlık, müziğin film

⁴Muallim İsmail Hakkı Bey (1865-1927). İstanbul'da doğmuş ve yaşamış, Musiki-i Osmani topluluğunun kurucusu muzisyendir. Soyadı kanunu ile, Aksoy soyadını almıştır(www.turkcebilgi.com, erişim; 08.08.2014)

⁵ Türk Sanat Musiki makamlarından biri (www.turksanatmuzigi.org)

⁶ Türk Sanat Musikisinde bir çeşit usuldür.

üzerinde yarattığı etkiye destek olmaktadır. Bu eserin solosu filmde bir sokak çalgıcısı tarafından yapılmakta olup bu da izleyenlere, Seferihisar'ın sosyo kültürel altyapısı ile ilgili bir takım ipuçları vermektedir. Yine yer yer, telaşlı hayatın konu edildiği kısımlarda müzik temposunda ciddi anlamda gerçekleşen hızlanma, insanın kalp atışlarının hızlanması ile de bağdaşmaktadır. Büyükşehirlerin karmaşasının insan sağlığına olumsuz etkileri, tempo artırılarak (özellikle davul vuruşları) kalp atışlarının hızlanmasına da bir gönderme niteliği taşımaktadır. Filmin tema müziği, Cittaslow felsefesine paralel olarak düzenlenmiştir. Seferihisarın görüntüleri sakin, dingin ve yumuşak tınılardaki melodilerle verilirken, telaşı anlatan görüntülerde müzik hızlanması doğru orantılı olarak artmaktadır.

Kurgu dinamiği

Hayatın hızını temsilen kullanılan trafik ve büyükşehir görüntülerinde kurgu esnasında hızlandırma uygulanmış, bir kısmı “time lapse” (görüntülerin hızlandırılarak kullanılması) tekniği ile daha da hızlı hale getirilmiş ve bütünsel anlamda yavaşın karşıtı olarak hızı destekleyecek nitelik oluşturmuştur. Belediye Başkanının filmin başından sonuna kadar aralıklarla filmin tamamına yerleştirilmiş konuşması, filmi bir bütün olarak algılamaya yardımcı olurken, bu bölümde Belediye Başkanı tarafından, toplam 7 dk süren Cittaslow hakkında konuşmaları bilgi verici nitelik taşımaktadır. Seferihisar için önem arz eden, aynı zamanda Slow Food ve Cittaslow felsefeleri için de büyük önem taşıyan seferipazar üzerine yapılan röportajlar yer almaktadır. Belediye Başkanının anlatmış olduğu, detaylı Cittaslow bilgilerinin üst kısımlarına, ilgili görüntüler yerleştirilmiştir. Özellikle yerel üretimle ilgili olan konuşmalarda, yerel halkın, kadınların üretime katılmalarına ilişkin görüntüler, anlatılanları desteklemektedir.

3. Filmin Künyesi

Filmin Adı	: Yavaş Şehirler; Halfeti
Yapım Yeri	: TRT Televizyonu, Türkiye
Yapım Yönetim	: Zülküf Aydın
Metin Yazarı	: Eylem Altun
Jenerik Animasyon	: Coşkun Köroğlu
Kurgu	: Emrah Bora
Seslendirme	: Deniz Sabitay
Kamera	: Abdullah Karagöz ve Cabiz Polat
Toplam süre	: 29 dk.

Tablo 18. Çevre Politikaları

ÇEVRE	Konuşma	Görüntü	Yazı
Temizlik (çevre ve hava)	15 sn (01:55-02:10)	21 sn (01:51-02:12)	
Doğal Çekicilik/	9 sn (03:27-03:36)	66 sn (02:24-03:30)	
Doğal Güzellik	8 sn (03:49-03:57)	2 sn (03:34-03:36)	
Ayrıcalık	29 sn (04:02-04:31)	6 sn (04:04-04:10)	
Farklılık	20 sn (04:40-05:00)	18 sn (04:22-04:40)	
	1 sn (04:53-04:54)	5 sn (05:13-05:18)	
	3 sn (08:13-08:16)	62 sn (16:15-17:17)	
	23 sn (08:40-09:03)	14 sn (15:56-16:10)	
	2 sn (09:54-09:56)	13 sn (21:47-22:00)	
	3 sn (10:02-10:05)	29 sn (27:21-27:50)	
	25 sn (10:34-10:59)		
	3 sn (10:41-10:44)		
	3 sn (12:17-12:20)		
	11 sn (12:20-12:31)		
	19 sn (13:55-14:14)		
	20 sn (14:20-14:40)		
	22 sn (14:48-15:10)		
	10 sn (16:00-16:10)		
	35 sn (16:19-16:54)		
	4 sn (16:56-17:00)		
	8 sn (17:29-17:37)		
	9 sn (26:44-26:53)		
	20 sn (27:00-27:20)		
Toplam	302 sn (~ 5 dk)	236 sn (~ 4 dk)	
Biyçeşitlilik	11 sn (11:09-11:20)	3 sn (11:21-11:24)	0
	4 sn (16:56-17:00)	3 sn (22:13-22:16)	
Toplam	15 sn	6 sn	
Hayvanlar	27 sn (19:25-19:52)	12 sn (03:30-03:42)	
		3 sn (03:43-03:46)	
		4 sn (07:05-07:07)	
		4 sn (10:42-10:46)	
		11 sn (10:53-11:04)	
		5 sn (11:43-11:48)	
		11 sn (11:59-12:10)	
		17 sn (13:17-13:34)	
		2 sn (15:12-15:14)	
		4 sn (16:11-16:15)	
		4 sn (17:18-17:22)	
		2 sn (19:53-19:55)	
		8 sn (24:16-24:24)	
Toplam	27 sn	87 sn (~ 1,27 dk)	
Gürültü Kirliliği	4 sn (01:24-01:28)		
Toplam	4 sn		
Trafik / Telaşlı Yaşam	50 sn (01:00-01:50)	50 sn (01:00-01:50)	
	36 sn (06:40-07:16)	27 sn (06:34-07:01)	
	3 sn (09:51-09:54)	5 sn (07:16-07:21)	
	59 sn (17:45-18:44)	13 sn (09:42-09:55)	
	65 sn (02:11-03:16)	85 sn (17:35-19:00)	
Toplam	213 sn (~ 3,55 dk)	180 sn (~ 3 dk)	
Sakin ve Sessiz Yaşam	2 sn (04:52-04:54)		
	12 sn (05:08-05:20)		

	14 sn (08:16-08:30) 8 sn (17:21-17:29) 24 sn (26:14-26:38) 32 sn (27:06-27:38) Toplam			
Deniz ve su kalitesi (Fırat Nehri)	1 sn (04:54-04:55) 3 sn (12:17-12:20)	21 sn (01:51-02:12) 7 sn (03:30-03:37) 2 sn (03:34-03:36) 6 sn (03:47-03:53) 10 sn (03:53-04:03) 12 sn (04:10-04:22) 18 sn (04:22-04:40) 22 sn (04:51-05:13) 9 sn (05:18-05:27) 34 sn (05:26-06:00) 4 sn (06:30-06:34) 3 sn (07:02-07:05) 4 sn (07:21-07:25) 11 sn (07:26-07:37) 15 sn (07:40-07:55) 11 sn (07:55-08:06) 16 sn (08:16-08:32) 54 sn (08:48-09:42) 4 sn (09:54-09:58) 36 sn (10:02-10:38) 5 sn (10:47-10:52) 11 sn (10:53-11:04) 8 sn (11:04-11:12) 8 sn (11:12-11:20) 10 sn (11:48-11:58) 17 sn (11:25-11:42) 15 sn (12:47-13:02) 3 sn (14:15-14:18) 62 sn (16:15-17:17) 25 sn (19:27-19:52) 42 sn (20:43-21:25) 15 sn (21:25-21:40) 33 sn (24:24-24:57) 25 sn (25:38-26:03) 29 sn (26:52-27:21)		
Toplam	4 sn	607 sn (~ 10,11 dk)		
GENEL TOPLAM sn	657 sn (~ 11 dk)	1.116 sn (~ 19 dk)		

Tablo 19. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası

YEREL ÜRETİM	Konuşma	Görüntü	Yazı
	34 sn (06:00-06:34)		
TOPLAM sn	34 sn		

Tablo 20. Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

SLOW FOOD	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Restaurant ve Yiyecek, İçecek	5 sn (09:37-09:42) 66 sn (10:44-10:50) 11 sn (11:09-11:20) 13 sn (11:45-11:58) 2 sn (12:31-12:33) 12 sn (13:33-13:45)		
GENEL TOPLAM sn	109 sn (~ 2 dk)		

Tablo 21. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar

YAŞAM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Misafirperverlik	3 sn (10:41-10:44) 19 sn (17:00-17:19)		
Toplam	22 sn		
Yerel Yaşam, Halk	1 sn (04:55-04:56) 2 sn (08:30-08:32) 8 sn (09:05-09:13)	6 sn (02:12-02:18) 3 sn (07:02-07:05) 4 sn (07:21-07:25) 8 sn (07:26-07:34) 3 sn (07:37-07:40) 15 sn (07:40-07:55) 7 sn (08:33-08:40) 2 sn (15:12-15:14) 13 sn (13:44-13:57) 41 sn (15:14-15:55) 5 sn (17:29-17:34) 3 sn (12:43-12:46) 13 sn (21:47-22:00) 50 sn (22:16-23:06) 76 sn (24:21-25:37) 47 sn (26:04-26:51)	
Toplam	11 sn	296 sn (~ 5 dk)	
Yerel Kalkınma	5 sn (21:16-21:21)		
Eğitim	6 sn (05:02-05:08)		
GENEL TOPLAM sn	44 sn	296 sn (~ 5 dk)	

Tablo 22. Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları Ve Projelerin Desteklenmesi

KÜLTÜREL DOKU	Konuşma	Görüntü	Yazı
Kültürel zenginlik, yapı ve değerlerin korunması	32 sn (07:34-08:06) 32 sn (09:14-09:46) 8 sn (12:08-12:16) 19 sn (19:57-20:16) 17 sn (20:25-20:42) 20 sn (20:46-21:06)	6 sn (03:47-03:53) 6 sn (04:04-04:10) 28 sn (06:00-06:28) 9 sn (07:07-07:16) 2 sn (07:35-07:37) 15 sn (07:40-07:55) 10 sn (08:06-08:16) 17 sn (08:40-08:57)	

		25 sn (09:02-09:27) 5 sn (10:47-10:52) 8 sn (11:04-11:12) 10 sn (11:48-11:58) 31 sn (12:11-12:42) 13 sn (13:03-13:16) 3 sn (14:15-14:18) 12 sn (17:24-17:36) 26 sn (19:01-19:27) 25 sn (19:27-19:52) 42 sn (19:55-20:37) 42 sn (20:43-21:25) 7 sn (21:40-21:47) 11 sn (22:01-22:12) 70 sn (23:06-24:16) 22 sn (24:58-25:20)	
Toplam	128 sn (~3 dk)	445 sn (~8 dk)	
Özgün kimlik	3 sn (05:56-05:59) 32 sn (07:34-08:06) 20 sn (13:13-13:33) 20 sn (14:20-14:40) 35 sn (16:19-16:54) 19 sn (19:57-20:16) 49 sn (22:55-23:44)		
Toplam	178 sn (~ 3 dk)		
GENEL TOPLAM sn	306 sn (~5 dk)	445 sn (~8 dk)	

Tablo 23. Turizm Unsurları ve Cittaslow

TURİZM UNSURLARI	Konuşma	Görüntü	Yazı
Turizm unsurları	4 sn (08:27-08:31) 23 sn (10:05-10:28) 35 sn (15:19-15:54) 19 sn (21:21-21:40) 27 sn (25:35-26:02) 24 sn (26:14-26:38)		
Toplam	132 sn (~ 3 dk)		
Alternatif Turizm Türleri	15 sn (11:30-11:45) 24 sn (12:41-13:05) 20 sn (13:13-13:33)		
Toplam	59 sn		
CITTASLOW (SLOWCITY/ YAVAŞ ŞEHİR / SAKİN ŞEHİR)	Konuşma	Görüntü	Yazı
	20 sn (00:10-00:20) 9 sn (00:25-00:34) 5 sn (00:43-00:48) 8 sn (00:50-00:58) 33 sn (05:23-05:56) 34 sn (06:00-06:34) 12 sn (07:22-07:34) 8 sn (09:34-09:42) 13 sn (11:45-11:58) 4 sn (19:00-19:04)	6 sn (00:04-00:10) 10 sn (00:10-00:20) 4 sn (00:20-00:24) 9 sn (00:25-00:34) 9 sn (00:34-00:43) 5 sn (00:43-00:48) 8 sn (00:50-00:58)	10 sn (00:10-00:20) 9 sn (00:25-00:34) 5 sn (00:43-00:48) 8 sn (00:50-00:58)

	16 sn (19:08-19:24) 5 sn (21:52-21:57) 9 sn (22:06-22:15) 36 sn (22:18-22:54) 49 sn (23:51-24:40) 24 sn (24:56-25:20) 33 sn (25:29-26:02) 20 sn (27:00-27:20)		
Toplam	338 sn (~6 dk)	51 sn	32 sn
GENEL TOPLAM sn	529 sn (~ 9 dk)	51 sn	32 sn

Halfeti; Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki tek Cittaslow temsilcisidir. Halfeti Urfa iline bağlı bir ilçedir. Halfeti ilçesinin il merkezine uzaklığı 120 km'dir. Halfeti topraklarının büyük bir bölümü Birecik Barajı suları altında kalmıştır. Halfeti, doğuda Bozova, güneyde Birecik ilçeleri, batıda Gaziantep, kuzeyde de Adıyaman'a il sınırları olarak konumlanmıştır. Şanlıurfa Platosunun batı kesiminde olan Halfeti, Şanlıurfa'nın alan bakımından en küçük ilçesi konumundadır.

Halfeti konulu Cittaslow filminde çevre unsurlarına toplamda (fırat nehri, doğa, hava ve gürültü kirliliği, hayvanlar, biyoçeşitlilik) röportaj ve üst ses ile konuşmalarda 11 dk, görüntülerde 19 dk, yer ayrılmış olup, detaylarıyla baktığımızda; doğal güzellik ve çekicilik adına yer verilen sürenin 5 dk konuşma, 4 dk görüntülerden oluşmakta, Biyolojik çeşitlilik ile ilgili konuşmaların 15 sn si konuşmalarda, 6 sn görüntülerde yer almış, hayvanların yaşamdaki yeri konuşmalarda 27 sn, görüntülerde ise 1,5 dk süre ile yer almıştır. Ek olarak çevre konusunda önemli kriterlerin başında yer alan trafik, telaşlı yaşam ve gürültü kirliliğine ilişkin konuşmalar toplam 4 dk, görüntüler ise 3 dk süre ile filmde yer almaktadır. Cittaslow felsefesinin ana unsurlarından biri olan sakin yaşam konusu, film boyunca yalnızca konuşmalarda yer verilmiş olup, sadece 1,5 dk sürelidir. Fırat nehri Halfeti için hem yaşamsal, hemde kalkınma adına önem taşıyan bir unsur olarak görüntülerde bolcana yer verilmiş olup, filmin toplam süresinin 10 dakikalık görüntüsü, Fırat Nehri'ne ayrılmıştır, ancak konuya ilişkin konuşmalar aynı sürede değildir. Konuşmalarda Fırat nehri yalnızca 4sn yer almaktadır. Yerel üretim konusuna konuşmalarda 34 sn yer verilmiş olup, görüntülerde yerel üretime hiç yer verilmediği görülmüştür. Aynı şekilde Slow Food unsuru sadece konuşmalarla 2 dk yer almış, görüntüleriyle Slow Food filmde yer almamıştır.

Yerel yaşamın, halkın yaşamının ve eğitim konusunun yansıtıldığı konuşmalar 44 sn, görüntüler 5 dk, yer almıştır. Bu bölümde de ağırlık yerel halkın yaşamın içindeki görüntülerinin 5 dk, konuşmalarının 11 sn yer alması şeklindedir. Misafirperverlik konusuna konuşmalar 22 sn, yerel kalkınmaya 5 sn ve eğitim konusuna da 6 sn yer verilmiş olup bu üç konu ile ilgili görsel kullanılmamıştır. Filmde, kültürel dokunun ve mirasa ilişkin konuşmalar 3 dk, görüntüler 8 dk süre ile yer almaktadır. Sakin şehirlerin tamamının ortak özelliği niteliğinde olan, özgün yerel kimlik konusuna bu filmde konuşmalarda 3 dk süre ile yer verilmiştir.

Özgün kimlik Cittaslow olabilmenin en önemli kriterleri arasında yer alan, aynı zamanda kültürel doku ve mirasın bir uzantısı da sayılırken, Halfeti filminin röportaj ve anlatım kısımlarında toplam 3 dk süre ile bu konu yer almıştır. Her ne kadar yerel kimlik anlamında görüntüler yer almıyor gibi görünsede, Halfeti için Kültürel Miras ve ilçe kimliği anlamında oldukça etkin bir yere sahip olan, Halfeti ilçesinde eski yerleşim alanının büyük kısmının Fırat Nehri üzerinde Birecik Barajı'nın yapılmasıyla baraj gölü suları altında kalmış olmasıdır. Filmde, bu konulara Fırat nehrinin ön planda tutulduğu, su kalitesi ve doğal güzellik konusu altında yer verilmiştir. Alternatif turizm öğelerini de konu alan Turizm unsurları filmde toplam olarak 4 dk süre ile sadece konuşmalar kısmında yer bulmuştur.

Görüntülerde turizm öğelerine rastlanmamıştır. Cittaslow konusu, Halfeti filminde konuşmalarla 6 dk aktarılırken, destekleyici görüntüler sadece 51 sn ile sınırlıdır. Yazılarda Cittaslow unsuru 32 sn yer almıştır.

“Halfeti” filminin sinematografik unsurlar açısından değerlendirilmesi;

Filmin ilk 1 dk bölümünü oluşturan, animasyonlu girişi hem görüntü, hem yazı ve hem de üst ses (anlatıcı) ile anlamın desteklendiği kısım olarak, izleyiciye, geri kalan süre içerisinde ne izleyeceğine dair bir giriş mahiyetindedir. Bu giriş kısmı aynı zamanda, Cittaslow felsefesinin logosu olan, sakinliği ve yavaş hareket etmeyi temsil eden, salyangoz animasyonu ile desteklenmiştir. Yazılarında eşlik ettiği giriş animasyonunda kullanılan müzik, dikkat çekmeye yönelik olarak çarpıcı, dinamik, hızlı kavranır nitelikte olup, akan görüntülerin hızı ile de kurgu aşamasında eşitlenmiştir. Yazı,

görüntü ve ses bileşenlerinin dinamiklerinin birbirleri ile eş değerde olması, izleyicinin filme mecazi anlamda girişi (algılama, kavrama süreci) açısından son derece büyük bir önem kazanmaktadır. 1. dk sonunda, bir sonraki (serim) bölüme geçiş için etkili olan müziğin ani ve vurucu tınlarla bitişi, filme ilk anda çekilmesi gereken ilgiyi beraberinde sürüklemiştir.

Kamera Hareketleri ve Işık Kullanımı

Güney Doğu Anadolu Bölgesinin tek Cittaslow ünvanlı yerleşimi olan Halfeti ile ilgili yapılmış olan, “Yavaş Şehir, Halfeti” adlı belgesel nitelikli tanıtım filmi toplam 29 dk uzunluğundadır. Filmin genel anlamda görüntü ağırlığına baktığımızda, ağırlıklı olarak Fırat nehrinin (11 dk) üzerine yapılan çekimlerin 19 dakika ile filmin yarısından fazla zamanını kapsadığı göze çarpmaktadır. Doğal güzelliklerin, çekiciliğinin hem konuşmalarda hemde görüntülerde yoğunluk kazandığı gözlenmiştir. Özellikle nehir çekimleri bunun güzel bir kanıtı niteliğindedir. Filmin 2. dakikasına kadar olan kısımda kamera hareketlerinin oldukça telaşlı ve belirsiz olması, giriş bölümünün genel anlamda vurgusunu arttırıcı niteliktedir. Bu tutarsızlık Halfeti görüntüleri ile son bulmaktadır. Halfeti de ki sakin ve dingin yaşam, kamera hareketlerinin bir anda yavaşlaması ile anlamsal bütünü destekleyici nitelik kazanmıştır. Nehirden yapılan, kayan kamera çekimleri dramatik anlamda izleyicileri etkileyecek niteliktedir. Daha çok insan gözünün ve vücudunun sakince konuya yaklaşması, yada konuya yönelmesi anlamı taşıyan bu hareket, yavaş olması nedeniyle konuya odaklanmaya da yardımcı olmaktadır.

Tepe açılardan yapılan Halfeti genel çekimlerinde, izleyenlerin Halfeti hakkında filmin geneline yayılan görüntüleri ve anlatılanları bir bütün olarak toparlaması için bir fırsat sunmaktadır. Bu filmde “pan” hareketinden de bolca faydalanılmış olup, sağdan sola, soldan sağa ilçe hakkında görüntülerin anlamlı olarak algılanması sürecinde destek vermiştir. Röportajlar esnasında kameranın sabit olması, anlatılana odaklamayı hedefler. Görüntü yoğunluğu ikinci olarak kültürel unsurlarla yansıtılmıştır.

Halfetiyi Halfeti yapan niteliklerin başında gelen, özgün kimlik sağlayan özellik baraj suları altında kalan yaşanmışlıklardır. Fırat nehrinin üzerinden kıyı kesimlere doğru

yapılan tüm çekimlerde bu kültürel öğeler belirgin bir şekilde yansıtılmaktadır. Filmin görüntü dağılımında üçüncü sırayı yerel halkın yaşamından kareler oluşturmaktadır. Halfetide insanların mutlu ve huzurlu yaşamlarını yansıtmak üzere bu görüntüler fazlaca yer almıştır. Yine bağlantısal olarak misafirperverlik konusu da aynı derecede görüntülere yansıtılmıştır. Buradaki kamera hareketleri daha çok aktüel kamera tarzında olup, kameranın elde taşındığı, röportaj çekimlerinde olduğu kadar hareketsiz olmadığı şeklindedir. Burada amaç, izleyenlerin halkın görüntüleri ile bütünleşmesidir.

Filmde, temel olarak doğal ışık kullanılmıştır. Görüntülerin tamamının doğal ortamda ve açık havada geçmesi doğal ışık kullanımını zorunlu hale getirmiş olsa da konuya ilişkin uygun seçimin bu olduğu gözlenmiştir. 2,45. saniye itibariyle kullanılmış olan renkli ışıklar ve yanıp sönen çarpıcı görüntüler, yaşamın zorlaşması ile insan beyninin karmaşıklığı arasında bir anlam kurmayı amaçlar. Bu görüntüler başka bir deyişle insan beyninin bir yansıması niteliğindedir. Bu görüntüleri takip eden, kapalı gökyüzü ve güneşin saklı olduğu havada yapılan çekimler, Dünya'nın olumsuz yaşam ve çevre faktörlerinden etkilenmesinin bir sonucu olarak, insanların yavaş yavaş sürüklendikleri karanlığı mecazi anlamda ifade etmektedir. Benzeri ışıklar 3,21 dk ya kadar devam etmektedir. Ayrıca 6. dakikada telaşlı yaşam görüntülerinin tekrarlanmasıyla bu tür ışıklara rastlanmaktadır. Nehir çekimlerinin ters ışık ve gün batımında edinilen görüntüleri, filmin dramatik anlatımını arttırmaktadır.

Müzik kullanımı

Müzik kurgu hızı ile doğru orantıda ilerlemektedir. Müziğin, psikolojik etkisi bir film içerisinde oldukça etken pozisyonundadır. Bu da anlatılmak istenen ana fikre müzik sayesinde daha hızlı ulaşılmasını sağlamaktadır. Halfeti'nin Cittaslow olması, sakinlik ana fikrinin müzik konseptinde ön plana çıkmasını sağlamıştır. Yer yer doğal seslere, yer verilmiş olsa da, filmin toplam 29 dakikalık süresi içerisinde yok denecek kadar azdır. Filmin geneline bir tema müziği hakimdir. Müzikte başvurulan inişli çıkışlı tınlar, tıpkı kamera, ışık ve kurguda başvurulan yöntem gibi, konu ile doğru orantılı işlemektedir. Hızlanan konuya, insanları stres altında bırakan görüntülere daha hareketli müzik eşlik ederken, dingin görüntülere de daha sakin tınlar eşlik etmektedir.

Kurgu dinamiği

Röportaj çekimlerinde kamera sabit kullanılmış, konuşma süresince elde edilen görüntü, konuşma altta sabit ve sürekli kalacak şekilde ayarlanarak, parçalanmıştır. Parçalanmış görüntülerin, belli bir düzen çerçevesinde, başının ve sonun belirli bir anlam içerisinde olması, aralarda verilen ve anlatılanları destekleyen görüntüler anlamsal bütünü birleştirmeye hizmetinin yanı sıra, sabit görüntülerle izleyicinin sıkılmaması, farklı görüntü seçeneklerinin ardı sıra getirilişi ile kurgu dinamiğini sağlamak amaçlıdır. Kurgu esnasında yapılan kesmeler⁷, filmin dinamik ilerleyişi açısından vurucudur. Hızlı kurgu yapılan sahneler (kesmelerin 10 saniyeden az sürede olduğu) yaşamın telaşlı, kaotik yapısının yansıtılması için belirlenmiştir. Buradaki kesmelerin (görüntü) çok sık olması, hızlı yaşama bir gönderme niteliği taşımaktadır.

4. Filmin Künyesi

Filmin Adı	: Yavaş Şehirler, Yenipazar
Yapım Yeri	: TRT Televizyonu, Türkiye
Yapım Yönetim	: Zülküf Aydın
Metin Yazarı	: Eylem Altun
Jenerik Animasyon	: Coşkun Köroğlu
Kurgu	: Emrah Bora
Seslendirme	: Deniz Sabitay
Kamera	: Abdullah Karagöz ve Cabiz Polat
Toplam süre	: 29:21 dk.

Tablo 24. Çevre Politikaları

ÇEVRE	Konuşma	Görüntü	Yazı
Temizlik (çevre ve hava)	7 sn (02:06-02:13)	19 sn (00:59-02:18)	
Doğal Çekicilik/	9 sn (03:22-03:31)	8 sn (03:22-03:30)	
Doğal Güzellik	29 sn (03:33-04:02)	9 sn (03:40-03:49)	
Ayrıcalık	14 sn (06:28-06:42)	38 sn (05:06-05:44)	
Farklılık	3 sn (17:33-17:36)	14 sn (06:16-06:30)	
	18 sn (21:05-21:23)	4 sn (07:26-07:30)	
	13 sn (21:37-21:50)	9 sn (07:40-07:49)	
	11 sn (21:54-22:05)	17 sn (08:10-08:27)	
		14 sn (08:35-08:49)	
		3 sn (14:45-14:48)	
		15 sn (27:41-27:56)	
Toplam	104 sn (~ 2dk)	150 sn (~ 2,5 dk)	

⁷ Filmin çekimler sonunda elde edilen parçacıkları arasında seçim yapmak, hangi görüntünün ne kadar süre ile ekranda kalacağına süre bazında karar vermek (Aslantepeler,2009)

Biyçeşitlilik		2 sn (02:24-02:26) 5 sn (09:09-09:14) 8 sn (12:03-12:11) 8 sn (12:13-12:21) 5 sn (12:35-12:40) 10 sn (12:48-12:58) 7 sn (13:03-13:10) 19 sn (17:36-17:55) 14 sn (18:22-19:36) 33 sn (20:23-20:56)	0
Toplam		111 sn (~ 2dk)	
Hayvanlar		50 sn (01:00-01:50)	
Gürültü Kirliliği	4 sn (01:23-01:27)		
Trafik / Telaşlı Yaşam	15 sn (01:32-01:47) 35 sn (02:33-03:08) 34 sn (05:41-06:15) 44 sn (16:39-17:23)	18 sn (03:00-03:18) 30 sn (05:45-06:15) 86 sn (16:09-17:35)	
Toplam	128 sn (~ 2dk)	134 sn (~ 2,5 dk)	
Sakin ve Sessiz Yaşam	7 sn (01:55-02:02) 28 sn (04:06-04:34) 21 sn (04:37-04:58)		
Toplam	56 sn		
Çevre Kirliliği, Hava Kirliliği ve Atıklar	35 sn (02:33-03:08) 24 sn (05:02-05:26) 34 sn (13:58-14:32) 30 sn (14:42-15:12) 44 sn (16:39-17:23)	21 sn (02:26-02:47) 52 sn (13:50-14:42) 76 sn (14:33-14:49) 86 sn (16:09-17:35)	
Toplam	167 sn (~ 3 dk)	235 sn (~ 4 dk)	
GENEL TOPLAM sn	459 sn (~ 8 dk)	680 sn (~ 11,5 dk)	

Tablo 25. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası

YEREL ÜRETİM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Doğal Tarım	16 sn (08:53-09:09) 43 sn (17:39-18:22) 51 sn (18:29-19:20) 37 sn (19:29-20:06) 34 sn (20:19-20:53) 6 sn (21:25-21:31) 10 sn (12:55-13:05)	19 sn (17:36-17:55) 74 sn (18:22-19:36) 33 sn (20:23-20:56)	
Toplam	197 sn (~ 3,5 dk)	126 sn (~ 2 dk)	
Yerel Pazar	15 sn (09:12-09:27) 13 sn (10:03-10:16) 15 sn (12:08-12:23) 10 sn (12:55-13:05)	15 sn (03:50-05:05) 11 sn (08:49-09:00) 77 sn (09:33-10:50) 63 sn (11:00-12:03) 56 sn (12:03-12:59) 39 sn (13:11-13:49) 15 sn (17:55-18:10)	
Toplam	53 sn	276 sn (~ 4,5 dk)	

Şapka, Çizme	26 sn (22:22-22:48) 45 sn (22:56-23:41) 9 sn (24:03-24:12) 26 sn (24:39-25:05)	37 sn (22:06-22:43) 15 sn (24:04-24:19) 27 sn (24:39-25:06)	
Toplam	106 sn (~ 1,5 dk)	79 sn (~ 1,5 dk)	
GENEL TOPLAM sn	356 sn (~6 dk)	481 sn (~ 8 dk)	

Tablo 26. Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

SLOW FOOD	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Restaurant ve Yiyecek, İçecek	11 sn (10:47-10:58) 15 sn (11:10-11:25) 24 sn (11:39-12:03) 41 sn (13:06-13:47)	43 sn (11:00-11:43) 16 sn (20:07-20:23) 18 sn (21:06-21:24)	
GENEL TOPLAM sn	91 sn (~ 1,5 dk)	77 sn (~ 1,5 dk)	

Tablo 27. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar

YAŞAM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Misafirperverlik	6 sn (09:27-09:33)		
Yerel Yaşam, Halk	11 sn (06:46-06:57) 12 sn (07:06-07:18) 31 sn (07:25-07:56) 12 sn (09:41-09:53) 6 sn (15:16-15:22)	4 sn (02:19-02:23) 13 sn (02:47-03:00) 18 sn (03:22-03:40) 57 sn (06:30-07:27) 12 sn (07:58-08:10) 7 sn (08:28-08:35) 20 sn (08:49-09:09) 18 sn (09:15-09:33) 8 sn (10:51-10:59) 3 sn (12:58-13:01) 79 sn (14:48-16:07) 9 sn (20:56-21:05) 4 sn (21:25-21:29) 33 sn (21:32-22:05) 15 sn (27:56-28:11)	
Toplam	72 sn (~1,5 dk)	300 sn (~ 5 dk)	
Yerel Kalkınma	16 sn (10:25-10:41)		
GENEL TOPLAM sn	94 sn (~ 1,5 dk)	300 sn (~ 5 dk)	

Tablo 28. Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları Ve Projelerin Desteklenmesi

KÜLTÜREL DOKU	Konuşma	Görüntü	Yazı
Kültürel zenginlik, yapı ve değerlerin korunması	7 sn (19:59-20:06) 26 sn (22:22-22:48) 44 sn (25:43-26:27) 13 sn (26:33-26:46) 59 sn (26:56-27:55)	64 sn (22:44-24:04) 18 sn (24:20-24:38) 102 sn (25:06-26:48) 25 sn (27:04-27:29) 8 sn (27:33-27:41)	

GENEL TOPLAM sn	149 sn (~ 2,5 dk)	217 sn (~ 3,5 dk)	

Tablo 29. Turizm Unsurları ve Cittaslow

TURİZM UNSURLARI	Konuşma	Görüntü	Yazı
Turizm unsurları	6 sn (06:21-06:27)		
CITTASLOW (SLOWCITY/ YAVAŞ ŞEHİR / SAKİN ŞEHİR)	Konuşma	Görüntü	Yazı
	10 sn (00:10-00:20)	6 sn (00:04-00:10)	10 sn (00:10-00:20)
	9 sn (00:25-00:34)	10 sn (00:10-00:20)	9 sn (00:25-00:34)
	5 sn (00:43-00:48)	4 sn (00:20-00:24)	5 sn (00:43-00:48)
	8 sn (00:50-00:58)	9 sn (00:25-00:34)	8 sn (00:50-00:58)
	21 sn (04:37-04:58)	9 sn (00:34-00:43)	
	9 sn (05:27-05:36)	5 sn (00:43-00:48)	
	24 sn (08:03-08:27)	8 sn (00:50-00:58)	
	18 sn (08:30-08:48)	6 sn (03:33-03:39)	
	41 sn (13:06-13:47)		
	18 sn (15:27-15:45)		
	10 sn (15:52-16:02)		
	43 sn (17:39-18:22)		
	13 sn (26:33-26:46)		
	59 sn (26:56-27:55)		
Toplam	288 sn (~ 5 dk)	57 sn	32 sn
GENEL TOPLAM sn	294 sn (~ 5 dk)	57 sn	32 sn

Yenipazar, Türkiye'nin Aydın iline 29 km uzaklıkta bir Ege Bölgesi ilçesidir. Cittaslow ağına 2011 yılında katılmıştır. Yenipazar deniz kenarında olmayan bir yerleşim olarak, Ege bölgesinin iç kesimlerinde yer almaktadır.

Filmde, Yenipazar'da deniz, nehir vb. bir doğal çekicilik unsurunun bulunmamasından ötürü bu konuda bir görüntü ve konuşmaya yer verilmemiştir. Bunun yanısıra, altyapı politikaları, teknolojik unsurlar ve Cittaslow ile ilişkisi, eğitim ve kültürel yozlaşma, özgün kimlik taşıması, alternatif turizm ve mevsim özellikleri hiç değinilmemiş olan Cittaslow ilintili başlıkların diğerleridir. Çevre konusu film içerisinde dakika olarak en ağırlıklı süreye sahiptir. Çevrenin temiz olması ve bağlantılı olarak doğal güzelliklerin ve farklılıkların ön plana çıkabiliyor olması konusuna; doğal çekicilik ve temizlik konuşma 2 dk, görüntülerde 2,5 dk, biyolojik çeşitlilik sadece görüntülerde 2 dk,

hayvanlar sadece görüntülerde 50 sn, gürültü kirliliği sadece konuşmalarda 4 sn , trafik, telaşlı hayat konuşmalarda 2 dk, görüntülerde 2,5 dk, sakin ve sessiz yaşam sadece konuşmalarda 56 sn, çevre kirliliği ve atıklar konuşmalarda 3 dk, görüntülerde 4 dk olmak üzere toplamda konuşmalarla 8 dk, görüntülerle 11,5 dakika ayrılmıştır. Destekleyici unsur olarak yazılara başvurulmamıştır.

Cittaslow felsefesinin başı çeken kriterlerinden olan yerel üretim ve doğal tarım konusuna, Yenipazar filminde, doğal tarım üzerine konuşmalarda 3,5 dk, görüntülerde 2 dk, yerel pazarların kurulması ve halkın doğal tarım ile buluşturulması konusuna konuşmalarda 53 sn, görüntülerde 4,5 dk ve özgün kimliklerin de bir yansıması olarak kabul edilebilecek özgün üretim sayılan şapka ve çizme yapımı konusunda yapılan röportajlara 1,5 dk ve görüntülere 1,5 olmak üzere genel konuşmalar toplamında 6 dk ve görüntüler toplamında da 8 dk süre ile yer almıştır.

Cittaslow hareketinde halkın, harekete katılımı, özünde bir yerel kalkınma modeli olması nedeniyle oldukça ehemmiyet taşımaktadır. Filmden yerel yaşam, msafirperverlik, komşuluk ve yerel yaşantılara ilişkin konuşmalar toplamı 1,5 dk ve görüntüler toplamı da 5 dk sürelidir. Kültürel doku hususuna filmden konuşmalar ve röportajlar genelinde 2,5 dk, görüntüler genelinde de 3,5 dk ayrılmıştır. Turizm unsurları görüntülerde hiç yer bulmazken, konuşmalarla 6 sn süre ile değinilmiştir. Cittaslow konusuna konuşmalar ve röportajlar toplamında 5 dk yer verilirken, görüntülerde 57sn, yazılarda da 57 sn süre ile yer almaktadır.

“Yenipazar” filminin sinematografik unsurlar açısından değerlendirilmesi;

Filmin ilk 1 dk bölümünü oluşturan, animasyonlu girişi hem görüntü, hem yazı ve hem de üst ses (anlatıcı) ile anlamın desteklendiği kısım olarak, izleyiciye, geri kalan süre içerisinde ne izleyeceğine dair bir giriş mahiyetindedir. Bu giriş kısmı aynı zamanda, Cittaslow felsefesinin logosu olan, sakinliği ve yavaş hareket etmeyi temsil eden, salyangoz animasyonu ile desteklenmiştir. Yazılarında eşlik ettiği giriş animasyonunda kullanılan müzik, dikkat çekmeye yönelik olarak çarpıcı, dinamik, hızlı kavranır nitelikte olup, akan görüntülerin hızı ile de kurgu aşamasında eşitlenmiştir. Yazı,

görüntü ve ses bileşenlerinin dinamiklerinin birbirleri ile eş değerde olması, izleyicinin filme mecazi anlamda girişi (algılama, kavrama süreci) açısından son derece büyük bir önem kazanmaktadır. 1. dk sonunda, bir sonraki (serim) bölüme geçiş için etkili olan müziğin ani ve vurucu tınlarla bitişi, filme ilk anda çekilmesi gereken ilgiyi beraberinde sürüklemiştir.

Kamera Hareketleri ve Işık Kullanımı

Yenipazar, Egenin iç kesimlerinde yer alan, deniz kenarı olmayan bir yerleşimdir. Sinematografik anlamda estetik görüntülerin, deniz, nehir, akarsu vb. doğal güzellikler yardımıyla daha kolay yakalanabildiği bir gerçektir. Bu tür görüntülerin, denizin rahatlatıcı etkisiyle, insan psikolojisi arasında bir bağ kurmaya yaraması film yönetmenlerine çoğu zaman doğal bir fayda sağlamasından Yenipazar filmi nasiplenememiştir. Bu nedenle, Yenipazar filminde kamera farklı alanlarda gezmektedir. Filmde çoğunlukla, kameranın yakın planları dikkat çekmektedir. Özellikle yerel halkın yaşantısından verilen görüntülerde, röportajlarda yararlanılmış detay ve yakın plan çekimler, izleyenleri yaşayanlarla daha yakın bir iletişim içerisine sokmayı amaçlarken, aynı zamanda empati kurabilme yeteneğine de destek vermektedir. Kişilerin, tam karşına, göz hizasına yerleştirilen kamera, konuşan kişi ile daha samimi duygular paylaşılmasına neden olmaktadır. İnsan gözü niteliği taşıyan film kamerası bu anlamda, izleyenin görüntülerdeki mekan insan ilişkisini benimsemesinde yardımcı rol üstlenmiştir.

Cittaslow ağının bir Belediyeler Birliği hareketi olduğu, bu nedenle Cittaslow olabilmek için belediyelerin çabaları düşünüldüğü zaman, Belediye Başkanı ile yapılan çekimlerde, yüceltme hissi uyandırmaya yönelik, alt kamera açısı kullanıldığı gözlemlenmiştir. İzleyenin gözünde belediye başkanını ödüllendirir nitelikte, onu yücelten bir anlama sahip kamera açısı, başın alt kısmından yukarı doğru yerleştirilmesi şeklinde olup, filmde özellikle belediye başkanı ile yapılan röportajlarda kullanılmıştır. Kameranın genel planlarında, tam kare ölçeğine göre Yenipazar'daki yerleşim merkezini tanıtmak üzeredir. Yerel üretimle ilgili kısımlarda kameranın daha hızlandığı, açıların farklılaştığı görülür. Özellikle halkın kendi üretimleri detay çekimlerde bilgilendirici nitelikte verilir.

Pide yapımı esnasında kameranın çoğunlukla detay çekimlerde kaldığı görülür. Burada izleyenin, konuya mümkün olduğunca fiziksel ve ruhsal olarak yaklaşmasıdır. Yerel üretimlerin sergiye ve satışa çıktığı pazar yerinde yapılan çekimlerde “pan” hareketinden faydalanılmıştır. Pan hareketinin başlangıç ve bitiş noktası aralarındaki bilgilendirici özelliği nedeniyle başvulmuş olup dingin bir hareket olması konuya odaklanmayı da çabuklaştırmıştır.

Filmde genel anlamda doğal ışıktan faydalanılmıştır. Çekimlerin tamamına yakını dış mekanda olması, doğal ışık kullanımını beraberinde getirmiştir. Çekim yapılan saatler güneş ışıklarının çok dik gelmediği aralıklarda ayarlanmıştır. Bilhassa röportaj çekimlerinde, güneşin çok dik geldiği öğle saatlerinde yüz çukurlarında oluşabilecek gölgeler, parlak yüzeylerden yansıma olasılığı olabilecek ışık hüzmeleri çekimleri zorlaştırabileceği için, güneş ışınlarının daha yumuşak ve homojen dağılıma sahip olduğu saatler tercih edilmiştir. Genellikle çekimlerin öğleden önce ve öğleden sonra, güneşin batmasına yakın, oldukça aşağıda olduğu saatler olduğu görülmektedir. Bu tür bir ışık estetik anlamda filmi desteklemiştir. Ters ışıklardan dramatik etkiyi arttırmak adına yararlanılmıştır.

Müzik kullanımı

Genel bir tema müziği işlenmiş olup, bu tema müziğinin yer yer hareketin akışına göre farklılık gösterdiği gözlenmiştir. Bilhassa, pide yapımı gibi yerel üretimin vurgulandığı görüntülerde müziğin hızlanması, yapılan işin çabukluk ve dinamikliği ile ilişkilendirilmiştir. Telaşlı ve kaotik yaşamın yansıtıldığı görüntülere, bağlantılı olarak, basların ve tizlerin yoğunlukta olduğu, kimi zaman rahatsız edici derecede hızlanarak ani bitişleriyle kendini hissettiren bir müzik eşlik etmektedir.

Kurgu dinamiği

Telaşlı ve büyük şehrin kaosunu ifade eden bölümlerde, görüntülerin çok hızlı ilerlediği, bunun da 3-4 saniyeyi geçmeyen kesme aralıklarından kaynaklandığı gözlenmiştir. Görüntülerin hızla değişmesi, onu algılamaya çalışan göz ve beyin için hızlı bir çalışma gerektirmektedir. Bu hız, izlerken yorar ama aynı zamanda konunun yorucu olduğuna

dair daha inandırıcı olabilmek gibi bir misyon yüklenir. Yenipazar görüntüleri, bu anlatımın tersine dingin, kendinden emin ve telaşsız kamera görüntüleri ile başlar. Bu; kaotik görüntülerin hemen ardına, insanda rahatlama hissini, biraz önce yorulan zihin ve göz hareketlerini de dinlendirmeye hizmet eder. Açık gökyüzü ve doğanın içinde çekilmiş olan, insana huzur veren görüntülerin, hemen bu karmaşık şehir hayatı görüntülerinin ardından yerleştirilmesi ise, orada bulunmak isteğini tetikleyici niteliktedir. Daha çok farkı göz önüne sermek için yapılmış bir kurgu planlamasıdır. Yenipazardan biraz bahsettikten sonra tekrar kaotik görüntülere dönüş ise, anlamı pekiştirici, çekicilik unsurunu arttırmayı hedeflemektedir. İki yaşam arasındaki farkın daha net algılanmasına yönelik bir anlatım şekli sunmaktadır. Müzik kurgusu, görüntülere eşlik ederken, hız ve yavaşlık, telaş ve sakinlik arasındaki farkın ortaya konmasına büyük destek vermektedir.

5. Filmin Künyesi

Filmin Adı	: Yavaş Şehirler; Perşembe
Yapım Yeri	: TRT Televizyonu, Türkiye
Yapım Yönetim	: Zülküf Aydın
Metin Yazarı	: Eylem Altun
Jenerik Animasyon	: Coşkun Köroğlu
Kurgu	: Emrah Bora
Seslendirme	: Deniz Sabitay
Kamera	: Abdullah Karagöz ve Cabiz Polat
Toplam süre	: 26:16 dk.

Tablo 30. Çevre Politikaları

ÇEVRE	Konuşma	Görüntü	Yazı
Temizlik (çevre ve hava)	5 sn (02:11-02:16)	9 sn (11:56-12:05)	
Doğal Çekicilik/	11 sn (02:40-02:51)		
Doğal Güzellik	4 sn (02:57-03:01)		
Ayrıcalık	19 sn (03:04-03:23)		
Farklılık	11 sn (04:03-04:14)		
	25 sn (04:15-04:40)		
	4 sn (05:09-05:13)		
	14 sn (05:17-05:31)		
	15 sn (05:38-05:53)		
	11 sn (06:02-06:13)		
	11 sn (06:25-06:36)		
	28 sn (06:45-07:13)		
	10 sn (07:22-07:33)		
	12 sn (12:25-12:37)		
	9 sn (12:38-12:47)		
	23 sn (13:15-13:38)		

	17 sn (16:28-16:45) 15 sn (15:53-16:08) 4 sn (16:18-16:22) 15 sn (17:40-17:55) 10 sn (21:06-21:16) 49 sn (24:07-24:56) Toplam 322 sn (~5,5 dk)		
		9 sn	
Biyoçeşitlilik		5 sn (05:12-05:17) 9 sn (05:32-05:41) 6 sn (06:17-06:23) 81 sn (19:37-20:58) 9 sn (21:35-21:44) 10 sn (22:03-22:13) Toplam 120 sn (~ 2 dk)	0
Hayvanlar		4 sn (01:20-01:24) 1 sn (02:26-02:27) 4 sn (02:32-02:36) 2 sn (04:31-04:33) 4 sn (04:35-04:39) 5 sn (06:27-06:32) 3 sn (11:55-11:58) 7 sn (16:26-16:33) 4 sn (17:01-17:05) 5 sn (17:11-17:16) 12 sn (17:22-17:30) 18 sn (19:18-19:36) 8 sn (20:58-21:06) 3 sn (21:14-21:17) 13 sn (23:10-23:23) 4 sn (25:03-25:07) Toplam 97 sn (~ 1,5 dk)	
Trafik / Telaşlı Yaşam	4 sn (01:23-01:27) 18 sn (01:32-01:50) 19 sn (04:41-05:00) 8 sn (05:00-05:08) 12 sn (06:13-06:25) 7 sn (12:18-12:25) 23 sn (23:34-23:57) Toplam 91 sn(~ 1,5 dk)	48 sn (01:02-01:50) 30 sn (18:48-19:18) 38 sn (23:25-24:03)	
Sakin ve Sessiz Yaşam	3 sn (01:59-02:02) 6 sn (02:05-02:11) 9 sn (21:24-21:33) 49 sn (24:07-24:56) Toplam 67 sn (~1 dk)		
Çevre Kirliliği, Hava Kirliliği ve Atıklar	14 sn (18:54-19:08)	7 sn (23:55-24:02)	
Deniz ve su kalitesi (doğal güzellik)	21 sn (03:30-03:51) 8 sn (12:49-12:57) 5 sn (12:58-13:03) 27 sn (14:31-14:58) 16 sn (17:23-17:39) 17 sn (17:59-18:16)	27 sn (01:52-02:19) 1 sn (02:25-02:26) 2 sn (02:28-02:30) 19 sn (03:11-03:30) 17 sn (03:33-03:50) 18 sn (03:54-04:12) 12 sn (04:40-04:52) 4 sn (05:17-05:21)	

		5 sn (05:53-05:58) 10 sn (06:32-06:42) 31 sn (06:53-07:24) 4 sn (08:24-08:28) 13 sn (10:15-10:28) 7 sn (12:07-12:14) 32 sn (13:12-13:44) 5 sn (13:51-13:56) 78 sn (14:17-15:35) 18 sn (15:50-16:08) 5 sn (18:00-18:05) 30 sn (18:17-18:47) 22 sn (21:06-21:28) 29 sn (22:14-22:43) 13 sn (22:49-23:02)	
Toplam	94 sn (~ 1,5 dk)	402 sn (~ 8 dk)	
GENEL TOPLAM sn	588 sn (~ 10 dk)	635 sn (~ 11 dk)	

Tablo 31. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası

YEREL ÜRETİM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Doğal Tarım	14 sn (19:16-19:30) 19 sn (19:39-19:58) 22 sn (20:07-20:29) 16 sn (20:34-20:50)	4 sn (02:43-02:47) 11 sn (10:36-10:47) 18 sn (19:18-19:36) 81 sn (19:37-20:58)	
Toplam	71 sn (~ 1,5 dk)	114 sn (~ 2 dk)	
Yerel Pazar	9 sn (07:33-07:42) 19 sn (19:39-19:58) 22 sn (20:07-20:29)	32 sn (07:24-07:56) 20 sn (12:52-13:12) 11 sn (13:56-14:07) 81 sn (19:37-20:58) 19 sn (21:44-22:03)	
Toplam	50 sn	163 sn (~ 2,5 dk)	
Balıkçılık	3 sn (03:27-03:30) 28 sn (10:44-11:12) 63 sn (09:14-10:17)	3 sn (03:30-03:33) 2 sn (03:52-03:54) 73 sn (09:02-10:15) 8 sn (10:28-10:36) 38 sn (10:47-11:25) 75 sn (10:40-11:55) 5 sn (12:15-12:20) 7 sn (12:43-12:50) 18 sn (17:38-17:56)	
Toplam	94 sn (~ 1,5 dk)	229 sn (~ 4 dk)	
Yerel Üretim (Ağaç, kayık)		14 sn (16:09-16:23)	
GENEL TOPLAM sn	215 sn (~ 3,5 dk)	520 sn (~ 9 dk)	

Tablo 32. Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

SLOW FOOD	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Restaurant ve Yiyecek, İçecek	14 sn (08:14-08:28) 36 sn (08:28-09:04) 9 sn (11:33-11:42)	25 sn (07:59-08:24) 34 sn (08:28-09:02) 5 sn (17:17-17:22)	
GENEL TOPLAM sn	59 sn	64 sn (~ 1 dk)	

Tablo 33. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar

YAŞAM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Misafirperverlik	7 sn (13:04-13:11)		
Yerel Yaşam, Halk	8 sn (07:42-07:50) 7 sn (13:04-13:11) 12 sn (22:10-22:22)	7 sn (02:36-02:43) 24 sn (02:47-03:11) 7 sn (04:12-04:19) 10 sn (04:20-04:30) 1 sn (04:34-04:35) 3 sn (04:53-04:56) 16 sn (04:56-05:12) 11 sn (05:21-05:32) 11 sn (05:41-05:52) 11 sn (06:06-06:17) 3 sn (06:24-06:27) 2 sn (06:29-06:31) 74 sn (06:42-07:56) 14 sn (11:26-11:40) 22 sn (12:20-12:42) 20 sn (12:52-13:12) 2 sn (16:23-16:25) 38 sn (16:33-17:11) 8 sn (17:30-17:38) 4 sn (17:56-18:00) 12 sn (18:05-18:17) 6 sn (21:28-21:34) 5 sn (22:44-22:49) 3 sn (23:02-23:05) 59 sn (24:03-25:02)	
Toplam	27 sn	373 sn (~ 6,5 dk)	
Yerel Kalkınma	11 sn (10:25-10:36) 28 sn (10:44-11:12) 7 sn (23:02-23:09) 46 sn		
GENEL TOPLAM sn	80 sn (~ 1,5 dk)	373 sn (~ 6,5 dk)	

Tablo 34. Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları Ve Projelerin Desteklenmesi

KÜLTÜREL DOKU	Konuşma	Görüntü	Yazı
Kültürel zenginlik, yapı ve değerlerin korunması	40 sn (13:44-14:24) 12 sn (22:10-22:22)		
GENEL TOPLAM sn	52 sn		

Tablo 35. Turizm Unsurları ve Cittaslow

TURİZM UNSURLARI	Konuşma	Görüntü	Yazı
Turizm unsurları	28 sn (06:45-07:13) 10 sn (14:58-15:08) 28 sn (16:45-17:13) 7 sn (23:02-23:09)		
Toplam sn	73 sn (~1,5 dk)		
CITTASLOW (SLOWCITY/ YAVAŞ ŞEHİR / SAKİN ŞEHİR)	Konuşma	Görüntü	Yazı
	10 sn (00:10-00:20) 9 sn (00:25-00:34) 5 sn (00:43-00:48) 8 sn (00:50-00:58) 13 sn (03:10-03:23) 21 sn (03:30-03:51) 16 sn (20:34-20:50) 19 sn (21:41-22:00) 33 sn (22:27-23:00) 7 sn (23:02-23:09)	6 sn (00:04-00:10) 10 sn (00:10-00:20) 14 sn (00:20-00:24) 9 sn (00:25-00:34) 9 sn (00:34-00:43) 5 sn (00:43-00:48) 8 sn (00:50-00:58) 2 sn (03:52-03:54) 9 sn (05:32-05:41) 8 sn (20:58-21:06) 5 sn (25:03-25:07)	10 sn (00:10-00:20) 9 sn (00:25-00:34) 5 sn (00:43-00:48) 8 sn (00:50-00:58)
Toplam sn	214 sn (~2,5 dk)	85 sn (~1,5 dk)	32 sn
GENEL TOPLAM sn	327 sn (~ 3,5 dk)	85 sn (~1,5 dk)	32 sn

Filmde, Gürültü Kirliliği, Altyapı Politikaları ve Yönetimi, Teknoloji Desteğinden faydalanılması, Eğitim, Yozlaşma ve Özgün Kimlik, Alternatif Turizm Türleri ve Mevsimsel özellikler konularında konuşma, görüntü ve yazı kategorilerinden hiçbirinde değinilmemiştir.

Türkiye'nin, Ordu ilinin, Perşembe ilçesi, 2012 yılında, Karadenizi temsil eden bir Cittaslow belde olma ünvanına hak kazanmıştır (Karadeniz-Bahtiyar, 2014). Perşembe İlçesi, Ordu-Samsun karayolu üzerinde, tabii bir koy durumundadır. bir sahil kasabasıdır. Kuzeyinde Karadeniz, doğusunda Ordu merkez ilçesi, batısında Fatsa,

güneyinde Ulubey ilçesi bulunmaktadır. İlçenin Ordu merkezine uzaklığı 13 km.dir.Ordu Karadeniz bölgesini temsil eden tek Cittaslow olmasıyla da farklı bir konumda yer almaktadır.

Perşembe için yapılmış olan filmde, temizlik, doğal çekicilik ve farklılık anlamında baktığımız zaman çevre unsurlarının konuşmalarda 5,5 dk, görüntülerde 9sn süre ile, Biyolojik çeşitlilik konusunun konuşmalarda yer almazken, görüntülerde 2 dk süre ile, Hayvanların doğal yaşam içerisindeki yeri ve çevre içerisinde var oluşlarının konuşmalarda yer almazken, görüntülerde 1,5 dk süre ile işlendiği görülmektedir.

Cittaslow felsefesinin doğuş nedenlerinden olan telaşlı yaşam ve trafik kaosu konusu konuşmalarda 1,5 dk ve görüntülerde de 2 dk süre ile yer verilmiştir. Bunun karşıtı olan sakin yaşam sadece konuşmalarda 1 dk süre ile yer almıştır. Çevre ve hava kirliliği, atıklar konusu konuşmalarda 14 sn, görüntülerde 7 sn süre ile yer almıştır. Perşembe'nin denizkenarında bir yerleşim olması, filmde doğal güzellik anlamında deniz ve su kalitesinin işlenmesini yoğunlaştıran sebeplerdendir. Deniz ile ilgili konuşmalar 1,5 dk içerisinde yayılırken, görüntüler toplam olarak 8 dk film içerisinde yer bulmaktadır. Çevre unsuru tüm detaylandırılan başlıkların toplamı olarak, konuşmalarda 10, görüntülerde 11 dk yer alarak, film içerisinde yoğun bir yer edinmiştir.

Yerel üretim konusunun toplam sürelerine bakıldığında, konuşmalarda 3,5 dk, görüntülerde 9 dk yer aldığı görülmektedir. Yerel üretim genel başlığı altında, doğal tarım konusu konuşmalarda 1,5 dk, görüntülerde 2 dk, yerel pazarlar konuşmalarda 50 sn, görüntülerde 2,5 dk, özellikle Perşembe için bir yerel kalkınma aracı olarak kabul edilen, bölgesel ekonomik gelişimin bir parçası görülen balıkçılık konuşmalarda 1,5 dk, görüntülerde 4 dk süre ile filmde yer bulurken, ağaç işleciliği ve kayık yapımı ile yerel üretim konusu yalnızca görüntülerde 14 sn yer almaktadır.

Slowfood unsuru film içerisinde, toplam sürenin 59 sn'sinde konuşma, 1 dk'sında görüntü şeklinde yer almaktadır. Misafirperverlik, eğitim ve farkındalık kriterine; misafirperverlik altbaşlığına konuşmalarda 7 sn olmak üzere, görüntülerde yer verilmezken, yerel halkın yaşamına konuşmalarda 27 sn, görüntülerde 6,5 dk olmak

üzere değinilmiştir. Bunlara ek olarak, yerel kalkınma sadece konuşmalarda 46 sn süre ile yer bulurken, toplamda misafirperverlik, eğitim ve farkındalık film genelinde konuşmalarda 1,5 dk, görüntülerde 6,5 dk süre ile yer almıştır.

Filmde, Cittaslow olmanın en önemli kriterlerinden sayılabilecek, kültürel mirasın korunması, sürdürülebilirlik anlamında gelecek nesillere devri hususunda, sadece konuşmalarda olmak üzere 52 sn bilgi bulunmaktadır. Turizm unsurlarında benzer şekilde konuşmalarda yer bulurken, toplam filmdeki süre 1,5 dk ile sınırlıdır. Cittaslow olgusunun kendisinden konuşmalarda 2,5 dk, görüntülerde 1,5 dk ve yazılarla 32 sn bahsedilmiştir.

“Perşembe” Filminin Sinematografik Unsurlar açısından değerlendirilmesi;

Filmin ilk 1 dk bölümünü oluşturan, animasyonlu girişi hem görüntü, hem yazı ve hem de üst ses (anlatıcı) ile anlamın desteklendiği kısım olarak, izleyiciye, geri kalan süre içerisinde ne izleyeceğine dair bir giriş mahiyetindedir. Bu giriş kısmı aynı zamanda, Cittaslow felsefesinin logosu olan, sakinliği ve yavaş hareket etmeyi temsil eden, salyangoz animasyonu ile desteklenmiştir. Yazılarında eşlik ettiği giriş animasyonunda kullanılan müzik, dikkat çekmeye yönelik olarak çarpıcı, dinamik, hızlı kavranır nitelikte olup, akan görüntülerin hızı ile de kurgu aşamasında eşitlenmiştir. Yazı, görüntü ve ses bileşenlerinin dinamiklerinin birbirleri ile eş değerde olması, izleyicinin filme mecazi anlamda girişi (algılama, kavrama süreci) açısından son derece büyük bir önem kazanmaktadır. 1. dk sonunda, bir sonraki (serim) bölüme geçiş için etkili olan müziğin ani ve vurucu tınılarla bitişi, filme ilk anda çekilmesi gereken ilgiyi beraberinde sürüklemiştir.

Kamera Hareketleri ve Işık Kullanımı

Filmin, giriş bölümünde yer alan, başlangıcı simgeleyen görüntülerinde kameranın oldukça telaşlı hali dikkat çekmektedir. Hızlı yaşamı, insanoğlunun, büyük şehirlerde bu hıza yenik düşüşünü simgeleyen görüntülerde, kameranın oldukça fazla ve yeterinden fazla hareketli olması, izleyicinin gözünü ve beynini yormaya odaklıdır. Perşembe deniz

kenarında bir ilçedir. Özellikle yerel üretimin balıkçılıkta yoğunlaşması, deniz görüntülerinin kameraya sıklıkla girmesine neden olmuştur.

Yapılan çekimlerde doğal ışık hakimdir. Filmin konusu gereği dış mekan çekimleri yoğunluktadır. Cittaslow denildiğinde çevre ve insan yaşamının odak noktasında bulunması, doğal ışık kullanımını da bir anlamda gerekli kılmıştır. Öğlen güneşin çok sert ve tam tepeden geldiği saatlerin çekim için tercih edilmemiş olması, öğleden sonra ışığın daha aşağıdan, sabah saatlerinde ise üst açılardan ancak homojen şekilde dağılması ile, yumuşak aydınlatma sağlamıştır. Yumuşak ışık, oluşturmadığı gölgeler sayesinde, anlatımda daha dingin ve sakin bir yapıya neden olmaktadır.

İnsan çekimlerinde, röportaj başta olmak üzere, sert ışığın (öğlen tam tepeden gelen) tercih edilmesi, yüzde oluşacak gölgeler ile sert bir ifadeye sebep olacaktır. Filmin teması, kullanılan ışık ile örtüşmektedir. Sakin yapıyı destekleyici bir ışık kullanılmıştır. Denize vuran dalgaların akşam üzere, yansıyan güneş ışığı ile, sarımsı, daha sıcak bir ışık ile görüntülenmesi Cittaslow felsefesinde anlatılan dinginlik için uyumlu bir ifade bileşeni oluşturmaktadır. Filmde dramatik anlamı destekler nitelikte, ters ışıktan faydalandığı görülmüştür. Ters ışık, kameranın tam karşısında yer alan ışık nedeniyle oluşan gölgeleri, silüet benzeri insan çekimleri için kullanılmıştır. Ters ışık, karşıdan geliyor olması nedeniyle, insan detaylarını, yada ışığın önünde bulunan nesnenin detaylarını gizlemeye yönelik, duyguları tetikleyici bir amaca yönelik kullanım ifade etmektedir.

Yerel halkın da konu edildiği, yerel pazar görüntülerinde daha yakın plan çekimler dikkati çekmektedir. Temanın öngörüsü gereği, yerel pazarlar ve yerel üretimle ilintili görüntüler, tam olarak izleyenlerin konuya odaklanabilmesi için yakın plan görüntülerle sağlanmıştır. Belediye başkanı ile yapılan röportajlar başta olmak üzere, diğer röpotajlarda da genel planların, bilgi verici nitelikte kurulmuş olduğu dikkate çekicidir. Arka fona yerleşen, Perşembe'nin genel planlarla tanıtımı, izleyenlerin ilçe hakkında bilgi edinmelerini sağlamaktadır.

Müzik kullanımı

Giriş bölümünde yer alan telaşlı kameraya, davul ile yapılan ritm müziği eşlik eder. Bu müzik, takip edilme hissine yaklaşmayı amaçlayan, oldukça telaşlı ve dinleyende bir sonu olduğu hissini uyandıran bir tını olma özelliği ile metropollerde yaşanan kaos ve sakinlikten uzak yaşamın insan hayatı üzerindeki olumsuz etkilere dikkat çekmeye yöneliktir. Yer yer bir klarnetçinin icra ettiği melodi, bir anlamda yerellik ve özgünlük ifadesi olarak da dikkat çekicidir. Ara ara doğal ortam sesinden de faydalanılmıştır.

Denizde giden motor sesi, doğallığı simgeleyen, filmde anlatılanların insan yaşamından çok uzakta büyüdü bir başka dünyada olmadığını kanıtlamak üzere yer yer başvuru bir ortam sesidir. Deniz motorlarının ve dalga seslerinin yer aldığı bir çok sahnede, üst sesin anlatımı, klarnet ile çalınan melodi birlikte kullanılmıştır. Burada, bir öğreti söz konusudur ancak izleyenleri bu öğretiyi daha rahat kavrayabilmeleri için müzik bir araç olmuş, motordan gelen ortam sesi de doğal yaşamı simgeleyen anlatım unsuru olarak destek vermiştir. İnsan psikolojisi, bir öğretinin, başka bir bileşen olmadan doğrudan sözlü aktarımında rahatsız olurken, müzik, görüntü ve kendine ait hissedebileceği yardımcı araçlar sayesinde anlatılanı daha kolaylıkla özümseyebilmektedir. Bu anlamda müzik yardımcı unsur olarak, anlatımı desteklemiştir.

Yerel halk ile yapılan röportajlarda tema müziği tekrar devreye girmektedir. Tema müziği, genel olarak anlatımda hedeflenen konuyu destekler niteliktedir. Yer yer hızlanan ve vurmali çalgılarla ifade edilen müzik hızlı hayatın görüntülerinin bir bileşeni olarak filmde yer almaktadır. Filmin 22. dakika sonrasında, finaline doğru giderken, görüntülere, dingin bir vurmali çalgı eşlik etmektedir. Filmin bütünsel yapısında yararlanılan müziğin görüntülerle ilintili akışı, final bölümünde de devam etmiş, Perşembe'nin doğal güzelliklerinin insanı orada yaşamaya, bulunmaya teşvik edici yapısına bir dinamiklik ve destek katmak amacıyla hızlanmıştır.

Kurgu dinamiği

Telaşlı giriş sonrası, filmin Perşembe ile devam eden 2. dakikasında, deniz görüntüsü ekrana gelir. Deniz ve su insanları dinlendirdiğine inanılan, sakinliği oluşunda

barındıran unsurlar olarak da kabul edilirken, Perşembe görüntülerinin deniz görüntüleriyle başlamasının bir nedeni de, bölge için denizin hem görsel hem yaşamsal anlamda önemidir. Bir yerel kalkınma ve ekonomik gelir kaynağı olarak deniz varken, aynı zamanda turistik çekicilik ve çevresel güzellik anlamında da denizin varlığı Perşembe için önem arz eder, bu nedenle deniz görüntüleri filmin kurgulanması, görüntü karelerinin ardı ardına getirilirkenki aşamasında anlamsal bütünü oluşturulmasında çokça faydalanılmış olan unsurdur.

Yapılan röportajlarda, çocuklara da söz verilmiştir. Röportajlarda, ilk sırayı çocukların alması, genel akış içerisinde doğallığın bir ifadesidir. Çocuk görüşü saf, olanın katıksız anlatımı olması ile inandırıcılığa da bir destek niteliğindedir. Röportaj sıralamasında, yerel halkın ve çocukların önplanda olmasının yanısıra, eğitilmiş, bilinçli bir halk intibasına da başvurulması, Cittaslow konusuna ilişkin halkın bilinçli tavrını desteklemeye yöneliktir. Genel olarak esnaf, çocuklar ve belediye başkanı röportajlarda yer alırken, kurgusal düzende bakıldığında, röportaj konularının Perşembe'nin doğal ve yaşamsal zenginliklerinden, Cittaslow konusuna ve yerel kalkınma modeline doğru kaydığı gözlemlenmektedir. Filmin dinamik anlatım yapısı içerisinde bu unsur, karmaşıklığı önleyerek, anlatılmak istenen felsefenin altyapısal özelliklerini de ön plana çıkartmayı amaçlar.

6. Filmin Künyesi

Filmin Adı : Vaals
Yapım Yeri : Hollanda
Toplam süre : 4.03 dk

Tablo 36. Çevre Politikaları

ÇEVRE	Konuşma	Görüntü	Yazı
Temizlik (çevre ve hava)	21 sn (00:33-00:54)	3 sn (00:00-00:03)	
Doğal Çekicilik/	6 sn (01:07-01:13)	1 sn (00:42-00:43)	
Doğal Güzellik	41 sn (03:11-03:52)	44 sn (03:07-03:51)	
Ayrıcalık	2 sn (01:26-01:28)		
Farklılık	55 sn (02:09-03:04)		
Toplam	125 sn (~ 2 dk)	48 sn	
Biyçeşitlilik		3 sn (03:52-03:55)	
Hayvanlar		4 sn (00:16-00:18)	

Trafik / Telaşlı Yaşam		5 sn (01:02-01:07)	
GENEL TOPLAM sn	125 sn (~ 2 dk)	60 sn (1 dk)	

Tablo 37. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası,

YEREL ÜRETİM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Doğal Tarım	5 sn (03:45-03:50)		
Yerel Üretim (yiyecek)		3 sn (01:47-01:50)	
GENEL TOPLAM sn	5 sn	3 sn	

Tablo 38. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar,

YAŞAM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Misafirperverlik	4 sn (00:29-00:33) 13 sn (00:54-01:07)		
Yerel Yaşam, Halk	4 sn (01:22-01:26) 35 sn (01:28-02:03) 6 sn (01:01-01:07)	1 sn (03:00-03:01) 5 sn (01:02-01:07) 12 sn (01:35-01:47) 22 sn (02:01-02:23) 4 sn (02:50-02:54) 1 sn (03:00-03:01)	
GENEL TOPLAM sn	62 sn (~ 1 dk)	62 sn (~ 1 dk)	

Tablo 39. Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları Ve Projelerin Desteklenmesi

KÜLTÜREL DOKU	Konuşma	Görüntü	Yazı
Kültürel zenginlik, yapı ve değerlerin korunması	21 sn (00:33-00:54) 4 sn (01:22-01:26) 35 sn (01:28-02:03) 53 sn (02:11-03:04) 6 sn (01:01-01:07)	8 sn (00:07-00:15) 24 sn (00:18-00:42) 12 sn (00:50-01:02) 18 sn (01:07-01:25) 10 sn (01:50-02:00) 12 sn (01:23-01:35) 26 sn (02:24-02:50) 6 sn (02:54-03:00) 4 sn (03:02-03:06) 8 sn (03:55-04:03)	
GENEL TOPLAM sn	119 sn (~ 2 dk)	128 sn (~ 2 dk)	

Tablo 40. Turizm Unsurları ve Cittaslow

TURİZM UNSURLARI	Konuşma	Görüntü	Yazı
Turizm unsurları	13 sn (00:54-01:07)	7 sn (00:43-00:50)	
TOPLAM sn	13 sn	7 sn	

CITTASLOW (SLOWCITY/ YAVAŞ ŞEHİR / SAKİN ŞEHİR)	Konuşma	Görüntü	Yazı
		8 sn (03:55-04:03)	5 sn (03:57-04:02)
TOPLAM sn		8 sn	5 sn

Filmde, gürültü kirliliği, sakin ve sessiz yaşam, çevre, hava kirliliği ve atıklar yönetimi, deniz, su kalitesi ve doğal güzelliği, altyapı politikası, teknolojinin desteği ile şehir yaşam kalitesinin yükseltilmesi, Cittaslow' ların doğuş felsefesi olan slow food ağı ve faaliyetleri, yerel kalkınma ve eğitim, yozlaşma ve özgün kimlik sahibi olma, alternatif turizm ve mevsim özellikleri başlıklarına ilişkin bilgi yer almamaktadır.

Vaals kenti, Hollanda'nın güneydoğu kesiminde yer alır. Belçika ve Almanya'ya komşu bir yerleşimdedir. Vaals Belediyesine bağlı, dört köy ve dokuz ilçe bulunmaktadır. Vaals'in Almanya sınırına yakınlığı nedeniyle, nüfusun % 26'sını Alman halk oluşturur.

Vaals kenti için yapılan filmin toplam süresi 4,03 dk dır. Çevre konusu, çevre temizliği ve doğal çekicilik unsuru olarak konuşmalarda 2 dk, görüntülerde 48 sn süre ile yer almıştır. Biyoçeşitlilik konusu sadece görüntülerde 2 sn, hayvanlar konusu sadece görüntülerde 4 sn ve trafik konusu yine sadece görüntülerde 5 sn olarak film içerisinde yer almıştır. Çevre Konusu toplam 4,03 dk lık filmin, konuşmalarla 2 dk, görüntülerle 1 dakikalık kısmını kapsamaktadır. Misafirperverlik kriteri filmin yalnızca konuşmalarında 17sn yer alırken, yerel halkın yaşamı ve halkın kendisi görüntü ve konuşmalara 45 sn olarak yansımıştır. Toplam yerel halk ve misafirperverlik unsurlarının 1'er dk olarak işlendiği görülmüştür.

Filmin yoğun süresini kültürel dokuya ilişkin görüntü ve konuşmalar oluşturmaktadır. Kültürel, mimari doku ve zenginliklere ilişkin konuşma ve görüntü süreleri 2 dk olarak birbirleri ile eş sürededir. Turizm öğelerine filmde konuşmalarda 13, görüntülerde 7 sn değinilmiştir. Cittaslow konusu yalnızca görüntü olarak 8 sn ve yazı olarak 5 sn süre ile filme dahil olmuştur.

“Vaals” filminin sinematografik unsurlar açısından değerlendirilmesi;

Vaals, Hollanda'nın güneybatısında yer alan, ülkenin 7 Cittaslow kentinden biridir. 25 Haziran 2002 tarihinde Cittaslow ünvanını almaya hak kazanmış olan Vaals, mimari dokusunda tarihin izlerini taşıyor olmasıyla dikkat çekicidir. Vaals için yapılmış olan filmin, süre olarak kısıtlı tutulması, anlatılmak istenen herşeyin çok sıkıştırılmış kamera düzeninde verilmesine neden olmuştur. Buna bağlı olarak, genel anlamda kameranın bir düzen çerçevesinde ilerleyememiş olduğu dikkat çekicidir. Bu tür bir düzensizlik, filmi etkileyici değil, daha çok didaktik bir yapıda, öğretici konuma sokmuştur.

Kamera Hareketleri ve Işık Kullanımı

Filmin, Belediye Başkanı ile başlayan ilk röportajı daha bürokratik ve ciddiyet taşıyan bir yapıda sunulurken, devam eden röportajlarda bu yapının bir anda yıkılıp, yerini daha samimi bir planlamaya bırakmış olması, kameranın tutarsızlığı ile birleşince kafa karıştırıcı olmuştur.

Kamera hareketleri, filmin genel yapısından kopuktur. Kamera genel itibariyle, estetik anlatımdan çok, bilgilendirici nitelikte kullanılmıştır. Şehrin kültürel ve mimari dokusu ile giriş yapılırken, kameranın sabit kullanımı dikkat çekmektedir. Sabit kamera hareketleri, ara ara sağdan sola, soldan sağa pan hareketi ile bütünleşerek, çevre hakkında izleyenlerin bigi sahibi olmalarını hedeflemiştir. Kamera için kurulmuş bir konu düzeni olmaması da dikkat çeken unsurlar arasındadır. Elbette kameranın hep aynı düzende kullanılması, izleyicinin konuya odaklanması açısından yetersiz kalacaktır, ancak, görüntüye konu edilen mekan ve kişilerin bir düzen içinde sunulmaması, sadece görüntüye giren detaylara dikkat çekmeye yönelik olup, izleyenin konuyla bağ kurmasını zorlaştırmaktadır.

Filmde yer alan röportajların birincisi Belediye Başkanı ile yapılmış olandır. Röportaj çekimleri, hareketten ve uzun süreli dikkat gerekliliği ihtiyacı olan çekimler olmasından ötürü, burada kurulacak olan plan izleyenin anlatılandan çok, kameranın duruş açısı nedeniyle görüntüye giren detaylara odaklanmasını engelleyecektir. Yakın plan

görüntülere daha sık yer verilmelidir. Böylece, röportaj yapılan kişinin anlattıkları, izleyiciler tarafından daha fazla anlam ifade edecek, gözün gördüğü her detayı beyin anlamaya çalışmayarak ilgi ve dikkat dağılmayacaktır.

Vaals filminde belediye başkanı kameranın tam karşısında yer alırken, biraz geniş bir bel plan kurulmuştur. Görüntüye küçük bir parçası giren tablolar, mimari dokuyla dikkat çeken şömine ve karenin sol kenarında yer alan çiçeğin arkasında tablo üzerindeki yansıma, belediye başkanının anlattıklarına odaklanmakta sorun teşkil etme potansiyeli sahip hususlardır. Kişilere kameranın tam ortasında yer verilmesi, izleyenlerin anlatan kişi ile sempati ve empati kurmasını hedeflemektedir. Belediye başkanının görüntünün orta kısmında yer alarak, objektife bakarak görüntülenmiş olması, izleyenlerle yakınlık kurmaya yöneliktir.

Kameranın optik hareketlerinden biri olan, uzak yada orta kamera pozisyonundan hızla yakın plana gelmek veya tam tersi, gözün bu hareketi yapmasının mümkün olmaması nedeniyle doğallıktan uzak algılanmasına sebep olmaktadır. Hızla yaklaşıp uzaklaşan görüntü, kameraya ait bir hareket olarak algılandığı için, filmde kurulan samimi bağ, bir anda yıkılmaktadır. Bu sebeptendir ki, hızla yaklaşan, yada uzaklaşan kamera hareketi, filmin dinamik temposuna zarar vermektedir. Filmde her bir karenin, bir sonraki ile uyumu izleyicinin filmde kalmasını sağladığı düşünülürse, bu tür kamera hareketlerinin riskli konumda yer aldığı hesaplanmalıdır.

Müzik kullanımı

Filmde tek bir tema müziği kullanılmıştır. Filmin dinamik bir başlangıç yapılarak, kültürel dokudan sabit görüntülerin müzik ile senkronize girişi müziğin, izleyiciyi konuda tutma özelliğinin kullanımına örnektir. Filmde yalnızca tema müziği kullanılmış olup ortam seslerine yer verilmemiştir. Tema müziğinin kullanımı yoğundur, röportaj ve konuşmalarda da müziğin azaltılarak devamı sağlanmıştır. Piano müziği, filmin genel anlattığı konuya biraz sert bir mizaç katmıştır. Tarihi yapısını ön plana çıkartmış, Cittaslow vurgusuna destek olmamıştır.

Kurgu dinamiği

Filmin Kurgu düzenine bakıldığında, didaktik anlatım, seçilen görüntülerin sıralamasında da dikkat çekmektedir. Belediye başkanı'nın röportajı ile başlayan kısım, filmin bir anlatıcı desteği ile ilerleyeceği hissi verirken, tur rehberi ikinci röportajda ve devam eden tarih uzmanı ve çevre uzmanı ile olan röportajlar, filmin kurgusal akışını değiştirmiştir. Belge içeriği olan, gerçek bir konuya ilişkin bilgilendirme yapan filmler için kurgu düzeni, devamlılığın sağlanabilmesi için önemlidir. 2. 3. ve son röportaj sohbet havasında yansıtılırken, ilk röportajla kurulmuş olan anlatı dinamiği farklı bir yöne kaymıştır. belediye başkanı ile yapılmış olan röportajın kesintisiz yer alması, filmin geneline yayılmamış olması bu şekildeki bir algıyı tetiklemiştir. Başta, ortada ve sonra yer alacak ara ara, belediye başkanı ile yapılan röportajdan parçaların bu algıyı zayıflatmaya yardımcı olacağı da olasıdır.

7. Filmin Künyesi

Filmin Adı : Vizela
Yapım Yeri : Portekiz
Toplam süre : 8:12 dk

Tablo 41. Çevre Politikaları

ÇEVRE	Konuşma	Görüntü	Yazı
Temizlik (çevre ve hava)	9 sn (00:35-00:44)	2 sn (01:55-01:57)	
Doğal Çekicilik/ Doğal Güzellik	28 sn (01:14-01:42)	6 sn (04:58-05:04)	
Ayrıcalık	10 sn (07:50-08:00)	3 sn (07:50-07:53)	
Farklılık		3 sn (07:56-07:59)	
		37 sn (01:57-02:34)	
Sürdürülebilirlik	20 sn (07:09-07:29)		
Toplam	67 sn (~1 dk)	51sn	
Biyçeşitlilik		2 sn (07:27-07:29)	
		2 sn (07:32-07:34)	
Hayvanlar		1 sn (01:57-01:58)	
		3 sn (07:29-07:32)	
Deniz ve su kalitesi (doğal güzellik)		3 sn (00:41-00:45)	
Nehir		5 sn (00:49-00:54)	
		5 sn (00:58-01:03)	
GENEL TOPLAM sn	67 sn (~ 1 dk)	72 sn (~ 1 dk)	

Tablo 42. Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Arttırılması;

TEKNOLOJİ	Konuşma	Görüntü	Yazı
Teknoloji Desteği		12 sn (07:14-07:26)	
GENEL TOPLAM sn		12 sn	

Tablo 43. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası

YEREL ÜRETİM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Ürün		1 sn (07:26-07:27) 9 sn (07:34-07:43)	
Yerel Üretim (yiyecek)	25 sn (05:59-06:24)	26 sn (05:57-06:23) 89 sn (05:23-06:52)	
Yerel Üretim (şarapçılık)	22 sn (06:26-06:48)		
GENEL TOPLAM sn	47 sn	125 sn (~2 dk)	

Tablo 44. Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

SLOW FOOD	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Restaurant ve Yiyecek, İçecek	7 sn (05:44-05:51)	20 sn (05:39-05:59)	
GENEL TOPLAM sn	7 sn	20 sn	

Tablo 45. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar

YAŞAM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Misafirperverlik	9 sn (00:35-00:44) 6 sn (05:38-05:44) 10 sn (07:50-08:00)		
Yerel Yaşam, Halk	3 sn (02:05-02:08)	24 sn (00:17-00:41) 34 sn (01:13-01:47) 1 sn (01:57-02:58) 10 sn (03:03-03:13) 6 sn (04:58-05:04) 22 sn (06:52-07:14)	
GENEL TOPLAM sn	28 sn	97 sn (~ 1,5 dk)	

Tablo 46. Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları Ve Projelerin Desteklenmesi

KÜLTÜREL DOKU	Konuşma	Görüntü	Yazı
Kültürel zenginlik, yapı ve değerlerin korunması	24 sn (00:49-01:13) 18 sn (01:50-02:08) 16 sn (02:36-02:52) 51 sn (02:58-03:49) 34 sn (03:50-04:24)	4 sn (00:45-00:49) 4 sn (00:54-00:58) 10 sn (01:03-01:13) 4 sn (01:51-01:55) 5 sn (02:58-03:03)	

	34 sn (06:26-05:00) 17 sn (05:00-05:17) 9 sn (05:24-05:33) 16 sn (02:36-02:52)	105 sn (03:13-04:58) 33 sn (05:04-05:37) 16 sn (07:34-07:50) 3 sn (07:53-07:56) 3 sn (07:59-08:02)	
GENEL TOPLAM sn	219 sn (~ 3,5 dk)	187 sn (~ 3 dk)	

Tablo 47. Turizm Unsurları ve Cittaslow

TURİZM UNSURLARI	Konuşma	Görüntü	Yazı
Turizm unsurları	7 sn (01:42-01:49) 7 sn (03:01-03:08) 17 sn (05:00-05:17) 15 sn (06:53-07:08)	24 sn (02:34-02:58) 14 sn (05:04-05:18)	
Toplam	46 sn	38 sn	
Alternatif Turizm (Termal)		4 sn (01:47-01:51)	
TOPLAM sn	46 sn	42 sn	
CITTASLOW (SLOWCITY/ YAVAŞ ŞEHİR / SAKİN ŞEHİR)	Konuşma	Görüntü	Yazı
	2 sn (07:58-08:00)	17 sn (00:00-00:17)	8 sn (00:09-00:17)
TOPLAM sn	2 sn	17 sn	8 sn

Cittaslow, Vizela için yapılmış olan filmde; gürültü kirliliği, trafik ve telaşlı yaşam, sakinlik, çevre, hava kirliliği ve atıklara, altyapı politikası ve atık yönetimine, yerel kalkınma ve eğitime, yozlaşma ve özgün kimlik taşıma konusuna ve mevsimsel özelliklere, konuşma, görüntü ve yazı kategorilerinin hiç birinde değinilmemiştir.

Vizela Belediyesi, Portekiz'in Norte bölgesine bağlı Ave altbölgesinin belediyelerinden biridir. Portekiz'in iç kesimlerine doğru bir yerleşim olan Vizela 24.70 km² alana yayılmıştır.

Vizela ile ilgili hazırlanmış tanıtım filminde konu edilen başlıklar süreleriyle birlikte şöyledir; filmde çevre başlığı altında, doğal çekicilik ve farklılık unsurları konuşma olarak 47 sn, görüntü olarak ise 51 sn süre ile yer almaktadır. Ayrıca konuşmalarda, sürdürülebilirlik kavramından 20 sn. süre ile bahsedilmiştir. Çevre başlığının uzantısı olan, biyolojik çeşitlilik konuşmalarda yer almamış, görüntülerde 4 sn yer almıştır. Çevresel unsurlar altında hayvanlar yine konuşmalarda yer almazken, 4 sn süre ile görüntü olarak filmde konu edilmiştir.

Vizela'nın ortasından geçen nehir, filmde kısa da olsa vurgulanmıştır. Nehrin bir doğal güzellik olarak yansıtıldığı görüntüler toplam 13 sn'dir. Bir doğal güzellik olarak nehre, konuşmalarda değinilmemiştir. Genel toplamda bakarsak, çevre konusunun konuşmalarda 1dk, görüntülerde 51 sn işlendiği görülmüştür. Cittaslow olabilmek kriterleri arasında yer alan teknoloji kullanımı ile şehir yaşantısının kalitesinin artırılması unsuru filmde sadece görüntülerde 12 sn yer almıştır. Altyapı çalışmalarına ilişkin konuşma ve görüntüler 19'ar sn süre ile film içerisinde yer bulmuştur. Yerel üretim konuşmalarda 47 sn, yer alırken, görüntülerde 2 dk süre ile vurgulanmıştır. Slow food konuşmalarda 7 sn, görüntülerde 20 sn süre ile yer almaktadır. Misafirperverlik konusu filmde sadece konuşmalarda 25 sn süre ile yer almıştır. Yerel halk ve yaşama ilişkin konuşmalar 3 sn olarak filmde yer alırken, görüntülerde yerel yaşam ve halk 1,5 dk yer almıştır. Toplam olarak misafirperverlik ve yerel halk konusu konuşmalarda 28 sn, görüntülerde 1,5 dk olarak yer verilmiştir. Filmin konuşmalar ve görüntüler kısmında, genel toplamlara bakıldığı zaman yoğunluğun kültürel unsurlarda olduğu görülmektedir. Kültürel değerlerin korunması konusuna konuşmalarda 3,5 dk, yer verilirken, görüntülerde de dengeli bir şekilde 3 dk süre tanınmıştır. Turizm konusu filmde konuşmalarda 46 sn, görüntülerde 38 sn yer almıştır. Alternatif turizm konusuna görüntülerde 4 sn yer verilmiştir. Cittaslow olma hususu konuşmalarda 2 sn, görüntülerde 17 sn süre ile yansıtılmıştır. Ek olarak Cittaslow konusu yazı olarak toplam 8 sn filmde yer almaktadır.

“Vizela” filminin sinematografik unsurlar açısından değerlendirilmesi;

Film bir anlatıcı tarafından izleyicilere aktarılmaktadır. Görüntülerin tutarlı akışı, bir anlatıcının görüntülere destek vermesiyle bütünleşmektedir. Anlatıcının hızı, Cittaslow adına yapılmış bir film için gereğinden telaşlı ve hızlı olduğu görüşüne varılmıştır. İzleyicinin görüntüleri sindirmesi beklenmeden ardı arkasına gelen cümleler, konuya odaklanmayı zorlaştırmaktadır.

Kamera Hareketleri ve Işık Kullanımı

Kameranın filmin genelinde tutarlı bir harekete sahip olduğu söylenebilir. Anlatım hızlı ancak kamera görüntüleri anlatımı destekler düzeyde hızlı değil. Kamera hareketlerinin

algı süresi hesaplandığı zaman uygun hızda olduğu ancak kamera için anlatımın biraz gereğinden dinamik yansıtıldığı göze çarpmaktadır. Bu durum görüntüleri, izleyicinin sıraya sokmakta zorlanması ile sonuçlanmaktadır. Yer yer kullanılan kameranın birden yaklaşım, tekrar uzaklaşması hareketi (zoom-in, zoom-out) insan gözünün yapısı gereği uygulaması imkansız olmasından ötürü, oldukça statik ve samimiyetten uzak bir anlama hizmet etmektedir.

Yerel üretim ve Slow Food unsurlarının yansıtılmasında, kullanılmış olan detay çekim, yakın planlar konunun daha anlaşılır olması adına yerindedir. Sağdan sola, soldan sağa pan, yukarıdan aşağı, aşağıdan yukarı tilt hareketi kullanılmıştır. Bu hareketlerin başlangıç ve bitiş noktalarının anlamlı olması, arada yer alan görüntünün içeriğe hizmet etmesi ve yapılan bu hareketlerinin hızlarının gözün başla beraber çevrinme hareketine eş değer olması nedeniyle, algılama bütününe olumlu etkisi vardır.

Filmde genel olarak doğal ışıktan faydalanılmıştır. Gün ışığı çekimlerinde, günün hangi saati çekim yapıldığı önem taşımaktadır. Zira güneşin geliş açısı kameranın duruş noktası ile doğrudan ilintilidir. Vizela filminde öğlen güneşin tepede olduğu zaman dilimlerinde yapılmış olan çevre çekimlerinde ışığı çok parlak ve kuvvetli gelmesi, lüzumundan fazla parlaklığa neden olmuştur. İç mekanda yapılan çekimlerde ışığın homojen bir şekilde görüntünün geneline yansımaları sağlanmıştır.

Müzik kullanımı

Filmde yumuşak tınlı bir müzik kullanılmıştır. Anlatıcının yoğun konuşmalarının üst ses olarak yerleştirildiği Vizela filminde müziğin sinematografiye olumlu etkisi hissedilmemektedir.

Kurgu dinamiği

Film içeriğinde röportajlara yer verilmemiştir. Yalnızca anlatıcının varlığı, izleyenlerin filmde yabancılaşmalarına sebep olabilmektedir. Görüntü seçimleri anlatıcının okumuş olduğu metne göre seçilmiş olsada kimi zaman görüntü ve konuşmalar dengesi anlamı

pekiştirmekten ziyade, anlamı hızlandırmaya sebep olabilmektedir. İzleyici anlatıcının metnini takip ederken, anlatıcının hızı görüntü dinamiğinin önüne geçmektedir.

8. Filmin Künyesi

Filmin Adı : Warmia Mazury, Reszel

Yapım Yeri : Polonya

Toplam süre : 12:57 dk

Tablo 48. Çevre Politikaları

ÇEVRE	Konuşma	Görüntü	Yazı
Temizlik (çevre ve hava)	13 sn (01:18-01:31)	9 sn (02:16-02:25)	
Doğal Çekicilik/	20 sn (05:18-05:38)	20 sn (04:26-04:46)	
Doğal Güzellik	20 sn (06:44-07:04)		
Ayrıcalık	26 sn (07:10-07:36)		
Farklılık	19 sn (11:09-11:28)		
Sürdürülebilirlik	15 sn (03:56-04:11)		
	6 sn (04:14-04:20)		
	7 sn (11:56-12:03)		
Toplam	126 sn (~2 dk)	29 sn	
Hayvanlar		5 sn (03:52-03:57)	
Trafik / Telaşlı Yaşam	19 sn (02:40-02:59)	25 sn (02:40-03:05)	
	19 sn (03:04-03:23)		
	6 sn (04:14-04:20)		
	15 sn (09:50-10:05)		
Toplam	59 sn	25 sn	
Sakin ve Sessiz Yaşam	11 sn (01:32-01:43)		
	18 sn (03:24-03:42)		
	14 sn (12:16-12:30)		
Toplam	43 sn		
Göl ve su kalitesi (doğal güzellik)		36 sn (01:21-01:57)	
		2 sn (03:57-03:59)	
		12 sn (05:19-05:31)	
		12 sn (11:58-12:10)	
Toplam		62 sn (~1 dk)	
GENEL TOPLAM sn	228 sn (~ 4 dk)	121 sn (~ 2 dk)	

Tablo 49. Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Artırılması;

TEKNOLOJİ	Konuşma	Görüntü	Yazı
Teknoloji Desteği	7 sn (02:28-02:35)		
Altyapı Çalışmaları	19 sn (06:51-07:10)	19 sn (06:51-07:10)	
GENEL TOPLAM sn	26 sn	19 sn	

Tablo 50. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası,

YEREL ÜRETİM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Doğal Tarım	13 sn (01:43-01:56)		
Yerel Üretim (ekmek)	8 sn (10:08-10:16) 19 sn (10:20-10:39)	47 sn (10:03-10:50)	
GENEL TOPLAM sn	40 sn	47 sn	

Tablo 51. Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Slow Food	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Restaurant ve Yiyecek, İçecek	11 sn (07:49-08:00) 68 sn (08:05-09:13) 3 sn (09:17-09:20) 20 sn (09:30-09:50)	10 sn (07:08-07:18) 100 sn (07:50-09:30)	
GENEL TOPLAM sn	102 sn (~2 dk)	110 sn (~2 dk)	

Tablo 52. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar,

YAŞAM	Konuşma	Görüntü	Yazı
Yerel Yaşam, Halk	13 sn (01:43-01:56) 7 sn (02:03-02:10) 4 sn (11:32-11:36)	44 sn (03:05-03:49) 27 sn (03:59-04:26) 61 sn (05:31-06:32) 16 sn (06:34-06:50) 7 sn (06:53-07:00) 33 sn (09:30-10:03) 28 sn (10:50-11:18) 11 sn (11:25-11:36) 12 sn (11:46-11:58) 40 sn (12:10-12:50)	
GENEL TOPLAM sn	24 sn	279 sn (~ 4,5 dk)	

Tablo 53. Sosyal Uyum, Ortaklıklar, Turizm Unsurları Ve Projelerin Desteklenmesi

KÜLTÜREL DOKU	Konuşma	Görüntü	Yazı
Kültürel zenginlik, yapı ve değerlerin korunması (mimari doku)	30 sn (00:47-01:17) 20 sn (05:18-05:38) 7 sn (05:10-05:17) 15 sn (06:26-06:41) 10 sn (07:38-07:48)	60 sn (00:21-01:21) 18 sn (01:57-02:15) 2 sn (03:50-03:52) 11 sn (05:08-05:19) 58 sn (05:31-06:29) 3 sn (06:50-06:53) 5 sn (07:00-07:05) 3 sn (07:05-07:08) 32 sn (07:18-07:50)	
GENEL TOPLAM sn	82 sn (~ 1,5 dk)	192 sn (~ 3,5 dk)	

Tablo 54. Turizm Unsurları ve Cittaslow

TURİZM UNSURLARI	Konuşma	Görüntü	Yazı
Turizm unsurları	14 sn (04:24-04:30) 3 sn (07:07-07:10) 10 sn (07:38-07:48) 19 sn (11:36-11:55) 2 sn (12:30-12:32)	3 sn (07:05-07:08) 10 sn (07:08-07:18) 9 sn (11:36-11:45)	
TOPLAM sn	48 sn	22 sn	
CITTASLOW (SLOWCITY/ YAVAŞ ŞEHİR / SAKİN ŞEHİR)	Konuşma	Görüntü	Yazı
	19 sn (03:04-03:23) 18 sn (04:20-04:38) 3 sn (09:17-09:20) 20 sn (09:30-09:50) 5 sn (10:40-10:45)	21 sn (00:00-00:21) 24 sn (12:50-13:14) 5 sn (03:52-03:57) 21 sn (04:46-05:07)	
TOPLAM sn	65 sn (~ 1 dk)	71 sn (~ 1 dk)	

Warmia Mazury Polonya'nın kuzey-doğu kesiminde bulunan tarihi bir bölgedir. Warmia Mazury voyvodalığı, 24.000 m²lik bir alana yayılmıştır. Doğal güzelliği ile Polonya'nın en çekici yerlerinden kabul edilmektedir. Reszel, bu bölgede yer alan Cittaslow'lardan biridir. Reszel ile ilgili yapılmış Cittaslow filminde, öncelikle, biyolojik çeşitlilik, gürültü kirliliği, çevre, hava kirliliği ve atıklar, altyapı politikaları, misafirperverlik, yerel kalkınma planı ve eğitim, Yozlaşma ve özgün kimlik konularına hiç değinilmediği dikkat çekmektedir.

“Reszel” filminin sinematografik unsurlar açısından değerlendirilmesi

Filmde genel anlamıyla, Cittaslow öğeleri detaylandırılmamış, Reszel hakkında genel bir bilgi verme eğilimine gidilmiştir. Konu edilmiş Cittaslow unsurları röportaj ve görüntülerle desteklenmiştir. Girişte animasyonun yer alışı, filme olan ilgiyi ilk 1. dakikada tutmaya yöneliktir. Cittaslow logosu olan salyangozun sırtında taşıdığı evlerle ilerleyişi temaya anlamlı bir gönderme şeklindedir.

Kamera Hareketleri ve Işık Kullanımı

Filmin geneline bakıldığında, kameranın sabit kalmaktan kaçındığı, daha hareketli bir yapıda olduğu gözlemlenmiştir. Filmin girişi, sabit kamera kullanımı ile başlamıştır. Senkronike bir hızla ardı arkasına gelen görüntüler, filme gizemli bir başlangıç sunmuş,

beklentili bir girişe de imza atmıştır. Sabit görüntüleri takip eden, hareketli bir kamera, müzik desteği ile filme dinamizm katmıştır. Giriş bölümünde hedeflenen ilgi çekme çabası yerini bulmuştur. Bu bölüm, kameranın minik bir sola çevrinme hareketi ile sade biçimde son bulmuştur. Röportajlarda bel plan ve diz plan kamera görüşü etkili olmuştur. Konuşan kişilere izleyicinin daha yakın durabilmesi adına etkili bir seçimdir. Filmde sabit kameranın sıkça kullanıldığı görülmektedir. Tepe açıdan çekilmiş olan trafik ve kalabalık insan görüntüleri, şehir hayatının sıkıştırıcı etkisine bir vurgu yapmıştır. Kentin tepe açılardan yapılan çekimlerinde, kameranın yer yer hareketlenmesi, enerjik bir anlatım sunmuştur. Bu çekimler aynı zamanda mekan hakkında daha bilgilendirici görüntüler anlamına da gelmektedir. Kullanılan optik kaydırma hareketi ile, zaman zaman gözün ilgi odağı değiştirilerek, estetik anlatımda destek sağlanmıştır.

Tüm doğal güzellikleri aynı çekimde vurgulamayı hedefleyen, helikopter kamera ile çok üst açıdan yapılmış olan çekimlerde, ışık dramatik anlatıma ivme kazandırmış, yandan vuran alçak açılı güneş ışığı görüntüleri daha çekici kılmıştır. Tüm bunlara ek olarak, alt açıdan yapılan çekimlerde, binaların sağa / sola çevrinme hareketleri ile anlatılması istenen konunun daha heybetli görünmesi sağlanmıştır. Kameranın aşağıda yukarı yapılan çevrinme hareketi, çoğu zaman görüntüler arası bağlantı amacı taşımıştır. Slow Food çekimlerinde fazlaca detay ve yakın plan çekimler yer almıştır. Yapılanı, üretimi izleyicinin daha rahat görmesi ve takip etmesi için bu yakın çekimler etkili olmuştur. Filmin giriş bölümünden sonra, kameranın hızlandığı görülmektedir. Daha çok kameranın elde kullanımı dikkat çekmiştir.

Müzik kullanımı

Filmin şüphesiz en etkileyici kısmı, müziğin ilk tınlarının duyulmasının ardından yükselerek girişine eşlik eden kamera hareketidir. Kamera sürprizli bir şekilde yerden, kemer kapıya yükselmiş, bir anlatımın parçasını oluşturmuştur. Genel anlamda filmin tamamına bakıldığında müzik hem görüntülerle, hemde konu ile uyumlu kullanılmıştır. Filmin girişinde yakalanmış olan müzik etkisine filmin devamında rastlanmamaktadır. Daha dingin, alışlageldik bir his uyandıran müzik, filmin devam eden bölümünde, daha

çok görüntülere klavuzluk etmekten öte, eşlik eder nitelikte kullanılmıştır. Müzik istenen etki ile süregelmemiştir. Müzikte yaşanan düşünüş zaman zaman konuya odaklanmada problem teşkil edebilmektedir. Müzik ile eşzamanlı anlatıcının konuşması, izleyicinin hedef belirlemesinin zorlaşmasında bir parça daha etkili olmuştur.

Kurgu dinamiği

Filmde animasyon teknolojisinden faydalanılmıştır. Yapılan animasyon tasarımında renklerin fazlalığı ve Cittaslow simgesi olan salyangozun varlığı dikkat çekicidir. Sırtında şehir taşıyan salyangoz canlandırması konu ile bağlantının kurulması adına atılan ilk adım anlamında oldukça başarılıdır. Ancak devamında aynı dinamiklik yerini daha dingin ve didaktik anlatımlara bırakmaktadır. İzleyicilerin duymaktan ziyade görerek bazı mesajları daha hızlı aldığı varsayımı da göz önünde bulundurulduğunda, röportajların ve anlatıcının fazlaca varlığı izlenme hızında da azalmalara neden olmaktadır.

Filmin girişinde yer verilen görüntüler kültürel dokunun yansıtılmasında etkin rol oynarken, etkileyici bir giriş niteliği de taşımaktadır. Her ne kadar devamında sürükleyici rolünü devam ettiremediyse de, görüntülerin senkronize ilerleyişi, filme sağlam bir giriş özelliği kazandırmıştır. Burada izleyicinin beklenti düzeyi yükseltilmiş, izleyici ne ile karşılaşacağı konusunda uyarılmadan bir nevi meraklı bir bekleyişe maruz bırakılmıştır. Girişte anlatıcı kanalıyla verilen tarihsel bilgi, filmin ilerleyen sahnelerinde anlatılması planlanmış olan Cittaslow ile bağ kuramamıştır. Etkileyici giriş sonrasında dinamik yapıda ilk bozulma anlatıcının tarih bilgileri içeren konuşmasının başladığı noktada meydana gelmektedir. Ancak burada esas kırılma noktası Prof. Janusz Hochlajtner ile yapılmış olan röportajdır. Filmin havasını bir anda değiştiren geçiş burada meydana gelir. Film bu andan itibaren, daha didaktik öğretici bir yapıya bürünmeye başlar. Filmin kurgu dinamiğine baktığımızda, daha çok genel görüntülerin bir bütün oluşturmasının, konuya odaklanmayı geciktirmesi, yada odaklanma sonrası tekrar uzaklaşmalara ve bunun birden fazla tekrarlanmasına neden olmuştur.

Filmlerde yer alan kriterlerin genel olarak karşılaştırılması

Tablolarla bölüm başında dakika ve saniye bazında, yer alış süreleri detaylandırılmış olsada, genel hatlarıyla, Cittaslow öğelerinin filmlerde yer alışı şu şekilde değerlendirilebilir.

Çevre Politikaları;

Gökçeada, Halfeti, Perşembe, Seferihisar, Yenipazar, Vaals, Vizela, Warmia Mazury Cittaslow'ları için hazırlanmış olan filmlerin tamamında bu konuya oldukça fazla yer verilmiştir. Genel anlamda çevre güzellikleri ve çekici unsurlar yer alırken, çevre koruma üzerine geliştirilmesi gereken politikalara pek değinilmemiştir.

Altyapı Politikaları;

Gökçeada, Halfeti, Perşembe, Yenipazar, Vaals, Vizela filmlerinde altyapı konusunda hiç yer almazken, Seferihisar ve Warmia Mazury filmlerinde bu konuya yer verilmiştir.

Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Arttırılması;

Gökçeada, Halfeti, Perşembe, Yenipazar, Vaals için yapılmış olan filmlerde teknoloji konusuna hiç değinilmemiş, Seferihisar, Vizela ve Warmia Mazury filmlerinde bu konu yer almıştır.

Yerel Üretim Ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası;

Yerel ürün ve üretim konusu tüm filmlerde yer almaktadır. Seferihisar, Yenipazar, Perşembe filmlerinde yerel pazarlar konusunda işlenmiştir.

Slow Food Ağının Ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi;

Gökçeada, Halfeti, Perşembe, Seferihisar, Yenipazar, Vizela, Warmia Mazury filmlerinde slowfood konusu yer almaktadır. Vaals filminde slow food unsuru yerel üretim konusu ile sınırlandırılmıştır.

Misafirperverlik, Farkındalık Ve Eğitim İçin Planlar;

Gökçeada, Halfeti, Perşembe, Seferihisar, Yenipazar, Vizela ve Vaals filmlerinde bu kriter yer almaktadır. Ancak, Warmia Mazury için hazırlanmış olan filmde bu konunun yer almadığı görülmüştür. Yerel yaşam ve halktan çokça görüntüler yer alırken, tam olarak misafirperverlik unsurları işlenmemiştir.

Sosyal Uyum, Ortaklıklar Ve Projelerin Desteklenmesi;

Bu konu hiçbir filmde tam olarak yer almamaktadır. Turizm unsurları ve alternatif turizm türlerinin açıklanması şeklinde yer almıştır. Bu konu tüm filmlerde eksik kalmıştır.

Turizm Unsurları ve kültürel değerler;

Tüm filmlerde turistik ve kültürel unsurlara değinilmiştir.

Cittaslow;

Tüm filmlerde Cittaslow konusuna değinilmiştir. Ancak her film için süre ve yer verilmiş şekli farklıdır.

GCCRIS

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Cittaslow, insan yaşamının belli insani kalite koşulları gözetilerek korunması temeline dayalı bir felsefedir. Bu yaklaşım, Cittaslow yaşamını özel ve benzersiz kılmaktadır. Cittaslow felsefesinin özü, insanların yalnızca kaliteli yaşam koşullarında var olmasını değil; mevcut yaşamsal unsurların korunarak sonraki nesillere devrini de desteklemektedir. Sürdürülebilir yaşamın baş koşulu olan koruma, şüphesiz Cittaslow felsefesinin de dayanak noktası şeklindedir. Çevresel ve yaşamsal unsurların, olumsuz etkenler sonucu tehlikeye giren doğal tarımın korunması, geliştirilmesi ve özünden kopmaması anlayışı, sürdürülebilirlik ilkesi kapsamında konunun bir uzantısıdır.

Bu noktalardan hareketle araştırmanın amacı, gelişmekte olan turizm destinasyonları için ele alınabilecek bir yaklaşım olan Cittaslow kavramına ilişkin öğelerin filmlerde tematik açıdan ne şekilde ele alındığını değerlendirmektir. Bu öğeler, aynı zamanda sürdürülebilir yaşamsal bir döngünün, kaliteli bir yaşamın devamını sağlayabilmek için de önem taşımaktadır. Temelde bu çalışma, Cittaslow ilkelerinin ana başlıkları olarak sayılabilecek; çevre politikaları, altyapı politikaları, yerel üretim ve üretici, slow food faaliyetleri, misafirperverlik, eğitim ve farkındalık, sosyal uyum, ortaklıklar, turizm politikaları ve Cittaslow öğelerinin filmlerde ne derece yer aldığı üzerine yürütülmüştür. Bu tez, sürdürülebilir turizm kapsamında ele alınmıştır ve tanıtım filmlerinin; insanların algıları üzerindeki olumlu etkileri araştırılmıştır. Bu nedenle Cittaslow'larla ilgili tanıtım filmlerine, Cittaslow hareketinin ve sürdürülebilir olabilmekle örtüşen kriterlerin ne şekilde yansıtıldığı belirlenmeye çalışılmıştır. Hayattan zevk almadan, sağlıklı beslenmeden ve koşuşturma içinde geçen bir yaşantıya karşı duruş olarak meydana çıkan Cittaslow hareketinin, daha çok kişi tarafından bilinir hale gelmesi ve bu konuya olan farkındalığın artmasında film endüstrisinin desteğinin alınmasının gerekliliği ön planda tutulmuştur.

Cittaslow felsefesini bilinir kılınmasının önemi kadar, yanlış algılanmasının çoğu zaman sağlıksız sonuçlar doğurduğu bilinmelidir. Cittaslow gibi özel bir felsefe, detaylarıyla yansıtılarak, Cittaslow hareketi konusunda örnek olan bir destinasyonun

yoğun turist ziyaretlerinden kaynaklanan taşıma kapasitesi artışlarının meydana getireceği olumsuz etkilerden neden uzak tutulması gerektiği, tanıtım filmlerine yansıtılmalıdır. Yoğun bir turizm hareketi olması halinde, Cittaslow felsefesininin barındırdığı koruma ve sürdürülebilirlik anlayışına ters düşeceği gibi; kendi kendini yok eden bir anlayışa dönüşme riski ile de karşı karşıya kalacaktır. Bu nedenledir ki, sakin şehir olan bir alanı tanıtırken çekici kılmaktan ziyade, burada önemli olan temel felsefeyi anlatmak, sakin şehirler konusunda bilinçlenmeyi sağlamak ve söz konusu önemli Cittaslow kriterlerini filmlere yansıtılabilmek ana hedef olmalıdır.

Araştırmada, belirtilen hedef doğrultusunda, filmlerin içerik analizleri yapılmış, konuya yalnızca sürdürülebilir turizm, Cittaslow kriterleri açısından yaklaşmanın eksik kalacağı düşüncesi ile, hareketli görüntünün izleyici tarafından algılanma sürecini etkileyen, sinematografik dil (sinema dili) açısından da yaklaşmak gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu nedenle her bir filmin, paralel olarak, sinematografik açımları da yapılarak, sinema dili ile ne anlattığı da ortaya konmuştur.

Çalışmanın sonuçlarına göre, elde edilen bulgular ise şu şekilde özetlenebilir:

- Türkiye'den incelenen tanıtım filmlerinin daha çok belgesel nitelik taşıdığı gözlenmiştir. Her bir filmde sürenin yeterince uzun tutulması izleyen açısından mantıksal çerçevenin kurulabilmesine olumlu katkıda bulunmaktadır. Bu durum ayrıca alanı tanıtmanın yanı sıra cittaslow hareketinin kapsamı konusunda bilgilendirmeyi de sağlamaktadır. Diğer yandan tanıtım filmleri araştırma bulgularında yer alan tablolarda da özetlendiği gibi, Cittaslow kriterlerine yer verilmiş (konuşma, görüntü, yazı olarak) süreleri bakımından incelendiğinde, sürdürülebilirlik ilkesinin alt kriterleri olan altyapı politikası, çevre koruma, yeni nesillere devir olarak düşünülmesi öngörülen özgün ürünler ve eğitim konularına filmlerde yeterince değinilmediği, hatta gerekenden daha az yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Filmlerin tematik açımlarını değerlendirdiğimizde ise, serim, düğüm ve çözüm bölümlerinin birbirlerinden tam olarak ayrıştığı ve bu yapının net kurulduğu söylenebilir. Bunun sonucu olarak, izleyenin yerel yaşamla ve bölgeyle bağ kurmasını kolaylaştırarak, filmin duygusal unurlarının dramatik altyapı üzerinde ilerleyebildiği doğrudur.

- Cittaslow hareketi Dünya genelinde hızla yayılsa da, bu konuda hazırlanmış ve yayınlanmış kaynaklar halen yeterli değildir. Görsel tanıtım ve bilgilendirme amacıyla üretilen kaynakların artırılması gerekliliği sonucuna erişilmiştir. Bu alanda kaynakların azlığı, dünya genelindeki hareketin bir bütün olarak algılanamaması ve birlik olabilmeyi zedeleme riski taşımaktadır.
- Filmlerin hemen hemen hepsinde çevre konusu, doğal güzellikler, kültürel zenginlikler ve o beldeye seyahati çekici kılabilecek konular üzerine yoğunlaşmıştır. Filmlerde, tanıtılan alanın Cittaslow ağına dahil olduğu konusuna da yeterince değinmediği, bu konuya ayrılan sürelerin kısıtlı olduğu gözlenmiştir. Filmlerde çekicilik uyandırması beklenen görüntü ve konulara öncelik tanınması sürpriz değildir. Zira, seçilen diğer görsel detaylar, konuya epeyce yaklaşmaya izin vermektedir. Burada hedeflenen elbette, didaktik bir anlatımla, bilgilendirici metinler ve görsellik barındıran tanıtıcı film yapımı değildir. Bu tür bir yapım, konuyu çıkmaza sokarak, izlenebilmesi adına sıkıntı oluşturacaktır. Belgesel filmlerin çekici unsurlar içermesi, hem görsel anlatımlar hem de konuşmalar eşliğinde insanlara samimi gelen konuların seçilmesi, bu filmlerin keyifle izlenebilir yapımlar olmasına neden olmuştur. Filmlerde turizm konusuna yeterince yer verilmemiş gibi görünse de, bu yaklaşımın bu tür filmler adına yanlış olmadığı, hatta turistik öğelerin ön plana çıkmasının olumsuz sonuçlar doğurabileceği endişesi adına da doğru verilmiş bir karar olduğu sonucuna varılmıştır.
- Çevre politikaları dışında, Cittaslow sayılabilmenin kriterlerinden olan altyapı politikaları, yerel üretim ve üretici, slow food faaliyetleri, misafirperverlik, eğitim ve farkındalık, sosyal uyum, ortaklıklar, turizm politikaları ve Cittaslow öğelerine filmlerde yeteri kadar yer verilmemiştir. Çevre konusunda değinilen unsurlar, kaynak koruma niteliğinden ziyade, çekicilik, çevrenin, insanların ilgisini cezbetmeye yönelik yanlarını taşıyan bir yaklaşımla yansıtıldığı gözlenmiştir.

- Cittaslow'larda oldukça önemli kriterler olan yerel üreticinin korunması, yerel damak tadlarının yaşatılması konusuna tüm filmlerde eşit olarak yer verilmemiştir. Türkiye'den seçilmiş olan filmlerin bu konuya daha ehemmiyetle yaklaştığı tespit edilmiştir ancak tüm filmler için varılan ortak görüş, turistlerin destinasyona ziyaretlerini teşvik etmek amacıyla, o yöreye doğru çekicilik kazandırmak amacıyla bu konuya yer verildiği şeklindedir.
- Altyapı çalışmaları filmlerde hemen hemen hiç yer almamaktadır. Çevre koruma ve altyapı politikalarının iç içe konular olması, filmlerde bu konulara ilişkin eksikleri ortaya çıkartmaktadır.
- Kültürel yapının korunması, çevre konusunun bir uzantısı olarak, o bölgenin doğal güzelliklerini yansıtmak üzere işlenmiştir ve izleyicilerde, kaynakların korunmasına ilişkin duygular uyandırmaya yönelik değildir.
- Filmlerde dikkati çeken bir başka unsur da, her Cittaslow'un, kendine özgü yapısını ön plana çıkartan konulara yoğunlaşmış olmasıdır. Sakin şehrin bulunduğu bölge, konum bu hususta baş neden olmuştur. Ancak bu yaklaşım, önemle üzerinde durulması gereken konuların filmlerdeki eksikliğini açıklamak için yeterli olmamaktadır. Cittaslow kriterleri göz önünde tutulduğunda, kriterlerin tümünün filmlerde uzun uzun ve didaktik bir yapıda anlatımı, sinemasal ifade açısından beklenen bir sonuç değildir, ancak her bir kriterin filmlerin içerisinde yer alması, kişilerin ne bekleyeceklerini bilerek, ve hesaplayarak o bölgeye seyahatlerini sağlayacak, bu da Cittaslow'ların Cittaslow kalabilmesi için bir alt zemin oluşturarak, bu filmlerin esas yapım amaçlarını destekleyecektir.

Uluslararası anlamda seçilmiş olan, Portekiz, Hollanda ve Polonya yapımı filmlerle ilgili elde edilen bulgular benzer olup, sürelerinin kısa tutulmuş olmaları, kısıtlı bilgi vermelerine neden olmuştur. Filmler genel olarak bakıldığında, bir çırpıda izlenip, o bölge hakkında detaylardan uzak, görsel tanıtım niteliği taşımaktadır. Tanıtım amacıyla çekilmiş olmaları, Cittaslow öğlerinin filmdeki varlığını kısıtlamış, daha ziyade turistik görüntülere yer

verilmiştir. Tema açılımlarına baktığımızda, giriş, gelişme ve sonuç bağlantılarının tam olarak kurulamaması, izleyenin kendisini konunun tam olarak neresinde hissetmesi gerektiğini belirleyememesine neden olmaktadır.

Uluslararası örneklerde tema yerini konuya bırakmış, duygu içeren bir yapı çoğu zaman yakalanamamıştır. Filmlerin, sinematografik bir bütünlük yakalamakta zorlanması, kategorisinin net olarak belirlenememesinin bir sonucunun olduğu kanısına varılmıştır. Filmler belgesel yaklaşımla değil, tanıtım amacıyla hazırlanmıştır. Bu nedenle, Cittaslow kriterlerinden içerdiklerini de layıkıyla ele alabilecek bir düzen kurulamamıştır. Yapılan röportajların konuya yaklaşımı kolaylaştırmasını hedeflemek, burada aksi bir sonuç üretmiş, hedefin tam olarak belirlenmesini zorlaştırmıştır. Bu da Cittaslow felsefesine yapılan odaklanmalarda sapmalara neden olmuştur. Yer verilen unsurlar arasında, Cittaslow ve sürdürülebilirlik adına yapı taşı sayılabilecek, yerel üretim, kültürel zenginlikler yüzeysel olarak yer almış, derinlemesine işlenmediği için, salt turistik çekicilik amacına hizmet etmiştir.

Hem Türkiye, hem yurtdışı örneklerinde ortak tespit, doğal güzelliklerin, çevresel etkileyici unsurların, kültürel zenginliklerin filmlerin hepsinde temel anlatım ögesi olarak seçilerek, diğer hususların bu unsurlar etrafına dizilmiş olduğudur. Bu yapım yaklaşımı, Cittaslow kriterlerinin tam olarak ne olduğunun, nasıl uygulanmasının neden gerekli olduğunun, olumsuz yaklaşımların sonuçlarının neler olabileceği ve turistik faaliyetlerin bu bilinçle yuygulanmasının önem ve gereklilik nedenleri üzerine yoğunlaşmaktan uzak kalmışlardır.

Tezin literatür bölümünde yer alan Cittaslow ilkeleri ve sürdürülebilir yaşama katkıları konusu, filmlerde tam anlamıyla yer almamıştır. Araştırma kapsamında; en önemli tespitlerden birisi de, bu denli önemli bir iletişim aracı olan tanıtım filmlerinin gerekenden daha az nitelik ve nicelikte olduğu tespit edilmiştir. Özellikle kaynaklara ulaşmada yaşanmış olan sıkıntı, halkın ve genel izleyici kitlesinin de bu kaynaklara ulaşımının ne denli zor olduğu düşüncesi

doğurmuştur. Bu tür filmlerin insanların aradıklarında kolayca erişebilecekleri teknik format ve uluslararası dilde olması gerektiği, tezin araştırma amacına da bir destektir. Bu filmlerin yapılma amacı, çokça kişi tarafında izlenebilir olmalarıdır. O halde, istendiğinde ulaşılabilir olması gerekliliği bir ihtiyaçtır. Bu bağlamda, filmlerin gerektiğinde kolay ulaşılır olması, bu tür çalışmaların çeşitlendirilmesi, filmlerin altyazılı ve farklı dillerde hazırlanmış olarak sosyal medya ve diğer erişim kanallarında yer alması uluslararası düzeyde olup, daha geniş kitlelere yayılması adına fayda sağlayacaktır. Çalışma bu anlamda, alandaki araştırmalardan farklılaşarak önemli bir katkı sunmaktadır.

Tüm bu sonuçlardan hareketle, cittaslow konusunda yapılacak tanıtım filmleri için şu önerileri geliştirmek mümkündür:

- Cittaslow hareketi konusunda film yapımının özendirilmesi: Bu tür filmlerin yapımlarını özendirmek, yapılabilecek çalışmalardan biridir. Cittaslow konusunda, her yıl çeşitli merkezlerde düzenlenen akademik konferanslarda filmlerin gösterimleri yapılarak, bu sayede potansiyel yönetmenler ve yapım ekipleri teşvik edilmelidir. Bu alanda düzenlenen akademik toplantılar aracılığı ile söz konusu filmlerin yazılı ve görsel medyada daha fazla yer almaları sağlanmalıdır.
- Film içeriklerinin cittaslow hareketi kriterleri doğrultusunda hazırlanması: Filmlerin bilinçlendirme amacına yönelik hazırlanması gerekliliği varsayıldığında, ana başlıklarla, çevre politikaları, altyapı ve atıklar yönetimi, biyoçeşitlilik, teknolojinin doğru kullanımı, su ve hava kalitesi, yerel üretici ve ürünler, gelenekler, yerel kalkınma, özgünlük, kültürel dokuların korunması, turistik unsurlar ve bunlara ek olarak Cittaslow olabilme hakkında öğelerin, bu amaçla yapılan bir filmde yer alması esastır. Kriterlerin, her bir film için ağırlıkları, yöreye ve bölgeye göre farklılık gösterebilir ancak, tüm bu hususlar temelde filmin iskelet yapısında bulunmalıdır. Sinemada bir anlatım şekli olarak; kimi zaman doğrudan kriterler üzerinden anlatım sağlanabileceği gibi, doğrudan olmadığında da o bölgedeki yaşamın temel yapısından da anlatım sağlanarak

kriterler filmin içerisine yedirilebilir. Özellikle yerel unsurların korunması konusu, sürdürülebilirlik içinde yaşamsal nitelikte olup, filmlerdeki yeri arttırılmalıdır. Buna bağlı olarak, Cittaslow'ların sınırlı nüfuslarda olması konusunun filmlerde önemle üzerinde durulmalıdır.

- Film yapımlarının teşvik edilmesiyle daha nitelikli sonuçlar ortaya konması: Bu alanda çeşitli yarışmalar düzenlenerek, ödül alan filmlerin kongre ve konferanslarda paylaşımı sayesinde de filmlerin daha amaca hitap eder hale gelmesi sağlanmalıdır. Filmler için, kongre düzenlenmesi esnasında oluşturulabilecek fonlar ve maddi desteklerle daha nitelikli yapımların ortaya çıkması teşvik edilmelidir. Cittaslow konusunda her yıl çeşitli merkezlerde düzenlenen kongre ve konferanslar kapsamında bu filmlerin yapılması, yapımların nitelik ve niceliklerini arttırmak için önemlidir.
- Mevcut filmlere erişim olanaklarının artırılması: Hali hazırda nitelikli filmlerin paylaşımlarının, erişilebilir olması sağlanmalıdır. Bu erişimin Cittaslow üyesi ülkelerin genel merkezleri ile yürütülecek koordinasyon çalışması ile standartlaştırılarak internet ortamında yayınlanması çalışması yürütülmelidir. Cittaslow için kurulmuş olan resmi internet sitesinden, her ülke ve her temsilci Cittaslow için yapılan filmlere buradan kolaylıkla erişim sağlanmalıdır.
- Film hazırlıkları esnasında konu ile ilgili çok disiplinli bir bakış açısının geliştirilmesi: Cittaslow filmleri hazırlanırken, bu anlamda uzman kişilerin görüşleri alınarak daha amaca yönelik çalışmalar yürütülmelidir. Yalnızca film çekimi konusunda uzmanlarla görüşmenin yanı sıra Cittaslow konusuna farklı bakış açısıyla yaklaşabilecek akademisyen ve araştırmacıların görüşleri filmlere eklenmelidir.
- Cittaslow hareketi konusunda farkındalığın filmler yoluyla artırılması: Cittaslow'larla ilgili kamu spotları hazırlanmalı, halkın bu konuda bilinçlendirilmesi genele yayılmalıdır. Kamu spotları televizyon kanallarında yayımlandıkları için, izleyici kitlesi oldukça yaygındır. Televizyonun, reklamın

yayılması sıralamasında en üst sıralarda geliyor olması, bilinçlendirme çalışmaları açısından tercih nedeni olmalıdır.

- Cittaslow filmlerinin herkes tarafından anlaşılır olabilmesi: Dünya üzerinde, farklı ülkelerden temsilcileri olan Cittaslow'lar için yapılmış olan filmler, her ülkenin kendi dilinde hazırlandıktan sonra, ortak sayılabilecek bir yada birden fazla dilde dublajlarının ve altyazı çalışmalarının yapılarak, daha fazla kişi tarafından erişilebilir, anlaşılabilir hale getirilmelidir.
- Cittaslow tanıtım filmlerinin de tanıtımlarının yapılması: Cittaslow'lar için hazırlanmış olan filmlerden, izleyicinin ve hedef kitlenin haberdar edilebilmesi için tanıtım çalışmaları yürütülmelidir. Yurtdışında düzenlenen turizm fuarlarında Cittaslow'ların tanıtım filmleri gösterilmeli, fuar ziyaretçilerine bilgilendirici materyaller dağıtılmalıdır.
- Filmlerin engelli insanlar için de anlaşılabilir olması ve engelliler için erişilebilirliği sağlayan planlama unsurlarının önemini vurgulaması: İleride yapılacak olan filmlerde yazı ve altyazılara daha çok yer verilmesi, filmlerin işitme engelli kişiler tarafından da takip edilebilmesi için bir öneridir. Ayrıca, işitme engellilerin kullandığı işaret dili ile anlatım da filmlere eklenebilir. Bu bağlamda, filmlerin sinematografik açımları, filmlerin doğru anlatım dili ile algılanmalarını da arttıracığı için önem taşımaktadır. Özellikle kamera hareketleri ve ışık kullanımı doğrudan bu amacı yansıtan niteliklerdir. Filmlerin alt köşelerinde bir anlatıcı tarafından işaret dili kullanımı sağlanabilir. Ayrıca filmlerde, Cittaslow hareketine dahil olan şehirlerde engelsiz planlamanın öneminin de vurgulanması önemlidir. Engelli kişilerin Cittaslow destinasyonu ziyaretlerinden önce bilgilencmelerini de sağlamak bu yolla mümkündür.
- Filmlerde yer verilen görsellekle ve sözlü anlatımda yer verilen unsurlarının dengeli olması konusuna dikkat edilmesi: Görsellik ve sözlü anlatımın tam bir dengede tutulması filmlerin anlatımını desteklemek için önemlidir. Görsel anlatımın daha akılda kalıcı olabilmesi, filmlerde vurgulanan metnin de desteği ile artacaktır.

- Cittaslow ağında, temsilci ülkelerin kendi koşullarına ve toplumsal yapılarına göre farklılaşmaların filmlerde yer alması:Cittaslow ağı içerisinde, bu tür farklılaşmalar iletişim yoluyla daha fazla takip edilerek, Dünya'da Cittaslow'larda gerçekleşen yenilikler ve değişimler tüm üye ülkelerce bilinir hale getirilmelidir. Bu anlamda internet yoluyla bilgilendirme önem taşımaktadır. İnternet üzerinden yayınlanan görsel bilgilendirme araçları ve filmler de bu konuya destek sağlayacaktır. Özellikle hazırlanan filmlerde bu konuya yer verilmelidir.
- Filmlerin, Cittaslow hareketi konusunda eğitim ve bilinçlendirmeyi amaç edinmesi: Bu konuda öncelikli olarak turizm tanıtım ofisleri düşünülmelidir. Bu konuda turizm tanıtım ofisleri en baş sıralarda düşünülmelidir. Cittaslow'ların özel bir yaşam felsefesinin sonucu olduğu, turistlere seyahatlerinin başında hatırlatılmadığıdır. En etkili iletişim yöntemlerinden biri olduğu varsayılan, kişiden kişiye anlatım yöntemi, konuya ilişkin duyduklarını ve edindiği bilgileri, sonrasında yakınındaki kişilere anlatacak olan turistlerin bu harekete katılımını sağlayacaktır. Cittaslow filmleri bu eğitim ve bilinçlendirme çalışmasının bir parçası olmalıdır. Cittaslow'larla ilgili yürütülebilecek eğitim çalışmalarının artırılması, çocuklara bir yaşam felsefesi olarak bu konunun okullarda anlatılması, çocukların alışkanlık edinme çağlarında daha etkili olacaktır. Bu nedenle okullarda yerel yaşamın, yerel damak tadlarının korunması adına çalışmaların artırılması, Cittaslow kriterlerinden sürdürülebilirlik ilkesi ile ortak alanlarda buluşabilen noktalar mutlaka ele alınmalıdır. Çocukların ilgisini çekebilecek animasyon filmleriyle konu anlatımı daha ilgi çekici şekle getirilmelidir. Çocuklarla yürütülebilecek çevre tanıma, koruma ve kültürel etkinlikler bu konuyu destekleyebilecektir.
- Filmlerde Slow Food konusuna vurgu yapılması:Cittaslow'larda slow food ve yerel damak tadları kadar organik beslenme ve tarım da oldukça önem taşıyan konulardır. Özellikle yerel ürünlerin ve üreticilerin korunması filmlerde daha etkin şekilde yer almalıdır. Kültürel değerlerin korunması adına da özellikle görsel iletişim bu hususta bilinçlendirmeyi arttırmaya yönelik kullanılmalıdır.

Bu konularda görsel tanıtımlar hazırlanmalı, bu yolla turistin ve halkın yerel lezzetlerle tanışması kolaylaştırılmalıdır.

- Cittaslow'larda markalaşmaya gidilmesi: Hem Cittaslow hem Slow Food unsurları için markalaşma çalışmaları yürütülmeli, sürdürülebilir olması ve turistik ürünlerin marka altında sınırlarının belirlenmesi, tüketim alışkanlıklarını da düzenlemek açısından fayda sağlayacaktır. Bölgeye gelen turist, hizmet sınırlarını bilmesi sağlanmalıdır. Cittaslow'lar için markalaşma anlayışı, bir ürünün pazarlanması ve satışını arttırmak amaçlı değil, tüketicinin üründen beklentisinin sınırlarını belirlemek amaçlı yapılmalıdır. Markalaşma filmler yoluyla daha detaylı anlatılmalıdır. Film yoluyla anlatım bir çok unsuru aynı anda anlaşılır ve bilinir kılmak için etkili olacaktır.
- Filmlerde imaj yerleştirmenin doğru planlanması: Cittaslow'ların özelliklerinin ziyaretçiler için daha belirgin olabilmesi açısından seçilecek olan görsel imajların doğru planlanması bilinçlendirmeyi arttıracaktır. İleride, Cittaslow markasının tüketim alışkanlıklarıyla bağdaştırılarak, görsel tanıtımın bu alana etkileri üzerine bir araştırma yürütülebilir. Özellikle görsel imajları ve tanıtım filmlerinin, Cittaslow hareketinde tüketimi ne yönde etkilediğine ilişkin bir çalışma faydalı olabilir.
- Filmlerin finansmanı için fon kaynaklarının araştırılması: Ulusal ve uluslar arası fon kaynaklarının araştırılması, söz konusu fon kaynaklarından yararlanılarak, filmlerin hazırlanması mümkündür. Bu konunun belediyelerce takibi arttırılmalı, film yapımları için belediyeler de teşvik edilmelidir.

Güneş'e (2008) göre; turizm dünya genelinde, sürdürülebilir gelişmenin araçlarından biri olarak ön plana çıkmaktadır. Ancak özellikle ekonomik nedenlerle kitle turizmini destekleyen ülkelerde yaşanan deneyimler; turizmin iyi yönetilmediği takdirde sosyal yapı, doğal kaynaklar ile kültürel değerler üzerinde olumsuz etkiler ortaya koyabileceğini göstermiştir. Eğer Cittaslow hareketi de yalnızca ekonomik kalkınma

amacıyla ortaya konmuş olsaydı; Cittaslow'larda zorunlu kriter olarak nüfus sınırlaması getirilmezdi. Bu nedenle yerel halkın, turistin, tüketicinin, üreticinin, turizm hizmeti verenin bir bütün olarak koruma içerikli faaliyetler konusunda bilinçlenmesi ve beklentilerinin karşılanması gerekmektedir. Cittaslow ağının temel ilkelerine uyum sağlanmasında eğitim ve bilinçlenme öncelikli konu olmalıdır. Bu anlamda iletişimden ve iletişimin özelliklerinden faydalanmak ise oldukça önemlidir.

Cittaslow hareketi hem nüfus sınırlaması hem de çevre politikaları, altyapı ve atıklar yönetimi, biyoçeşitlilik, teknolojinin doğru kullanımı, su ve hava kalitesi, yerel üretici ve ürünler, gelenekler, yerel kalkınma, özgünlük, kültürel dokuların korunması, konularına ilişkin sahip olduğu kriterler ile bir alanın sürdürülebilir gelişimi bakımından oldukça önemli bir yol haritası ortaya koymaktadır. Özellikle bu yol haritasının Cittaslow hareketinin geliştiği yerdeki yerel yönetimlerden belediyeler için önemi büyüktür. Cittaslow hareketine dahil olan alanlara ilişkin film çekimlerinde de yukarıda yer alan tüm unsurların dikkate alınması sayesinde daha başarılı sonuçlara ulaşılması ve bu filmlerin diğer yaşam alanları için örnek olması mümkün olabilecektir.

KAYNAKÇA

- ABOUT CITTASLOW MOLD, <http://cittaslowmold.co.uk> / Erişim, 04.09.2014
- ADALI, B. (1986). Belgesel Sinema, İstanbul, Hil
- AĞAOĞLU, Y.,S., TAŞMEKTEPLİGİL, M.Y., BAYRAK, M., (2005). Dünya'da ve Türkiye'de, Tarihsel Zaman Kavramının Tarihsel Gelişimi, Abant İzzet baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 2005, Sayı:11
- AKBULUT, N., Erdoğan, E., (2007).Televizyon Reklam Filmi Yapımı, İstanbul, Beta
- ALBAYRAK, A. (2013). Alternatif Turizm, Ankara, Detay
- ARIKAN, Y. (2006).İklim Değişikliği Görüşmelerinde Sivil Toplum Kuruluşları, Bölgesel Çevre Merkezi, Ankara
- ARISOY, E. (2014).Cittaslow İle İlişkili Filmlerin Tematik Açıdan Değerlendirilmesi, Eko Gastronomi Kongresi, Gökçeada, Çanakkale
- ASLANTEPE, M. (2009). Bir Film Çekmek ve Masaüstü Filmciliğe Giriş, Beta, İstanbul
- ARSLAN, E. (2011). Hollywood A.Ş. Sunar: Ürün Yerleştirme, İstanbul, Beta
- BEETON, S. (2005). Film Induced Tourism, U.K.
- BÜYÜKÖZTÜRK,Ş., KILIÇ ÇAKMAK, E., AKGÜN, Ö.E.,KARADENİZ, Ş., DEMİREL, F.2008. Bilimsel Araştırma Yöntemleri (1.Baskı), Türkiye, Pegem
- ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED), http://cevreonline.com/CED/ced_nedir.htm, (Erişim: 03.09.2014)
- CITTASLOW TÜRKİYE, 2014. <http://www.Cittaslowturkiye.org>, Erişim: 04.03.2014
- CITTASLOW INTERNATONAL, <http://cittaslow.org>,Erişim: 8.11.2014
- COŞKUN, E. (2009).Dünya Sinemasında Akımlar, Ankara, Phoneix
- COSTELLO, J. (2010).Senaryo Yazımı, İstanbul, Kalkedon
- ÇEKİM ÖLÇEKLERİ, <http://www.kameraarkasi.org/kompozisyon/cekimteknikleri/insan/cekimolcekler.html>, Erişim, 19.09.2014
- DEMİR, C., ÇEVİRGEN, A., (2006). Turizm ve Çevre Yönetimi, Sürdürülebilir Gelişme Yaklaşımı, Nobel, Ankara
- DEMİRTAŞ, M., (2010). Örgütsel iletişimin Verimliliği ve Etkinliğinde Yararlanılan

- İletişim Araçları ve Halkla İlişkiler Filmleri Örneği, Marmara Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt XXVIII, Sayı I, S.411-444,
- DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR, <http://www.milliparklar.gov.tr/Erişim>, 03.09.201
- ERCOŞKUN-YALÇINER Ö. (2007).Sürdürülebilir Kent İçin Ekolojik-Teknolojik (EKO- TEK) Tasarım: Ankara- Güdül Örneği Doktora Tezi Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir Ve Bölge Planlama,
- ERDOĞAN, İ. (2012). Pozitivist Metodoloji, Erk Yayınlar, Ankara
- ERGÜVEN, M. H. (2011). Cittaslow – Yaşamaya Değer Şehirlerin Uluslar arası birliği: Vize örneği,Kırklareli Üniversitesi Turizm Fakültesi ,Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi, Cilt 3, Sayı 2
- FELSEN-SAVAŞ, E. (2014). Lezzet dergisi, Peynir Gemisi, Adil Yemek, Sayı:210, sayfa:18, İstanbul
- FOOD and WINE, <http://www.deliciousitaly.com/travel-themes/food-and-wine-tours>, Erişim, 25.10.2014
- GİRİTLİOĞLU, İ., AVCIKURT, C.,(2010), Şehirlerin Turistik Bir Ürün Olarak Pazarlanması, Örnek Şehirler Ve Türkiye'deki Şehirler Üzerine Öneriler (Derlemeden Oluşmuş Bir Uygulama), Adıyaman Üniversitesi, Yıl:3, Sayı:4, 74-89
- GÜNEŞ, G.(2008).Korunan Alanlar Ve Çevresi İçin Sürdürülebilir Turizm Gelişim Stratejisi. III. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi. 17-19 Nisan 2008, Balıkesir.
- GÖSSLING, S.(1999) Ecotourism:A means to safeguard biodiversity and ecosystem function?, Ecological Economics, 29(2), 303-320
- GÖSSLING, S., SCOTT, D., (2012). Scenario planning for sustainable tourism: an introduction, Journal of Sustainable Tourism, Vol:20, No:6, July 2012, 773-778
- GÜVEN, B. (2013). Etkili İletişim, Ankara, Pegem
- İŞİK, K. (1999). Biyolojik Çeşitlilik, Anadolu Üniversitesi, KAMERA AÇILARI, [http://www.errorfilm.com/atolyedocs/sunum/KAMERA%20A%C3%87ILARI%20\(konunun%20a%C3%A7%C4%B1s%C4%B1\).pdf](http://www.errorfilm.com/atolyedocs/sunum/KAMERA%20A%C3%87ILARI%20(konunun%20a%C3%A7%C4%B1s%C4%B1).pdf),Erişim, 19.09.2014

- KANDIR, S.Y., ÖNAL, Y.B., KARADENİZ, E., (2007). Turizm Yatırım Projelerinin Yönetimi, Ankara, Detay yayıncılık
- KARADENİZ- BAHTİYAR, C.2014.Cittaslow Perşembe in context of sustainable tourism, The Journal of International Social Research, 7 (29)
- KARATAŞ, M., Babür, S.,(2013).Gelişen Dünya’da Turizm Sektörünün YeriKMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 15 (25): 15-24,
- KESKİN, E.,B., (2012). Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış:Yavaş Şehirler (Cittaslow), Vol:8, Sayı:01, s 81-99
- KESKİN, E.(2012).Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış: Yavaş Şehirler Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Bölümü,
- KIRAC, R.,(2012). Sinemanın ABC'si, İstanbul, Say
- KÖSTEM, B., 2010.CITTASLOW NEDİR?
http://www.cittaslowseferihisar.org/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=62, Erişim, 12.09.2014
- KUNDERA, M., (1995). Yavaşlık, Can Yayınları, İstanbul
- KUNTAY, O.,(2004). Sürdürülebilir Turizm Planlaması, Ankara, Alp Yayınevi
- KÜÇÜKERERDOĞAN, B., YAVUZ, T., ZENGİN, İ., (2005), Video ve Film Kurgusuna Giriş, İstanbul, Es Yayınları
- KUTER, N., ÜNAL, E., 2009. Sürdürülebilirlik Kapsamında Çevresel, Ekonomik ve Sosyo- Kültürel Etkileri, Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi
- MAK, A.H.N., LUMBERS, M., Eves, A. (2012). Globalisation and Food Consumption in Tourism, Annals of Tourism Research, 39 (1): 171–196,
 PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, 81-99
- MASCELLI, J.V.(2007). Sinemanın 5 Temel Ögesi, Ankara, İmge Yayınları
- MILLER, W. (2012). Senaryo Yazımı, sinema ve televizyon için, İstanbul, Hayalperest.
- MIELE, M. (2007).Citta`Slow: Producing Slowness against the Fast Life, Space and Polity, 12 (1)
- MURCH, W. (2007). Göz Kırparken, İstanbul, Bilgi yayınları,.
- OKUMUŞ, F., AVCI, U., (2008). Turizm İşletmelerinde Çağdaş Yönetim Teknikleri, Ankara, Detay Yayınları.
- ÖZGEN, Ö. (2012). Seferihisar, A Sustainable Place in a Fast World, Milli Folklor, 24 (95)

- ÖZKAN, C.,H. (2011), Bir Sürdürülebilir kent Modeli: Yavaş şehir Hareketi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Anabilim Dalı, Bina Araştırma ve Planlama Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- PETRINI, C., PADOVANI, G.,(2012). Slow Food Devrimi, Sinek Sekiz, İstanbul
- RITZER, G., (2011). The McDonaldisation of Society 6, Pine Forge Press, on print of SAGE Publications Inc., USA
- SAKİN ŞEHİR KRİTERLERİ, <http://www.sehirplanlama.org/> Erişim, 04.09.2014
- SANAT VE SİNEMA [http:// www.sanatsinema.com](http://www.sanatsinema.com), (Erişim: 05.03.2014)
- SARIYER, N.,(2005).Televizyon Dizilerinde Marka Yerleştirme Stratejileri Üzerine Bir Araştırma, Akdeniz Dergisi, 217-237
- SEFERİHİSAR HAKKINDA, <http://www.seferihisar.org>, (Erişim:05.08.2014)ü
- SEMMENS J., FREEMAN C., (2012). The Value of Cittaslow as an Approach to
- SEZGİN, M.,ÜNÜVAR, Ş., 2011. Sürdürülebilirlik ve Şehir Pazarlaması Ekseninde Yavaş Şehir;Çizgi Kitabevi, Konya
- SIRIM, V. (2012). Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel HYönetim Örneği Olarak “Sakin Şehir” Hareketi Ve Türkiye’nin Potansiyeli, Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi, Vol:1, No:4
- Local Sustainable Development; A New Zealand Perspective, Geography Department, University of Otago Dunedin, New Zealand.
- SLOW FOOD,<http://www.slowfood.it/>Erişim, 12.10.2014
- SLOW FOOD FOÇA ZEYTİNDALİ, BİYOÇEŞİTLİLİĞİ KORUMAK, <http://www.focazeytindali.org/> Erişim, 05.08.2014)
- ŞAHİNKAYA, S., BİR YEREL KALKINMA MODELİ: CITTASLOW VE SEFERİHİSAR ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER, http://www.bagimsizsosyalbilimciler.org/Yazilar_Uye/SahinTem10.pdf, /Erişim, 09.09.2014)
- TELLAN, D. (2009). Reklamcılık; Bakmak ve Görmek, Ankara, Ütopya Değerlendirmesi ve Finansmanı, Detay Yayıncılık, Ankara
- TOMAZOS, K., BUTLER, R., (2011). Gönüllü Turizm: Yeni Eko Turizm?, Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi, Cilt 22 (2): 194-203
- YALÇIN, A., YALÇIN, S., (2013).Sürdürülebilir Yerel Kalkınma İçin Cittaslow

Hareketi Bir Model Olabilir Mi? , Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, 5 (1)

YANMAZ, P. (2006). Turizm Tanıtımında Sinemanın Rolü, YL Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Anabilim Dalı.

YILMAZ, H., YOLAL, M. 2008. Film Turizmi: Destinasyonların Pazarlanmasında Filmlerin Rolü, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

YURTSEVEN, R., KAYA, O., (2011). Slow Tourists: A Comparative Research Based on Cittaslow Principles, Canakkale Onsekiz Mart University Gokceada School of Applied Sciences Gokceada, Canakkale, TURKEY

Filmler:

Cittaslow Vaals, http://www.youtube.com/watch?v=Bljq_61Ft8g / Erişim, 20.05.2014

Cittaslow Vizela, <http://www.youtube.com/watch?v=Y-qt3GJCBCQ> / Erişim, 20.05.2014

Cittaslow Polska Krajowa, Warmia Mazury, Reszel, <http://www.youtube.com/watch?v=qdz7hftbyQA>, Erişim. 25.05.2104

Yavaş Şehirler Belgeseli, Gökçeada, http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1340, Erişim, 01.06.2014

Yavaş Şehirler Belgesi, Halfeti, http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1311, Erişim, 01.06.2014

Yavaş Şehirler Belgeseli, Perşembe, http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1372, Erişim, 01.06.2014

Yavaş Şehirler Belgeseli, Seferihisar, http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1014, Erişim, 01.06.2014

Yavaş Şehirler Belgeseli, Yenipazar, http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1517, Erişim, 01.06.2014

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Eda Arısoy
Doğum Yeri ve Tarihi : Ankara, 1976

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Bilkent Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü
Yüksek Lisans Öğrenimi : Atılım Üniversitesi, Turizm Yönetimi Bölümü
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce, Almanca
Bilimsel Faaliyetleri : Eko Gastronomi Kongresi, Gökçeada, Nisan 2014
Bildiri Sunumu

İş Deneyimi(Fotoğraf ve Video)

Stajlar : 1994 Sheraton Hotel & Towers Ankara / Staj
1997 Hilton International Ankara / Staj

Çalıştığı Kurumlar :

2004 – 2006 Bilkent Üniversitesi, Tiyatro Bölümü
Bölüm genel koordinatörlüğü ve sahne fotoğrafçılığı

1998 – 2014 Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği (AFSAD)

- 2004 – 2014 Kısa Film ve Belgesel Film üzerine çalışmalar
- 2008 – Devam Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği
“ Kısa Film ve Belgesel Yapımı Semineri” eğitmenliği
“ Sinema Atölyesi Çalışma Grubu ” eğitmenliği
“ Sinema Çalışma ve Proje Grubu ” şefliği

- **2012 – devam BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ, Radyo ve Televizyon Bölümü**
Yarı Zamanlı Öğretim Görevlisi
Işık Tekniği dersi
Televizyon Reklamcılığı dersi
Ses Kaydı ve Kurgusu dersi
- **2012 – devam BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ, Fotoğrafçılık ve Kameramanlık**
Bölümü, Yarı Zamanlı Öğretim Görevlisi
Işık Tekniği dersi
Ses Kaydı ve Kurgusu dersi
- **Filmografi**
 - 1 Cevap – Kurmaca Kısa Film – Yön. Yard., 2008
 - R.E.M – Kurmaca Kısa Film – Yön.Yard., 2008
 - Tepe Savunma Tanıtım Filmi – Tanıtım Filmi – Yön. Yard., 2009
 - 3. Göz – Kurmaca Kısa Film – Yön. Yard., 2009
 - Zatiye'nin Düşü – Kurmaca Kısa Film – Yön. Yard. ,2010
 - Afsad Kısa Filmleri (16 adet), Genel Sanat Yön., 2010 - 2014
 - Seri Çekim – Kurmaca Kısa Film – Yön. Yard. ,2010
 - Apartman – Kurmaca Kısa Film – Genel Sanat Yönetmenliği. ,2010
 - Bay Bir – Kurmaca Kısa Film – Yön. Yard. ,2012
 - Tembel Yolcu – Kurmaca Kısa Film – Yönetmen, 2004
 - 2 Duyu – Kurmaca Kısa Film - Yönetmen, 2004
(16. Uluslararası Ankara Film Festivali)
 - Bir AFSAD Filmi – Belgesel, Tanıtım – Yönetmen, 2004
 - Tab Sanat Dans Okulu – Yılsonu Gösteri Filmi, Yönetmen, 2008
 - Tek Başına – Belgesel – Yönetmen, 2007
 - Babycord Cyprus – Televizyon Reklam Filmi – Yönetmen, 2009
 - Club Dolce – Televizyon Reklam Filmi – Yönetmen, 2009
 - Özel Günün Hikayesi – Belgesel Projesi
proje sorumlusu, 2007- 2011
 - Anelarge Tanıtım Filmi – Yönetmen, 2011
 - TSMD Kule' den Kale'ye Belgesel - Yönetmen, 2011
 - Video Klip Çalışması (Gecit) – Yönetmen, 2011
 - Doğum ve Özel gün Fotoğrafçılığı (2006 – 2010)
 - 413, Kısa Film Kurmaca, Görüntü Yönetmeni, 2014
 - Afsad – GAP Projesi, İnanç Mozaiği Belgesel Filmi, Genel Koordinatör, 2014

İş Deneyimi (Turizm)

1998–2000 Ador Turizm ve Seyahat Acentası
Genel Müdür Asistanı ve Kongre Departmanı Sorumlusu

2000 – 2004 Alabanda Turizm ve Seyahat Acentası
Kongre ve Seminer Departmanı Genel Koordinatörü

2006 – 2009 Pusula İletişim ve Turizm Hizmetleri
Genel koordinatör ve organizasyon danışmanlığı

2009 – 2010 TÜRSAB Ankara Anadolu Turizm Meslek Lisesi
Meslek dersleri öğretmenliği (Seyahat Acenteciliği dersleri)

- **2012 – 2014 ATILIM ÜNİVERSİTESİ**, Uzaktan Eğitim, Yarı Zamanlı
Öğretim Görevlisi
Seyahat Acentacılığı Dersi
Turizm Coğrafyası Dersi

E-Posta Adresi : edacaliskan@yahoo.com

Tarih : 28.11.2014

GCPRIS